

THE OFFICIAL ORGAN OF THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION.

Vol. VII.—No. 79.]

JULY, 1911.

[Price 3d.]

THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION (INCORPORATED).

Hon. President: Dr. L. L. ZAMENHOF.

President: JOHN POLLEN, C.I.E., LL.D., I.C.S., Lt.-Col. B.V.R. (R.) V.D.

Hon. Treasurer: BERTRAM CHATTERTON, A.M.I.C.E. General Secretary: HARALD CLEGG.

The British Esperanto Association (Incorporated) is a Union of the Esperanto Societies throughout the Empire, and has been established for the following purposes (*inter alia*):—To promote in every way the spread of the International Auxiliary Language "Esperanto" by:—

- (a) Promoting the formation of new local Groups.
- (b) Distributing information and publishing propaganda literature.
- (c) Organising examinations and granting certificates of proficiency.
- (d) Promoting lectures and arranging for loans of collections of literature, correspondence, etc.
- (e) Promoting arrangements for Congresses at home and abroad.

Also to maintain headquarters in London where all Esperantists may obtain information and assistance in their work.

The Association consists of "Members," "Fellows," and Affiliated Groups. The Annual Subscriptions are:—Members, 5s.; Fellows, 10s. Membership forms and particulars of affiliation on application.

Members and Fellows are entitled to receive this journal free.

There are two Examinations of Proficiency: Preliminary and Advanced. Both may be taken by Correspondence. Full particulars of the Examinations will be sent on receipt of stamped addressed envelope.

Offices: MUSEUM STATION BUILDINGS, 133-6, HIGH HOLBORN, LONDON, W.C.

Telegraphic Address: "Esperanto, London."

GROUPS AND SOCIETIES AFFILIATED TO THE B.E.A.

	HON. SECRETARY.	PRESIDENT.	DAY OF MEETING.
Accrington	Miss L. IDDON, 11, Owen-street	S. KIRKBRIGHT	Tuesday.
Adelaide (S. Australia)	W. D. SMITH, G.P.O., Adelaide	Mrs. WILLIAM HOGG	Monday.
Aldershot & Farnham	C. W. SHANKS, 11, St. Michael's-road, Aldershot		
Barrow-in-Furness	JOSEPH ROLLINSON, 78, Holker-street	A. WHEELER	Friday.
Bath	E. R. BLACKETT, 9, Stall-street	WALTER PITT, C.E.	
Bedford	Miss WALLS, 67, Victoria-road	C. J. KNIGHT-WATSON, late	
Birmingham	F. W. HIPSLEY, 156, South-road, Erdington	FRED. HACKETT [M.I.C.E.]	Friday.
Blackburn	ROBERT BRADLEY, 33, Shakeshaft-street	G. MIDDLETON	
Blyth (Northumberland)	JOHN TULLOCH, 1, New-road, The Colliery	Miss EADINGTON	
Bolton	A. R. HORSLEY, 24, Rock-avenue, Halliwell	J. A. ASHTON	Thursday.
Bradford	J. A. CALVERT, 115, Legrams-lane	J. T. HOLMES, F.B.E.A.	Friday.
Brighouse	Mrs. M. FRYER, Dalefield, Castle-hill, Rastrick	Dr. B. E. T. EDWARDS	Thursday.
Brighton and Hove	Miss EKLUND, 9, West-drive, Queen's park	J. H. VAGG	
Bristol	H. CARR, 24, Harrow-road, Brislington	C. A. L. DIRAC	Tuesday.
Buckingham	R. G. LEE, Northcote-villa	Rev. C. J. SENIOR, M.A.	
Buckhurst Hill (Essex)	Miss N. A. STACEY, "Woodthorpe"	S. NICHOLL, F.B.E.A.	Daily.
Burnley	T. FERNLEY, 27, Tunstall-street	W. B. CURRIE [M.P., C.V.O.]	Wednesday.
Bury	HARRY INGHAM, M.Sc., F.C.S., 26, Hamilton-street	J. ALEX. ROGERS	
Buxton	J. A. LEES, Clifford Lodge, Hardwick-street	SYDNEY TAYLOR, B.A.	
Cambridge	G. REYNOLDS, 12A, Sidney-street	E. W. STEARN	
" (Verde Stelo)	Miss BARBARA SMITH, 88, Norwich-street	TREGONWELL E. COLLIER	
Cape Town	A. E. ABRAHAM, 85, Burg-street, Cape Town	G. F. H. CLARK	
Cheltenham	C. P. INGLESON, 30, Montpelier-villas	J. A. BUTLER, B.A.	
Chester	R. JACKSON, Avenham, Dee Banks	JAS. MCKINLAY	
Coleraine	Mrs. M. HAZLETT, Belfast Bank, Coleraine	T. G. HOUSTON, M.A., J.P.	Friday.
Coventry	FRANCIS W. SHAW, 40, Gresham-street		Thursday.
Cowdenbeath, N.B.	C. WALLS, Cuttlehill Cottage, Crossgates, Fife	Dr. J. B. PRIMMER	
Darlington	Mrs. G. P. WOOF, 8, Pierremont-crescent	C. C. MARKHAM, A.M.I.C.E.	
Deal	W. B. WEST, 12, Northcote-road	Rev. C. PENDOCK BANKS, M.A.	Friday.
Derby	J. POTTER, Jun., 4, The Strand	RICHARD LEGGE, M.D.	
Dewsbury	E. CRAWSHAW, 16, Kent-street, Boothroyd-lane		
Dover	W. CHITTY, Mildura, Park-avenue		
Dublin Modern Lan- guages Soc. (Esp. Sec.)	SINTON DOUGLAS, 21, Greenmount-road, Terenure	[F.B.E.A.] Ven. Archdeacon WYNNE, D.D.	
Dundee	ALFRED A. SLIDDERS, 10, Whitehall-street	Rev. J. BEVERIDGE, M.A., B.D.	
Durham (North-West)	Miss M. E. TROTTER, "Oakleigh," Shotley Bridge	E. J. GEORGE	
Eastbourne	JOHN P. NIX, 2, Terminus-road	Lieut.-Colonel ROBINSON	Monday.
Edinburgh	WM. M. PAGE, 31, Queen-street	ANDREW WILSON, A.M.I.C.E., F.R.S.E.	Wednesday.
Fylde, Blackpool	Miss A. SCHOFIELD, 16, Woodland-grove	JOHN PORTER	Thursday.
Gateshead-on-Tyne	GEO. WATSON, 24, Exeter-street	Dr. ARTHUR GREEN	Wednesday.
Glasgow	A. ALLISON, 102, St. Vincent-street	WM. R. HALL	Monday.
Gleneig (S. Australia)	Mrs. J. LUMSDON	HEHR UHRLAUB	
Gloucester	G. L. FREEDY, 2, Tweenbrook-avenue	CHARLES FOX	Monday.
Gosford (Australia)	P. J. HOLDSWORTH, Gosford, New South Wales	GEO. COLLINGRIDGE	
Hallifax	W. HODGSON, 36, Conway-street, Hopwood-lane	R. HAYHURST	
Hallifax (Socialist)	E. WHITEHEAD, 29, Knight-street	A. WAIGHT	Friday.
Halstead (Essex)	Miss J. M. INMAN, Colchester-road		
Harrogate	Miss E. MOODY, 101, King's-road	I. WADE	
Harrow	BERNARD E. LONG, 46, Roxboro-road		
Hastings	A. J. ADAMS, Plympton-terrace	A. J. ADAMS	
Hawick	R. MILES, 3, Allars-bank	R. MILES	
Hebburn (Durham)	ERNEST FOXALL, 85, Victoria-road	Dr. D. W. INGLIS, M.A.	
Hebden Bridge	Miss H. GEDDES, Mytholm Bank	J. G. BERKLEY	
Heywood	Rev. S. L. BRITTON, 52, Gooden-street		
High Wycombe	ARTHUR BOORMAN, Espero Cottage, Rectory-avenue		
Huddersfield	W. H. HIRST, Esperanto House, Thornton Lodge-road	J. H. FITTON	Thursday.
Null	W. UTTLEY, 18, Fountain-street	RICHARD H. VIVIAN [B.D.]	
Ipswich	Miss F. MENGEL, 45A, Princes-street	Rev. LUNDESAY THOMAS, M.A.,	
Jersey (C.I.)	CHAS. H. BROCKHURST, F.S.A.A., Craigour, King's Cliff	Rev. A. POYNTER, Hon. F.B.E.A.	
Keighley	Miss A. E. LUTY, 44, Drewry-terrace	J. RHODES, F.J.L., F.B.E.A.	Monday.
Lancaster	Miss GRISENTHWAITE, 5, Balmoral-road	J. PARKER	
Leamington	J. HARRISON, 114, Plymouth-place	STEPHEN MELLOWS, B.Sc.	Tuesday.
Leeds	Miss L. BRIGGS, Westleigh, Town-street, Armley	F. L. G. MARÉCHAL, B.A.	Friday.
Leeds (Salem)	H. BARKER, 30, St. Luke's-road, Beeston-hill	H. WHITELEY	
Leith	Miss ELIZABETH WALLACE, 23, Starbank-road, Trinity	J. ROBBIE, F.B.E.A.	
Leven, N.B.	Miss M. C. GERRETT, Learmont	— MAXWELL	
Lewes	HERBERT VERRAL, 8, Grange-road	Miss M. REEVE	
Limerick	Miss A. M. HODGSON, 4, Victoria-terrace	Ven. Archdeacon WYNNE, D.D.	Wednesday.
Liverpool	ROBERT GRAHAM, 15, Harvey-street	G. D. LEWIS, M.A.	Tuesday.
London (Central)	H. D. AKKMAN, 112D, Marlborough-rd., Bowes-pk., N.	FELIX MOSCHELES	Friday.
Battersea, S.W.	Mrs. L. A. EVANS, 8, Bolan-street	C. F. HAYES	Wednesday.
Bedford Park, W.	H. MEULEN, 19, Boscombe-road, Shepherd's Bush	Mrs. MARION COX	Wednesday.
Brixton, S.W.	E. W. EAGLE, 21, Kellett-road	Dr. PRESTON LEWIS	Tuesday.
Charing Cross	ARTHUR BLOTT, 39, Broadway, Stratford, E.	ARTHUR BLOTT	Tuesday.
Croydon, S.E.	L. L. S. LOUIS, Moreton-road, S. Croydon	Major J. E. FOX, J.P., Mayor	Tuesday.
East London	J. GOURLAY, The Laurels, Hale-end rd., Highams-pk.	P. KALISKY	Wednesday.
Emmanuel (S.E.)	E. A. ALLSOP, 27A, Burnbury-road, Balham, S.W.	E. J. HARVEY	Monday.
Hampstead, N.W.	G. L. BROWNE, 53, Burghley-road, N.W.	H. BOLINGBROKE MUDIE	

THE GUARANTEE FUND, 1911.

DEAR FRIEND,

As you are no doubt aware, the financial difficulties of the British Esperanto Association were removed by the cordial support given to the Guarantee Fund, 1910-11. The eventual proportion called up was only ninepence in the pound.

As the method of protecting us against loss received warm support at a representative meeting of Guarantors convened in Southport, it has been decided to ask for similar support for the coming year. A new Guarantee Fund, with minimum total of £5,000, has been established, and we are happy to be able to state that the attainment of this total is already well in sight. We anticipate that the ordinary expenses of working will not make it necessary to make so large a call as was made last year, owing to exceptional circumstances. Yet there is so much propaganda work to be done that we are venturing to ask you to consider the following proposition, and if you find it worthy of support, to enable the total of the Guarantee Fund to reach £8,000, when the new departure can be undertaken for a twelvemonth without causing any additional burden on the Guarantors.

A need has for some time been felt for an Officer of the Association who could circulate as an Esperanto-apostle throughout the land, giving lectures and stirring up the enthusiasm of more or less isolated fellow-workers, as well as attracting new adherents to our Cause.

As to the desirability of this "ambassadorship" surely none can be in doubt.

Two matters then remain to be solved. First, is a suitable person to be found? Secondly, can we raise the necessary funds to keep him alive?

As regards the first point, does any Esperantist exist who does not know of the great work Edmond Privat has already done for our Cause, and who would not feel sincere regret on learning that stress of circumstances may oblige our friend to devote his time and talents to one of the more usual channels of work, and that consequently his Esperantic activities may receive a check or even be entirely suppressed!

In the opinion of the President and Council of your Association S-ro Privat has all the qualifications necessary to fill the post of travelling Propagandist with honour and credit both to himself and to the Association.

We therefore leave the decision of the matter in your hands.

It should not be difficult to attain this apparently large total, and I personally shall not only be happy to renew my previous guarantee for the coming year, but will, in the event of the last-named proposal receiving your cordial support, be happy to make a substantial donation in addition.

Our Guarantors are, of course, now asked to promise to protect the Association for the current year only, but provided the administration of its affairs continues to give satisfaction, we intend asking for a renewal of the promise for future years at the commencement of each year.

The list of Guarantors will be published from time to time.

Earnestly trusting that you will honour us and our administration of the affairs of the Association by enabling us to fulfil with complete success the special propaganda effort outlined above,

I am, dear Friends-in-Esperanto,

Faithfully yours,

H. BOLINGBROKE MUDIE,

On behalf of the FINANCE COMMITTEE OF THE B.E.A.

July, 1911.

FORM OF ADHESION TO THE GUARANTEE FUND OF THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION (Incorporated).

To the HON. TREASURER, B. CHATTERTON, ESQ., 133, HIGH HOLBORN, LONDON, W.C.

Sir,

In response to your Appeal I have pleasure in guaranteeing the sum of £ , to meet any deficit for the current financial year.

It is understood that the amount of the deficit, if any, shall be ascertained by deducting from the year's loss on working such sums as may have been received during the preceding twelve months as donations to the general funds of the British Esperanto Association; and that this deficit shall be met by a pro rata subscription from all Guarantors.

In my opinion the proposal to appoint a Travelling Lecturer is a.....one.

Signature .....

Address .....

NOTE.—Sums to be in multiples of £10.

Date.....

Kingston-on-Thames	J. BOOTH, Medina, Homersham-road, Norbiton	F. M. SEXTON, A.R.C.Sc., Wednesday.
N. London "Clarion"	J. PRATT, 12, Pellerin-road, Stoke Newington, N.	EDWIN ELLIOTT [F.B.E.A. Thursday.
Mildmay and Hackney	M. C. BUTLER, L.R.A.M., 18, Leigh-road, Highbury	G. NOBLE FARMER, C.A., Thursday.
Norda Stelo	Miss I. A. GRANT, 207, Tufnell-park-road, N.W.	G. L. BROWNE [F.B.E.A. Wednesday.
Polyglot Club	E. CÉFFÉ, 5-6, Clement's-inn, E.C.	— 4th Sunday.
Putney, S.W.	E. L. KEARNEY, M.A., 33, Oakhill-road	— Wednesday.
Sud-Orienta Stelo	E. K. JAYNE, 22, Kinveachy-gdns., Old Charlton, S.E.	Dr. C. J. FULLER ... Friday.
Sutton (Surrey)	L. C. ANDREWS, Cressingham House, Carshalton	ROBERT SUTCLIFF ... Thursday.
West Norwood	ARTHUR H. HUGHES, 34, Romola-rd., Herne-hill, S.E.	H. F. HÖVELER ...
Wimbledon	E. M. RYDER, 13, Trewince-road	Colonel W. A. GALE, R.E. ...
Maidstone	Mrs. M. E. PEAKE, 144, Upper Fant-road	Captain LATTIMER ... Monday.
Malta	T. GOUDER, 14, Victoria-junction, Sliema	Dr. G. BUSUTTIL ...
Manchester	JAMES WOODALL, 56, Clarendon-road, C.-on-M.	RHODES MARRIOTT, F.B.E.A. ... Thursday.
Mansfield	FRANK H. JESSOP, 4, Mount-villas, Chesterfield-road	THOMAS B. ROGERS ...
Melbourne (Australia)	A. H. JOHNSON, 482, Brunswick-street, N. Fitzroy	JOHN BOOTH, M.C.E., F.B.E.A. ...
Middlesbrough	A. E. HAYNES, 6, Clarence-road, Eaglescliffe, S.O.	—, BAKER-HUDSON ... Thursday.
Mirfield (Yorks)	W. S. WADDINGTON, Broad Oaks	Rev. L. WESTMACOTT, M.A. ...
Montrose	Miss I. O. FETTES, 38, High-street	JAMES D. SIMPSON ...
Natala Verda Stelo	LEONARD WOOD, 37, Frere-road, Durban	C. J. MORIN ... Monday.
Nelson	S. HIRST, 28, Selby-street	W. HARGREAVES ... Monday.
Newcastle	Mrs. S. E. WRIGHT, F.B.E.A., 11, Oxford-ter., Gateshead	R. K. LEARMOUNT ... Tuesday.
New Stevenston, N.B.	Rev. E. MOUNTAIN, Holytown	—
Norwich	L. C. FROST, 11, Matlock-road	RAYMOND F. BOILEAU, J.P. ... Monday.
Norwich, Unthank-road	FRANK WYATT, 2, Cozens-road, Thorpe Hamlet	E. WHEELER ...
Nottingham	F. G. ROWE, 51, Portland-road	F. E. BUMBY, B.A. ... Friday.
Oakworth (Yorks)	A. DENISON, 3, Apsley-terrace	F. C. RHODES ...
Paisley	DAVID SEMPLE, Calside-avenue	ARCHIBALD A. POLLOCK ...
Partick Y.M.C.A.	J. A. JOHNSTON, 16, Burnham-ter., Yoker, Renfrews	THOMAS DAWSON ... Wednesday.
Perth	G. A. BROWN, 3, Windsor-terrace, Craigie	J. F. C. SIEBER ... Wednesday.
Plymouth (Tri Urboj)	E. E. YELLAND, 16, Chapel-street, Stonehouse	G. C. LAW ... Thursday.
Pontefract	F. TAYLOR, Station Gates	E. LEE ...
Portmadoc	Miss GWEN OWEN, 4, Roche-terrace, Garth	VICTOR A. P. HAYMAN ...
Portsmouth	E. B. JOHNSON, Esperanta Halo, The Arcade	J. FENNALL ... Wednesday.
Preitoria (S. Africa)	Mrs. R. SPERO, P.O. Box 99	Dr. ED. KLEINER ...
Reading	Miss ROSA WOOLFORD, 19, Duke-street	W. HAYNES ... Thursday.
Redhill	S. S. JENNINGS, 27, High-street	J. C. FLÜGEL, M.A. ...
Rhos (N. Wales)	DAVID THOMAS, 70, Bank-street, Rhos, Ruabon	G. M. GRIFFITH ...
Rochdale	T. WOOLFENDEN, 22-4, Cheetham-street	J. CHADWICK ... Thursday.
Rotherham	J. E. HICKS, Y.M.C.A., High-street	SPURLEY HEY, B.A. ... Thursday.
Sheffield	ALBERT HALL, 33, Firth-park-avenue	JOHN MERCHANT, F.B.E.A. ...
Sheffield Y.M.C.A.	W. HAGEN, Glengarth, Handsworth	F. J. CHAMBERLAIN ...
" (Crookes) "	M. BROWN, 36, Bute-street, Crookes	W. BEAUMONT ...
Shipley	Miss M. E. PARKER, 25, Wellington-crescent	F. ACKROYD ... Thursday.
Slough	Miss PITT, Upton House	Miss ETHERINGTON ...
Soham (Cambs.)	G. F. FENTON, Soham (Cambs.)	Rev. J. C. RUST ...
Somercotes Alfreton	HARRY SHAW, Fernleigh Vil., Leabrooks, nr. Alfreton	C. WHITE ... Tu. & Thu.
Southland (N.Z.)	A. ROWLANDS, Box 183, Invercargill	—
Southport	P. FOSTER, 33, Westbourne-road, Birkdale	Rev. J. ASHBY ...
St. Albans	OSWALD GODMAN, 16, Oster-terrace	Mrs. GODMAN ... Friday.
St. Andrews	JOHN E. MORAN, 77, North-street	JAMES T. HAXTON ... Tuesday.
St. Helens (Lancs.)	E. L. CHALLENGER, 26, Cowley-hill-lane	ALFRED GRIFFIN, F.B.E.A. ... Wednesday.
Stockport	Miss KILNER, 31, Regent-road	Alderman A. BRIGGS ... Thursday.
Stockton	J. W. BRITAIN, 5, Bon-Lea-ter., Thornaby-on-Tees	T. R. WILSON ...
Stoke-upon-Trent	H. TOMLINSON, 15, Sheppard-street	Rev. H. J. CHAPMAN, M.A. ... Tuesday.
Sunderland	A. N. RONTREE, 30, Brinkburn-street	J. E. HARDWICH ... Friday.
Swindon	L. A'C. FARR, 50, Gladstone-street	G. H. BURKHARDT, M.Sc. ...
Swinton (Rotherham)	J. E. JONES, 38, Station-street	Rev. C. STEELE, M.A. ... Monday.
Sydney, N.S.W.	H. GADSDEN, 39, Wentworth-court, Elizabeth-street	F. E. WALLACE, B.A., LL.B. ...
Todmorden	Miss E. LUMB, Woodland-view, Eastwood	A. J. SCHOFIELD ... Tuesday.
Toronto (Canada)	MAX. A. FRIND, 133, Yorkville-avenue	ROBERT M. SANGSTER ...
Truro	Miss BLIGHT, Victoria-square	H. PENTECOST, F.Ph., F.C.I. ... Thursday.
Tunbridge Wells	J. A. GILL, Lower Green-road, Rusthall	—
Wakefield	P. BROOKS, 27, Church-road, Altofts, nr. Normanton	W. THISTLETHWAITE ...
Warrington	E. GORDON BURGESS, 14, Winmarleigh-street	Rev. R. B. PRIMAVESI, O.S.B. ...
Wellington (S.A.)	G. F. H. CLARK, P.O. Box 2, Wynberg, C.C.	—
West Hartlepool	W. J. HEWITT, 9, Stockton-street	J. ARCHYLL JONES, B.Sc. ...
Western Australian	W. J. SHEPHERD, Stott & Co.'s Business College, St. George's terrace, Perth	VINCENT J. MATTHEWS, F.I.P.S. ...
Esperanto Society	Miss PLAYFAIR, 315, Mountain-avenue	W. A. PIERCE ...
Winnipeg	Miss E. MILLER, Wistaria House	F. G. GARDINER ...
Wisbech	R. W. HUGHES, 1, Hope-street	Councillor J. STANFORD ...
Wrexham (N. Wales)		

HIMNARO.

A Collection of 103 Favourite Hymns (a few original). Translations adapted to well-known hymn tunes.

Compiled by M. C. BUTLER, L.R.A.M.

7d., post free (Cloth, 1s. 2d.) from the B.E.A.

BELGA ESPERANTISTO.

(Monata Revuo).

Oficiala Organo de Belga Ligo Esperantista.

ELDONANTO:

FR. SCHOOF, 49, Kleine Beerstraat, Antwerpen, Belgujo.

Any of the following books may be had by applying to the Sec., BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION, Museum Station Buildings, 133-136, High Holborn, W.C., and it should be noted that ALL profits arising from the sale of same are WHOLLY devoted to the propaganda of Esperanto.

New books are marked with an asterisk, books specially recommended are in black type.

N.B.—Deposit accounts can be opened with the Secretary. Minimum deposit, 10s. Group leaders and others will find this a great convenience. Stamps should not be sent for amounts over 1s. Cheques, Money and Postal Orders to be crossed "London and South-Western Bank." American drafts not accepted unless 25 cents are added for cost of collection. *Ĉekbankaj transpagiloj akceptataj.* Telegraphic address: "Esperanto, London."

INSTRUCTION BOOKS.

IN ENGLISH.

Prices,
post free.
s. d.

Commentary, Grammar and, on the International Language Esperanto, by Major-General GEORGE COX, B.A. (Third Revised Edition)	2	6
Complete Grammar of Esperanto, I. KELLERMAN, A.M., Ph.D.	3	10
Ekzercaro , Dr. Zamenhof's, with key, J. RHODES	1	0
Esperanto Teacher, The, a simple course for non-grammarians, by HELEN FRYER	0	7
Esperanto for Young Beginners ... (1s. per doz.)	0	1½
Esperanto for the English, by A. FRANKS	0	7
Esperanto for the Million...per doz., 1s. 3d.; each	0	1½
Esperanto Manual, MARGARET L. JONES (cloth boards, 2s. 3d.)	1	8½
Esperanto in 50 Lessons, by EDMOND PRIVAT	1	8
Esperanto Made Easy, Dr. O'CONNOR	1	2
Esperanto Self-Taught, WM. MANN (cloth, 1s. 8d.)	1	2
Esperanto Home-Student, JAMES ROBBIE	0	2½
First Reader in Esperanto, A, by E. A. LAWRENCE	0	7
Fluency in Esperanto, How to Attain, W. MANN	0	1½
Graduated Exercises, with Key, by A. MOTTEAU	0	7
Grammar and Exercises, by R. H. GEOGHEGAN	1	7
Phonography, Pitman's, adapted to Esperanto, by GEORGE LEDGER	1	0½
Espersteno (Internat. Stenog.), J. CATTON	1	1
Pictorial Esperanto Course, CART-MANN	1	2
Picture Lessons in Esperanto, MARSHALL-MANN	0	3½
Primer of Esperanto... (1s. 8½d. per doz.)	0	2½
Standard Course, by G. W. BULLEN, paper	0	7
Student's Text-book, by Dr. O'CONNOR, M.A.	1	1

IN ESPERANTO.

Ĉiutaga Vivo, La (Gouin Metodo), Esp.-Eng.	1	2
Fundamento de Esperanto , 5-lingva, de D-ro. ZAMENHOF ... cloth, 3s.; paper	2	0
Eldono bohema, hispana, itala, greka, hungara, rumana, slovaka, turka ... (each)	1	0
Karlo (facila legolibro), ED. PRIVAT	0	7
Komercaj Leteroj, de LAMBERT	0	6
Komerca Sekretario, La, de J. ROS SUDRIÁ	0	6
Kurso Tutmonda de Esperanto, de E. GASSE	0	9
Librotendo, Duobla (Mondsistemo), ERNST WUCHER	2	6
Lingvaj Respondoj (el <i>La Revuo</i>), de D-ro. L. L. ZAMENHOF...	0	9
Parizaneto, La, de R. KRON, Ph.D., 1s. 1d.; cloth	1	7
Sintakso Esperanta, de P. FRUICIER	1	6
Stenografio Internacia Aoro, de R. SPROITE	0	5
Strukturo de la Vortaro Esperanta , by L. DE BEAUFONT (French and Esperanto)	0	4
Tutmonda Lernolibro (laŭ metodo Gouin), de F. L. G. MARÉCHAL	1	0

IN OTHER LANGUAGES.

Ausführliche Grammatik der Esperanto, Rektor W. VELTEN	1	10
Cours Méthodique, C. AYMONTIER et GROSJEAN-MAUPIN. Thèmes. Versions	1	3
Curso Práctico, por R. D. SEDÓ y V. INGLADA	3	2
Esperanto por Bohemoj, ĈEJKA-KRUMPHOLZ	1	4
Grammaire complète, par C. AYMONTIER...	1	6
Manual y Ejercicios, por V. INGLADA (Spanish)...	3	2
Petit Cours Primaire, BONNEHON kaj ROSIAUX	1	2
Praktisches Esperanto-Lehrbuch, R. SPROTTE...	1	7
Vollständiges Lehrbuch, von J. BOREL	1	7

Prices,
post free.
s. d.

Yiddish-Esperanto Text-book, J. BRESLER	1	0
Text-books in Portuguese, Italian, Catalan, Dutch, Dano-Norwegian, Swedish, Modern Greek, Roumanian, Hungarian, Bohemian, Polish, Servian, Slovak, Ruthenian, Russian, Bulgarian, Finnish, Japanese, Arabic, Armenian, and others to order.		

DICTIONARIES AND PHRASE-BOOKS.

Aferistoj, Turistoj, k.c., Poŝlibro Internacia por, by G. NORMAN (bound)	2	0
Anatomia Vortaro (kvarlingva)	1	6
Cesko-Esperantsky Slovník, de T. ČEJKA	1	1
Conversation Manual, O'CONNOR (cloth, 1s. 1d.)	0	7
Dansk-Norsk Esperanto Ordbog, KAJ BENDIX...	3	6
Deutsch-Esp. und Esp.-D., Taschenwörterbuch	1	1
Deutsch-Esperanto, Wörterbuch, ZAMENHOF	2	2
Deutsch-Esperanto Wörterbuch, P. CHRISTALLER (bind., 4s. 10d.)	4	0
Enciklopedia Vortareto (Esperanto-Franca)	6	0
English-Esperanto Dictionary, J. RHODES	5	4
English-Esperanto, by O'CONNOR and HAYES	1	8
Esperanto-English, by A. MOTTEAU	1	8
Supplements to above	1½d. and	0 4
Esperanto-Deutsch Wörterbuch (bound, 2s. 8d.)	2	2
Esp.-Frang., Dict. Usuel de, E. GROSJEAN-MAUPIN	1	0
Esp.-Français, Dictionnaire de P.E.S., 2s. 6d.; bound	3	0
Esp.-polski i polsko-esp., Słownik, ZAMENHOF ea.	0	7
Esperanto-Dansk-Norsk Ordbog, af F. SKELGIORLING	4	0
Esperanto-Español y E.-E., Vocabulario, INGLADA and VILLANUEVA	6	3
Esperanto-Portuguez, T. R. LEITE	1	10
Esperanto-Rusa Vortaro, D-ro. L. L. ZAMENHOF	1	10
Esperantsko-Cesky, Slovník (bound, 2s. 3d.)	1	9
Français-Esperanto, Vocabulaire, by TH. CART	2	6
Franco-Esp. Dictionnaire, P.E.S. (cloth)...	4	6
Frazaro, de HENRI DE COPPET	1	0
Frazaro, Deut.-Esp., VELTEN (cloth, 2s. 6d.)	2	0
Frazaro, Praktika, laŭ A. Matthias, J. BOREL	0	3½
Frazlibro, Popola, R. DESHAIS	0	6½
Frazlibro de l' Turisto (nova eldono)	0	6½
Italiano-Esperanto, Dizionario, di G. MEZZINI	2	6
Konkordanco de Ekzercaro , A. E. WACKRIEL	1	0
" de Sentencoj , de ŬOAGO	0	10
Marista Terminaro, Provo de, ROLLET DE L'ISLE	1	6
Matematika Terminaro, by RAOUL BRICARD	0	9
Muzika Terminaro, kompilita de F. DE MÉNIL...	0	7
Naŭlingva Leksikono de Esp., L. BASTIEN	3	0
Novaj Vortoj, Du Mil, korektita, P. BOULET	1	6
Photographique, Vocab. Français-Esp., C. VERAX	0	10
Plena Vortaro Esperanto-Esperanta kaj Esp.-Franca, EMILE BOIRAC. Partoj I. kaj II., 4s. 4d.; kun aparta aldono	9	6
Aldono	1	6
Ornitologia Vortaro oklingva (Prova eldono), P. E. STOJAN	2	6
Poliglota Vade-Mecum de Internacia Farmacio, C. ROUSSEAU	7	6
Portuguez-Esperanto Dicionario, J. A. PROENÇA	3	9
Rimoj, Vortaro de Esperantaj, de J. RHODES	0	7

	Prices, post free.	
	s.	d.
Rusa-Esperanta Vortaro, D-ro. N. KORZLINSKI	3	9
Ŝlosilvortoj (Glossaire de 200 mots-clefs, Esp.- Français), de Le Commdt. FAUVART-BASTOUL	2	9
Technique, Vocab. (Français-Esp.), de CH. VERAX	2	6
Universala Vortaro , de D-ro. ZAMENHOF	1	0
" " Oficiala Aldono al ...	0	6
Vortaro de Esperanto (en Esperanto), KABE	4	0
Zamenhofaj Vortoj , netroveblaj en U.V. (L.K. Eldono), redaktita de A. E. WACKRILL	1	1

LITERATURE.

(See also *Drama*).

A... B... C... (E. Orzeszko), F. ENDER	0	6
Akvo Dormanta (Meksikana vivado), L. BIART...	0	7
Ali Baba kaj la 40 Rabistoj, Major-Gen. G. Cox	0	4½
Aladin; aŭ, La Mirinda Lampo	0	7
Aventuroj de la Kalifo Harun Alraŝid	0	4½
Alicio en Mirlando (Carroll), trad. E. L. KEARNEY, M.A. (bind., 2s. 3d.)	1	2½
Amoro kaj Psiĥe (Apulejus), trad. E. Pfeffer	0	7
Anekdotaro, Tutmonda, I. (Anglujo), E. ĈEFEĈ	0	3
Anjo (I. Turgenev), trad. D-ro. A. FIŠER kaj V. ZAMJATIN	0	7
Arbitracio, Por (Andrew Carnegie), trad. W. W. PADFIELD kaj H. MARESQUELLE	0	7
Ave Patria ... (Reymont), D-ro. LEONO ZAMENHOF	0	7
Batalo de l' Vivo, La (Dickens), trad. D-ro. ZAMENHOF (bind., 2s. 2d.)	1	1½
Berna Oberlando, Tra, ilustrita, T. HOPF	0	7
Biblia Profeto Cefanjaho, La	0	6
Biblio, El la , elektitaj ĉapitroj, ZAMENHOF	0	3½
Bildolibro sen Bildoj (Andersen), D-ro. S. LEDERER	1	1
Blinda Rozo (Hendrik Conscience)	1	1
Blinduloj, Inter, de D-ro. EMILE JAVAL	2	0
Bona Sinjorino (E. Orzeszko), trad. KABE	0	3½
Bontemplanoj, La, M. GAUTROT	0	4½
British Esperantist , Vol. III., 2s. 6d.; IV., V., VI.	4	0
" " Covers for Binding	0	10
Bukedo, de Prof. C. LAMBERT	2	0
Bulgaraj Rakontoj (I. M. Vazov), trad. D. ATANASOV	0	3½
Carmen (P. Mérimée), trad. SAM MEYER	1	3
Ĉe l' Koro de Eŭropo, E. PRIVAT (ilustrita)	0	6½
Deveno kaj Historio de Esperanto	0	7
Devjatnin, V. N., Plena Verkaro , Libro I., 2s.; Libro II., 2s. 6d.; Libro III.	1	6
Devo, La (Ern. Naville), trad. R. DE SAUSSURE	1	9
Diservo de la Angluja Eklezio (Cambridge, 1907)	0	7
Diversaĵoj (stories translated by various writers)	1	6
Dogmaro pri la Vivo (Swedenborg)	0	7½
D-ro. Jekyll kaj S-ro. Hyde (Stevenson), MORRISON kaj MANN	1	1½
Don Kihoto en Barcelono, F. PUJULA Y VALLÈS	0	3½
Du Noveloj (M. Jókai), trad. J. DE LUXENBACHER	1	3
Du Paroladoj , de EDMOND PRIVAT	0	4
Du Rakontoj, verkitaj de D. DE ROTHAN	1	1
Du Rakontoj de A. Ĉeĥov, trad. B. KOTZIN	0	4
Eĉ en Doloro, ni estu Gojaj! (Adele Kamm), E. RAMO	0	9
Elektitaj Fabeloj (Grimm), trad. KABE	1	8
Elektitaj Fabeloj (La Fontaine), G. VAILLANT	0	9
En Fumejo de l' Opio (Reymont), KABE	0	7
En Harmonio kun la Eterneco (R. W. Trine), trad. F. SKEEL-GIÖRLING. Tole-bindita	1	8
En Malliberejo (E. Ĉirikov), KABE	0	3½
En Rusujo per Esperanto, A. RIVIER	1	5
En Svislando . Bele ilustrita. E. RAMO	3	2
Esperantaj Prozaĵoj ... (in cloth, 3s. 6d.)	2	6
Evangelio Sankta Mateo, MIELCK kaj STEPHEN	0	7
Evangelio de S. Johano, La, ilustr.	0	1½
Evangelioj, La Kvar, P-ro. R. LAISNEY	1	6
Fabeloj de Krilov, 1a parto, trad. DEVJATNIN	0	6

	Prices, post free.	
	s.	d.
Fabeloj al Helenjo (M. Sibirjak), trad. D-ro. N. KABANOV	0	3½
Fabeloj de Andersen, I., SKEEL-GIÖRLING	0	3½
Fabeloj kaj Rakontoj (el "Esperantaj Prozaĵoj")	0	3
Faraono, La (B. Prus), KABE, 3 vols.	2	0
Fatala Ŝuldo (L. Dalsace), trad. E. FERTER- CENSE	3	6
Folioj de la Vivo (S. Rusiñol), A. SABADELL	1	0
Formortinta Delsuno (R. Vermandere), trad. OSCAR VAN SCHOOR	2	3
Fundamenta Krestomatio , a collection of prose and poetry, edited by Dr. ZAMENHOF, the standard guide for Esperanto style, 6th edition, in paper cover (cloth, 4s. 6d.)	3	6
*Funebra Parolado pri Louis de Bourbon (Bossuet), trad. LOUIS BASTIEN	1	0
Krestomatia Konkordanco (I. Participoj), O'CONNOR kaj HAYES	0	3½
Fundo de l' Mizero, La (V. Sieroŝevski), KABE	0	9
Genezo (Genesis), el la originalo trad. L. L. ZAMENHOF	2	0
Gulliver en Liliputlando, trad. M. INMAN	1	1½
Gvidlibro de Gibraltaro, CHARLES J. EDWARDS	0	7
Himnaro, kompilita de M. C. BUTLER, L.R.A.M. (cloth, 1s. 2d.)	0	7
Horacio (Horatius, from Macaulay's "Lays of Ancient Rome"), trad. C. BICKNELL	0	9
Idilio ĉe la Fonto, La (I. Nievo), trad. A. TELLINI	0	8
Imenlago (Th. Storm), trad. A. FADER	0	9
Indo-Eŭropaj Lingvoj kaj Esperanto, TH. CART	0	2
Infano, La, la Saĝulo kaj la Diablo (C. Kern- han), trad. J. C. O'CONNOR	0	3
Internacia Krestomatio , trad. KABE	1	3
Interrompita Kanto, La (E. Orzeszko), trad. KABE	0	9
Japanaj Rakontoj, CIF TOŠIO	0	7
Juĝo de Oziris, La (H. Sienkiewicz), GRABOWSKI	0	6
Kanto de Triumfanta Amo (Turgenev), D-ro. A. FIŠER	0	7½
Karavano, La (Wilh. Hauff), trad. J. W. EGGLETON	1	1
*Karmen (P. Mérimée), trad. SAM MEYER	1	1
Kio Okazis Foje en Sidono, GRABOWSKI	0	7
Kio povas okazi se oni donacas surprize, de E. ĈEFEĈ (kun 16 ilustraĵoj), dua eldono	0	7
Kolomba Premio, La (Dumas), B. PAPOT	1	0
Kondukanto kaj Antologio , de A. GRABOWSKI	2	0
Kongresaj Paroladoj de D-ro. ZAMENHOF (vidu "Deveno kaj Historio")	0	7
Kongresa Libro, <i>Boulogne</i> , 1s. 6d.; <i>Cambridge</i> <i>Dresden</i>	1	1
Kongreso, Raporto pri la Dua, Tria kaj Kvina, de P. CORRET	0	10
Kongreso, Raporto pri la Sesa	1	1
Tria, La, multilustrita, eldonita de <i>La Revuo</i>	1	6
Lasta Abenceraĝo, La, trad. DESHAYS	0	6½
Laŭroj (Premiitaj Verkoj de <i>La Revuo</i>)	2	0
Legolibreto, J. BOREL	0	3½
Libro de l' Humoraĵo, LENGUEL PÁL	2	6
Litadmonoj de S-ino Kodel (D. Jerrold), J. ROBBIE		
Londonaj Interesaĵoj, kun kvar karto	1	0
Malnovaj Paĝoj el "L.I." (Unua serio)	1	4
Manon Lescaut (Prevost), trad. D-ro. VALLIENNE	2	6
Marta (E. Orzeszko), trad. D-ro. ZAMENHOF	3	6
Mia Liro , poemoj de D-ro. LEONO ZAMENHOF	0	7
Ne Dezirita. Ni Virinoj (J. van Woude), trad. M. POSENAER	0	7
Ni Sekvu Lin (H. Sienkiewicz), trad. BR. KUHLE	0	10½
Nova Antologio (poemoj), A. GRABOWSKI	0	7
*Ondino (de la Motte Fouqué), trad. K. MYSLIK	1	1
Ora Saflano, La Serĉado de la, O'CONNOR kaj HAYES (kun angla traduko, 9d.)	0	7
*Ostlorn, Vilaĝaj Skizoj (S. Ulfers), trad. M. J. WESSEL		
Pacokaj Milito (C. Richet), trad. D-ro. VALLIENNE	0	10
Paĝoj el la Flandra Literaturo	1	7

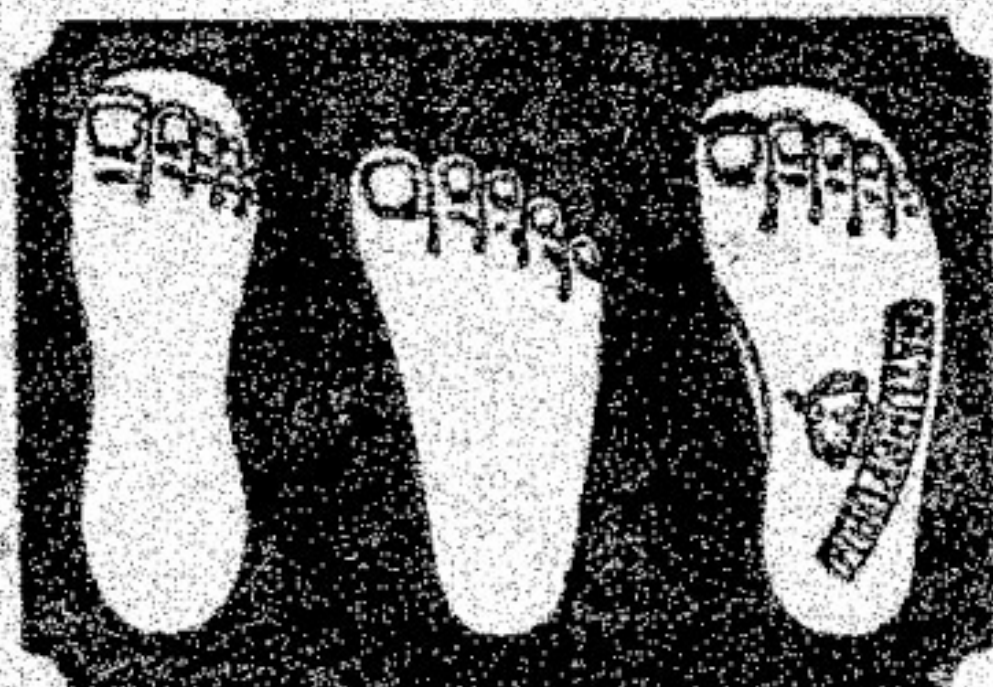

		Prices, post free.				Prices, post free.	
		s.	d.			s.	d.
Patroj kaj Filoj (Turgenev), trad. KABE ...	...	2	6	Dramoj, El la , esp-itaj de D-ro. ZAMENHOF ...	...	0	3½
Perdita kaj Retrovita , de E. BOIRAC ...	...	0	7	Du Biletoj, komedieto de FLORIAN ...	...	0	5
Per Espero al Despero, dek poemoj de D-ro. S. SCHULHOF ...	...	0	7	Duonsurda (duakta komedio), J. FLEURENS ...	...	0	5
Perfekta Edzino, La (L. de León), A. J. LOIRA ...	...	2	0	Edziĝo Kontraŭvola (Molière), trad. V. DUFEUTREL ...	...	0	7
Pola Antologio , de KABE ...	...	2	0	Edziĝo Malaranĝita, de V. INGLADA ...	...	0	6½
Praktiko de la Apudesto de Dio, La (Fr. Laŭrenco), trad. H. A. LUYKEN (tole bindita, is. id.) ...	...	0	7	"Elpelu Lin!" unuakta komedio (T. J. Williams), trad. J. HEDLEY INCE ...	...	0	6
Predikanto, La (Ecclesiastes) D-ro. ZAMENHOF ...	...	0	9	Fianĉiniĝo de Sovaĝulineto (3-akta), ROKSANO ...	...	0	7
Prediko sur la Monto, Pastro BEVERIDGE ...	...	0	2½	Frenezo (du unuaktaj drametoj), F. PUJULA-VALLÈS ...	...	1	0
Preĝaro Katolika (latine kaj esperante) ...	...	2	1	Gasto, La (2-akta komedieto), S-ino VALLIENNE ...	...	0	6
Progresado de la Pilgrimanto, J. RHODES ...	...	1	7	Georgo Dandin (Molière), D-ro. ZAMENHOF ...	...	1	3
Proverbaro Esperanta , L. L. ZAMENHOF ...	...	1	9	Gustaf Vasa (5-akta), de REINHOLD SCHMIDT ...	...	1	7
Prozo kaj Versoj, VINCENTE INGLADA ...	...	2	0	Hamlet , trad. D-ro. ZAMENHOF, paper, 2s.; cloth ...	...	3	0
Prozo el Danaj-Norvegaj Aŭtoroj, THOMSEN ...	...	1	0	Ifigenio en Taŭrido (Goethe), trad. D-ro. ZAMENHOF (cloth, 2s. 8d.) ...	...	2	0
Psalmaro, La , trad. D-ro. ZAMENHOF ...	...	2	6	Jeso de Knabinoj, La (3-akta), MACLEÁN ...	...	0	6
Puntistino, La, trad. CÉCILE ROYER ...	...	0	3	Julio Cezaro , trad. D. H. LAMBERT, B.A. ...	...	1	7
Puto kaj la Pendolo, La (Poe), trad. A. PRIDE ...	...	0	4	Kaatje, de Paulo Spaak (4-akta), trad. D-ro. W. VAN DER BIEST ...	...	2	6
Rakontoj al mia Belulino (J. Bach-Sisley) ...	...	2	2	Kial ili estas famaj ??? (monologo), F. DORE ...	...	0	6½
Rakontoj el la Ceba Literaturo, trad. JOS. GRNA ...	...	1	8	Kiel Plaĉas al Vi (Shakespeare), D-ro. IVY KELLERMAN ...	...	2	2
Rakonto kaj Aventuro, Am. Esp. Co. ...	...	0	4	Komedioj, El la , esp-itaj de D-ro. ZAMENHOF ...	...	0	3½
Rakontoj pri Feinoj (Perrault), SARPY ...	...	1	0	Komedioj, Tri Unuaktaj (luditaj en "La Kvara") ...	...	0	10
Reĝlando de la Rozoj, La (A. Houssaye) ...	...	0	7	Makbeto, trad. D. H. LAMBERT, B.A. ...	...	2	0
Reĝo de la Montoj, La (About), trad. GASTON MOCH, ilustraĵoj de Gustave Doré ...	...	3	6	Minna de Barnhelm (Lessing), A. REINKING ...	...	1	4
Rememoro pri Solferino (H. Dunant) ...	...	1	1	Mistara Krismo (unuakta komedieto), M. CASAS ...	...	0	10
Rolandkanto, trad. D-ro. NOEL ...	...	1	7	Mistero de Doloro, 3-akta (Adriá Gual), trad. F. PUJULA-VALLÈS ...	...	2	0
Ruĝa Floro, de V. GARŠIN ...	...	0	4	Misteroj de Amo (du unuaktaj dramoj), NADINA KOLOVRAT ...	...	1	3
*Sableroj, MARIE HANKEL ...	...	...	...	Monologoj, Tri, trad. P. BOULET ...	...	0	3½
Sentencoj de Salomono La (Proverbs), D-ro. L. L. ZAMENHOF ...	...	1	6	Nesia Hejmo, La (Benavente), 3-akta, V. INGLADA ...	...	1	0
Sep Rakontoj , de IVAN MALFELIČULO ...	...	1	1	Nevo kiel Onklo, La (Schiller), C. STEWART, M.A. ...	...	1	0
Sesdek Sakproblemoj, kun solvoj kaj vortareto, J. PALUZIE ...	...	2	6	PROPAGANDA AND MISCELLANEOUS.			
Sinjoro Vento kaj S-ino. Pluvo, de P. DE MUSSET ...	...	1	1	Advantages of Esperanto, The (Engl. and Esp.), MARGARET L. JONES ...	...	0	1½
Sub la Neĝo , de J. J. Porchat, trad. J. BOREL ...	...	1	2	Albumo de Konataj Esperantistoj, de F. SCHUCK ...	...	2	7
Sufero (Carmen Sylva) en 7 lingvoj kaj Esp., D-ro S. LEDERER ...	...	0	10	Badges, star-shaped brooch or button, 9d.; <i>Cefeĉ</i> , round, brooch, 8d.; button, 10d.; pendant ...	...	1	7
Tekstaro de Britaj Kantoj, Ad. SCHAFER ...	...	0	3½	Croix-Rouge, Esperanto et le, par Lieut. BAYOL ...	...	1	0
*Teozofio, kelkaj vortoj pri, DIOU-THOUILLON ...	...	0	4	Demandaro pri la Historio, Literaturo kaj Organizaĵoj de Esperanto, de R. DE LADEVÈZE ...	...	1	1
Tutmondaj Fajroĉutimoj, de H. W. SOUTHCOMBE ...	...	0	3½	Do you know Esperanto? ... per 100 ...	...	5	6
Utileco de Esperanto por la blinduloj, P. LEVY kaj aliaj ...	...	0	4	Esperantista Poŝkalendaro, 1911 (Dr. LEDERER) ...	...	1	2
Unua Legolibro , Legaĵoj gradigitaj de KABE ...	...	1	7½	Esperanto Language, by R. J. LLOYD, M.A. ...	...	0	10
Unuaj Agordoj, poezioj de W. ELSKA kaj ESKA ...	...	0	6	"Feliĉaj Familioj" (Kartludo), de C. McPHERSON ...	...	1	1
Vakciniuja Krono, La (J. Poraks), P. KIKAU ...	...	0	6	Hour of Esperanto, An, CART-COX ...	...	0	6½
Versaĵoj en Prozo (I. Turgenev), KABE ...	...	1	0	How to Form Esperanto Groups, W. M. PAGE ...	...	0	1½
Versfarado kaj Rimaro , Esperanta, PARISOT kaj CART ...	...	0	6½	International Language, by W. J. CLARK, M.A. ...	...	2	9
Virineto de Maro, La (Hans Andersen), trad. D-ro. ZAMENHOF. Ilustrita de H. M. Brodie ...	...	1	6	Jarlibro Tutmonda, 1910 ...	...	3	0
Vizio de la Poeto (Carmen Sylva), trad. K.E. ...	...	0	1½	Keys (Ŝlosiloj), Esperanto (I.P.E.), now ready in English, German, French, Italian, Swedish, Dano-Norwegian, Hungarian, Portuguese, Bohemian, Russian, and Welsh, per doz., 6d.; per 100 ...	...	3	0
Vojaĝo interne de mia ĉambro (X. Le Maistre), trad. SAM MEYER ...	...	0	9	Spanish, 3s. 9d.; Catalan, Dutch, Finnish, Polish, Roumanian, Croat-Servian, per 100 ...	...	4	0
Westminster, La Abatejo de ...	...	0	3	Kio estas Esperantismo? ... each ½d.; per 100 ...	...	4	0
DRAMA.				Murkalendaro Esperantista, 1911 (Bruijn) ...	...	1	8
Advokato Patelin, trad. J. EVROT ...	...	0	9	Por kaj Kontraŭ Esperanto , de D-ro. VALLIENNE ...	...	0	4
Ama Bileto (unuakta komedio), BALUCKI ...	...	0	6	Postcards, Propaganda (I.P.E.) ... per 100 ...	...	1	8
Angla Lingvo sen Profesoro (T. Bernard), unuakta komedio, trad. G. MOCH ...	...	1	0	Ditto, for teaching use of Participles, per 100 ...	...	1	3
Antaŭdiro, La, de C. STEWART, M.A. ...	...	0	4½	Ditto, Raphael Tuck Colrd. Ser. 9964, packet ...	...	0	7
Aspazio, 5-akta tragedio (Svjentohovski), D-ro. LEONO ZAMENHOF ...	...	2	6	Propaganda Leaflets ... per 100 ...	...	0	6
Avarulo, L' (Molière), trad. SAM MEYER ...	...	0	9	Red Cross, Esp. Guide, Lieut. BAYOL ...	...	0	1½
Barbiro de Sevilla (Beaumarchais), 4-akta, SAM MEYER ...	...	0	9	Salutpoŝtkartoj de B.E.A., nova serio, per doz. ...	...	0	7
Bardell kontraŭ Pickwick, trad. W. MORRISON ...	...	0	7	Solvo de la Problemo de Lingvo Internacia ("Esenco kaj Estonteco" el <i>Krestomatio</i>), with English translation by A. E. WACKRILL ...	...	0	7
Benkoj de la Promenejo (monol.), P. CORRET ...	...	0	2½	Sur la Vojo al Internacia Lingvo, Esperanto and French, by Prof. TH. CART ...	...	0	3½
Boks kaj Koks, trad. C. STEWART, M.A. ...	...	0	5½	Why and the Wherefore, The, by Dr. J. POLLEN ...	...	0	1½
Cikado ĉe Formikoj, de LABICHE kaj E. LEGOUVE ...	...	0	7				
Consilium Facultatis (unuakta proza komedio), J. A. Fredro, trad. A. GRABOWSKI ...	...	1	0				
Don Juan (Molière), trad. E. BOIRAC ...	...	1	6				

HOLDEN FRATOJ

liveras Botojn, Ŝuojn, Sandalojn,
Pantoflojn, Kaŭĉukajn Ŝuojn,
Ŝtrumpojn kaj Ŝtrumpetojn. Ĝiuj
ekskluzive laŭ la tipo "Natur-
formo."

HOLDEN BROTHERS,

3, Harewood Place, Oxford Circus,
London, W.

Katalogoj Senpage.
Oni parolas Esperante.

LA VISKIO

"ESPERANTO"

A BLEND OF
FINEST OLD
SCOTCH
WHISKIES.

SPECIAL
REBATE

TO
ALL

BRITISH ESPERANTISTS.

KORESPONDU ESPERANTE.

BUCHANAN, SCOTT & CO.,
GARTHLAND ST., GLASGOW.

GREAT CENTRAL RAILWAY.

Notice to those attending the Esperanto World Congress at Antwerp, August 20 to 27.

THE DIRECT ROUTE TO THE CONTINENT — IS — VIA GRIMSBY.

REGULAR SAILINGS BY MAGNIFICENT NEW PASSENGER STEAMERS.

GRIMSBY TO ANTWERP—Mondays, Wednesdays & Saturdays,
GRIMSBY TO ROTTERDAM—Tuesdays, Thursdays & Saturdays.
GRIMSBY TO HAMBURG—Every Week-day, Royal Mail Route.

Express Boat Train runs alongside Steamer at Grimsby Docks.

Express Restaurant Car Trains between London (Marylebone) and Rugby, Leicester, Nottingham, Sheffield, Grimsby, York, Leeds, Huddersfield, Halifax, Bradford, Manchester, etc.

Through Cheap Fares and inclusive arrangements for Conducted Parties and individual travel, for particulars of which see Special Folders and Booklets, obtainable at any Great Central Station, Agency, or Dean & Dawson's Offices.

SAM FAY, General Manager.

The Student should Read Grammar and Commentary

on Esperanto. For Teachers and Students. Compiled by the late Major-General GEORGE COX, B.A. Third edition, revised, price 2s. 6d.

Ekzercaro, Konkordanco de.

By A. E. WACKRILL. Indispensable to every Esperantist desirous of obtaining a *fundamental* knowledge of his language. Price 1s.

Esenco kaj Estonteco

de la Lingvo Internacia, by UNUEL. Parallel Esperanto and English, translation by A. E. WACKRILL. A masterly and complete analysis of the subject, enabling every student to give reasons for the faith that is in him. Essential to every propagandist. 50 pp. Price 7d.

Konkordanco de Sentencoj

de Salomono (traduko de Zamenhof). Compiled by UOAGO. Of especial interest to Bible students and translators. Price 10d.

All above to be had, post free, from the

BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION,
133, HIGH HOLBORN, W.C.

Pensiono por Gesinjoroj.

Hejmaj komfortaĵoj. Bano. Moderaj prezoj.
Oni korespondas Esperante, anglo kaj france.

S-ino O'CONNOR, *Esperanto House, 17, St. Stephen's Square, Baywater, London.*

GREAT SHORTHAND REFORM.

Steadily Spreading since 1886.

Years of toil reduced to months. Taught at 60 centres in London.
In use for reporting on London Daily Press and in House of Commons, and extensively in all departments of business.

First lesson and full particulars post free, SCRIPT SHORTHAND CO., LTD., 61 and 62, Chancery-lane, W.C.

ARTHUR GRAY, Arts and Dramatic Club, Hanover Square, London, W.

Sin okupante pri ellaborado de verko pri la mitologia simbolismo, deziras interkomunikigi kun personoj loĝantaj en la landoj de Centra Ameriko, de Texas (Usono) ĝis Peruo, kaj en la Insularo, kiuj povas sendi al li informojn pri la mitologioj, historioj kaj (precipe) lingvoj de la originalaj popoloj (Indianoj), antikvaj kaj nuntempaj, de tiuj ĉi landoj. Li ŝatus ankaŭ sciigi pri la nomoj de verkoj, kiuj traktas tiajn temojn: li legas hispane. Li danke aludos tian helpon de la Esperantistaro en sia verko, angle skribata, kaj petas, ke aliaj ĵurnaloj kopiu tiun ĉi anoncon.

Alicio en Mirlando.

Preso, afrankite 1s. 2d. Bindita, 2s. 3d.

El la Revuo. . . . La teksto liverita de S-ro. Kearney estas majstreca modelo, en pure fundamenta stilo, simpla kaj eleganta, ĉiam facile komprenebla.

El Lingvo Internacia. . . . Per la tre lerta traduko ni facile komprenas la sukceson, kiun ricevis en Anglujo la originala verko. . . . Tre bone presita, kaj belege ilustrita.

Second
Hand

BOOKS

AT HALF PRICES.

NEW BOOKS AT 25 PER CENT. DISCOUNT.

Books on Esperanto, Educational, Scientific, Technical, Law, Medical, and ALL other subjects supplied. Sent on approval. State Wants.

Books Bought. Best Prices Given. Catalogue Free.
W. and G. FOYLE, 135, CHARING CROSS ROAD, LONDON, W.C.

DO YOU WISH TO LEARN ESPERANTO ?

The following will help you:

The Esperanto Teacher.

A complete and simple course for non-grammarians (with Exercises and Key). By HELEN FRYER. Peap. 8vo, 120 pp., paper cover, 7d. net; cloth, 1s. 1d.

Esperanto for the English.

By A. FRANKS and G. W. BULLEN. Clear and precise explanations. Deals specially with Commercial Correspondence. Extensive Vocabulary. Paper, 7d.; limp cloth, 10d.; cloth, 1s. 2d.

The Pictorial Esperanto Course.

An easy *Conversational* Method for Young and Old. Adapted and amplified from the French of Th. Cart by W. MANN. Simple, entertaining, practical. 134 pp., 1s. 2d.

The Esperanto Manual.

By MARGARET L. JONES. Specially written for Evening Classes, yet excellent for Home Study. The "Esperantist's" Text-book. Limp cloth, 1s. 8d.; cloth boards, 2s. 3d.

All above to be had, post free, from the

BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION, 133, HIGH HOLBORN, W.C.

REFORM GIMNAZIANO,

el nobela familio, 19-jara, petas por monato julio senkoston loĝejon kaj manĝadon, prefere ĉe samideanoj, kaj reserve proponas instruon de Esperanto, germ., kaj franca lingvoj aŭ iajn aliajn sciencajn aŭ manajn helpojn. Sendajo afable al:

S-ino M. HANKEL, DRESDEN (GERMANUJO),
NIKOLAISTRASSE 18.

MALRIĈA ESPERANTISTO,

Laboristo, deziregas ĉeesti la 7^{an} Kongreson. Se iu riĉa samideano bonvole pagus al li la elspezojn, al tiu la petanto (kiu parolas flue la Esperantan, Anglan, Francan kaj Germanan lingvojn) volontege oferas siajn servojn dum la kongresa semajno. Respondi al Laboristo, BRITISH ESPERANTIST.

PROPAGANDISTOJ!

Aĉetu la novan propagandilon 8-paĝan,

ESPERANTO IN 1910.

An Armoury of Facts and Figures.

Post Free, 3 doz., 1s.

2s. 9d. per 100.

LINGVO INTERNACIA.

CENTRA ORGANO DE LA ESPERANTISTOJ.

Eliranta inter la 15 kaj la 20 de ĉiu monato.

FONDITA EN 1895.

La Plej Enhavoriĉa! La Plej Malkara!

48 PAĈOJ da dense presita teksto en plej korekta kaj plej klasika stilo. **5** FR. (2 SM.) Abonprezo por UNU JARO.

Preso Esperantista Societo, 33, rue Lacépède, Paris.

C. A. G. BROWNE,

LA ESPERANTO REKLAM- KAJ ANONC-AGENTO
por ĉiu gazeto en ĉiu lando. Aferoj grandaj kaj malgrandaj.

Sola Adreso: LONDON, W.C.

20, WELLINGTON STREET, STRAND.

The BRITISH ESPERANTIST.

THE OFFICIAL ORGAN OF THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION.

VOL^o VII. N-RO 79

JULIO, 1911.

PREZO 3 PENCOJ.

KOSTO DE ABONO. — *En Granda Britujo*, afrankite: por unu jaro, 3 ŝilingoj; unu numero, 3 pencoj.

Eksterlande, afrankite: por unu jaro, \$0.75, fr.4, M.3; laŭ internacia mono, Sm.1.50.

Abonoj estas akceptataj ĉe la komenciĝo de ĉiu monato, kaj devas esti pagataj per poŝtmandato aŭ Ĉekbanka transpagilo. Sin turni al la Sekretario, 133-136, High Holborn, London, W.C.

REDAKCIO.—Manuskriptojn, k.t.p., oni volu sendi al la Redaktora Komitato, 133-136, High Holborn, London, W.C. Tradukantoj antaŭ ol sendi siajn verkojn volu ĉiam certigi, se necese, ĉu la aŭtoro aŭ la originalaj eldonintoj permesas la represigon.

Pri artikoloj la Komitato rezervas al si la rajton korekti la erarojn de stilo, k.t.p. Ordinare oni ne povas resendi artikolojn neakceptitajn.

ANONCOJ.—Pri anoncoj, sin turni al la Direkcio, THE BRITISH ESPERANTIST, 133-136, High Holborn, London, W.C.

ENHAVO.

Paĝo.

Fari Bonon (Isidore Teirlinck). F.V....	121
Kamila kaj Ĉeko (Ethel kaj Adrian Ross). RICHARD .	
SHARPE ...	123
La Tago de l' Paco ...	126
Internacieco. Ŝ....	126
Parizaj Notoj (D'Antin). G. L. BROWNE ...	126
La Kvara Brita Kongreso en Southport. W.M. ...	127
Libraro kaj Gazetaro ...	131
Bona Konsilo. MARIE HANKEL ...	132
Esperanto Progress Abroad ...	133
Esperanto for Business Men ...	133
Nekrologio: W. J. Clark; Charles Méray....	134
Brita Kroniko ...	135
Karavanoj al Antverpeno ...	137
Diversaj Sciigoj ...	138
Respondo al Korespondanto. E.A.M. ...	138
B.E.A. Council Meeting, New Members, Examinations, etc. ...	139
B.E.A. Guarantors, 1911-12, Election of Delegates for Antwerp, F.K.L., etc. ...	140

Fari Bonon.

De ISIDORE TEIRLINCK.

Kiu ne konis ĝin, la grandan poplon ĉe la bordo de la Molenbeek? ¹

Bele ĝi tenis alte, antaŭ kelkaj jaroj, la densan foliaron, kiu pro la plej malgranda venteto, moviĝetis kaj bruetis, aŭ bruegis kaj muĝis dum ventego aŭ fulmotondra nokto. Ĉiam kantis aŭ sopiris ĝiaj nedikaj branĉoj longan plendon aŭ dolĉan printempan kanton.

Ĉu vi volas koni ĝian historion?

La maljuna bienulo, la muelisto de la akva muelejo tie, — nun, same kiel la arbo, jam ne plu estanta, — plantis ĝin dum printempa mateno.

— He! griza Johano, — kriis la juna filo de la panisto, kiu pasis tie, — kial en via maljuna aĝo, ankoraŭ planti tiun poplon? Antaŭ ol ĝi estos granda, vi estos jam de longe kuŝanta en la tombejo!

La grizharulo alrigardis kviete kaj ridetante: — Kial mi nun ankoraŭ plantas tiun poplon, junulo? Ĉar estas bono! Al mi ĝi ne donos plu profiton, miaj tagoj estas kalkulitaj... Sed, se ne estas por mi, estos por vi aŭ por alia... Sur tiu ĉi tero, junulo, ĉiu devas fari bonon, kaj

¹ Elparolu: Molenbek kun akcento sur la lasta silabo = la rivereto de la muelo.

tio ĉi pro amo al la bono... Jes, mia frunto kliniĝas al la tero, kaj tamen volas mia tremanta mano fari ankoraŭ bonon! Jes, certe, junulo, fari bonon!

Kaj li daŭrigis fosi, kaj plantis la junan arbon tiel, kiel tio devis esti, kvankam la plialtiganta suno fluigis multajn ŝvitgutojn el lia sulcita frunto.

Kaj antaŭ ol estis tagmezo, tie apud la Molenbeek, nia poplo levis sian maldikan, kandelrektan trunkon.

Fari bonon!

Ĉu la juna arbo aŭdis kaj memoris la savajn vortojn de la maljunulo?

Ĝi kreskis, kreskis rapide, naskis branĉon post branĉo, pli alte, ĉiam pli alte, kaj ornamis sin en printempo kaj en somero per la plej belnuanca verdaĵo.

Ĝi fariĝis fortika kaj granda.

Kaj ĉiujare, en aprilo, la viglaj abeloj flugis ĉirkaŭ ĝi kaj zumis:

— Kiu donos al ni gluon kaj morteron por plibonigi nian domon? Dum la nokto, estas ankoraŭ malvarma, matene kaj vespere estas malvarmeta: la norda vento volas penetri niajn

vaksajn ĉambretojn kaj tie mortiĝi nian idaron !
Kiu donos al ni gluon kaj morteron ?

— Mi ! — diris la poplo.

Kaj el ĝiaj brunaj burĝonoj elgutis maldensa, bonodora fluidaĵo, vera mortero ! Kaj la abeloj kolektis, kolektis per siaj harekovritaj piedetoj... kaj ĉiu trueto, ĉiu fendeto de ilia loĝejo estis fermata per glua materio. Certe, nun povis blovi la maldolĉa noktvento : la ĉambretoj estis bone fermitaj !

La poplo, nia kara arbo, faris bonon !

Iom pli malfrue, en majo, venis agemaj gepaseroj kaj ili konstruis, inter la branĉoj de la verda poplo, siajn nestojn, el fojno kaj pajpecetoj kunplektitajn. Ili pepis kaj laboris, saltetis kaj flugis !... Tamen io mankis : la dolĉa molaĵo por makuletitaj ovetoj kaj naskiĝontoj ! Kaj ili demandis :

— Kiu, kiu donacas al ni la kusenon por la lito de niaj idoj ?

— Mi ! — diris la poplo.

Kaj el siaj branĉoj, ĝi puŝis milojn da fasketoj, kiuj fariĝis semetoj kaj aliformiĝis en la plej blankan lanugon. La paseroj kolektis, kolektis... kaj ilia nesto fariĝis la plej dolĉa kaj la plej mola lito el la mondo ! Kiel blankaj estis kusenoj kaj littukoj !

La poplo, nia kara arbo, faris bonon !

Ĉu ĝi pro tio ne estis rekompencata ?

La birdetoj lametis kaj pepis en la arba foliaro kaj dankeme englutis la malpurajn raŭpojn, kiuj kuraĝis elmordeti la verdajn foliojn.

Fariĝis somero, kaj pli varma, ĉiam pli varma !

La ĉielo restis, dum semajnoj, blua kaj sennuba. Neniu freŝiganta pluvo falis. La suno sendis siajn sekigantajn radiojn malsupren. La tero fariĝis sekega kaj malmola kiel ŝtono. Kaj la malgranda Molenbeek plendis : — Ĉu la terura suno forrabos ĉiun mian akvon ?

— Ne ! — diris la poplo.

Kaj ameme ĝi malfaldis sian movetantan kronon super la rivereto : la sunradioj ne povis plu malutili la akvon ! Ĝi ondatis ree kaj kantis plengoje sian arĝentsonan kanton : la poplo, nia kara arbo, faris bonon !

Tion ĝi faris dum multaj jaroj : je ĉiu printempo, la abeloj venis serĉi morteron, la paseroj lanugon, kaj ĉiun someron, la rivereto petis malvarmetan ombron.

Sed la juna knabo, kiu ŝercis la maljunulon plantantan, estis nun fariĝinta granda kaj vira.

Kaj ian matenon, frue, li serĉis, portante hakilon kaj senŝeligilon, kaj diris :

— Kiun arbon mi prenos ? Mi bezonas lulilon por mia unuenaskita filo, amotan lulilon

el la plej blanka ligno !... Kiu volas doni al mi sian lignon ?

Ĉiuj arboj, fagoj kaj fraksenoj, ulmoj kaj salikoj, kiuj kreskis tie, tremetis kaj malantaŭen streĉiĝis. Sola, nia poplo, bruetigis ankoraŭ unu fojon, la lastan fojon, sian foliaron kaj poste diris pripensinte :

— Mi !... Prenu mian lignon, ĉar mi volas fari bonon !

Kaj la viro hakis, hakis...

Jes, ĉiu hakfrapo penetris la arbon tra ligno kaj medolo,¹ kaj entranĉis ĝian trunkon. Sed la vorton de la maljunulo ĝi estis rememoranta, kaj ĝia foliaro bruetis, dum ĝi teren falis : — Fari bonon !

Kaj kiujn terurajn turmentojn suferis tiam la bona poplo, kiam ĝian lignon, per akra segilo, oni dissegis je tabuloj... kiam tiujn tabulojn, per rabotilo, oni glatigis kaj ebenigis... kiam per granda martelilo, oni najlis ilin kunige je lulilo !... Jes, jes, la arbo suferis multe ! Kaj tamen ĝi estis tiam feliĉa, kiam la kisanta patrino sian ruĝvangan suĉinfanon en la blankan, novan lulilon kuŝis. Kaj plej kortuŝanta malnova kanto aŭdiĝis tra la malgranda loĝejo kaj tra la fibroj de nia arbo.

Ĉu la dolĉaj tonoj de la patrinkanto ne estis la plej bela rekompenco por nia poplo ?... Ĉar kio sonas pli kortuŝante, ol kanto de patrino ?

Kaj kiam venis la vintro, la viro prenis la segaĵon kaj la rabotaĵojn, kaj per tio faris varmigan fajron por edzino kaj infano. Malpeze kaj distordiĝante la odoranta fumo de nia poplo altiĝis ĉielen.

La kara arbo faris ĝis plejlaste bonon !

Tiel estas la rakonto pri la poplo ĉe la Molenbeek.

Kaj kio restas ankoraŭ de ĝi ?

Nenio alia, ol dankema almemoro !

Tio tamen estas multo !

Kiom da homoj estas, por ĉiam malaperintaj, kiuj en la memoro de la restadantoj eĉ nenion postlasis ?

Kiu faras bonon, tiu estas rememorata ;

Kiu faras malbonon, tiu estas malestimegata ;

Kiu faras nenion, tiu estas forgesata !

Jes, jes, fari bonon, ĉiam fari bonon... pro la bono, sen profiteco aŭ utileco por si mem. Tio estas, kiel diris la maljunulo, la devo de ĉiu sur la tero :

Fari bonon !

*Kun afabla permeso de la aŭtoro, el
Flandra lingvo tradukis F.V.*

¹ *Medolo*, mola substanco entenata en iaj ostoj (angle *marrow*), ankaŭ ĉe la centro en trunkoj kaj branĉoj de arboj, k.t.p. (angle *pith*).

Kamila kaj Ĉeko.

De ETHEL kaj ADRIAN ROSS.

Antaŭ sia edziniĝo Kamila ne estis honorita per propra banka konto, jen pro siaj tro filantropaj inklinoj, jen pro tio, ke ŝia patrino ankoraŭ konservis la kutimon ŝin rigardi kiel etan kaj senrespondecan infanon longe post tiam, kiam ŝi jam ĉesis esti malgranda. Kiam ni edziĝis, mi decidis ĉion ĉi tion ŝanĝi. Oni devas, mi eksentis, al Kamilo instrui, kiel uzi ĉeklibron, kaj ke ŝi rigardu bankan konton kiel unu el la ordinaraĵoj objektetoj de la ĉiutaga vivo, kaj ne kiel la belegan monstron de la felietonoj. Krom tio, ne povas ne esti dolore humilige por virino, esti devigata peti monon al la edzo ĉiufoje, kiam ŝi bezonas novan paron da gantoj aŭ novan bluzon. En tiuj tagoj mi elparoladis la vorton "blaŭzo,"¹ ankoraŭ ne perceptinte la delikatan distingon inter "blaŭzo," kies prezo estas iom malpli ol dek ŝilingoj, (ordinare—9^ŝ kaj 11³/₄ pencoj) kaj "bluzo," kiu kostas dek ŝilingojn kaj supren — kelkafoje perpendikulare supren. Mi sentis, ke al ni ambaŭ estus humili-gante, ke mia edzino devos min logi aŭ insulti ĉiufoje, kiam ŝi bezonos objekton por uzado aŭ kiel ornamon; kaj la komikeco de tia situacio estis sufiĉe ellaborita dum la Unua Viktoria Epoko, ke oni lasu ĝin en la unua volumo de *Punch*.² Kamila ricevos kvaronjaran mon-pagon, kaj se ŝi elspezos la monon dum la unua monato, kio nur tro povas okazi, ŝi devos lerni atendi, deturnante la okulojn for de tiuj tentoj, kiuj al la virino sin prezentadas jam de l' tempo, kiam la libro de l' modo konsistis el unu sola folio.

Kamila videble ŝvelis pro fiereco, kiam ŝi tenis en la mano sian unuan ĉeklibron. — Kia ĝojo! — ŝi ekkriis. — Ĉu ĉiuj estas por mi? Kaj ĉu oni donos al mi monon por ili ĝis mi finos la tutan libron? Mi ne komprenas, kiel la banko povas tion fari!

Kun senlima pacienco mi klarigis, ke antaŭ ol ŝi povos elpreni monon de la banko, iu — en ĉi tiu okazo, mi — devos ĝin antaŭe enmeti, kaj ke eĉ la ĉeklibraro de la tuta mondo ne povus devigi la bankierojn redoni pli, ol tiom, kiom oni estus al ili doninta. Tiu ĉi aspekto de la afero ŝajnis al ŝi nesprita kaj bedaŭrige "nesportema," sed ŝi cedis al mia pli granda sperto.

— Lasu min do elirigi ĉekon hodiaŭ, karulo — ŝi petegis, — tiam mi scios precize, kiel fari alian fojon. — Mi elskribis ĉekon — nur por du funtoj, ĉar preferinde estis, ke la unua eksperimento estu kiel eble plej malkara — kaj mi montris al ŝi, kiamaniere ŝi ĝin devas

igi pagebla al "si mem aŭ laŭ ordono" kaj kiel skribi ŝian nomon dorse; kaj kun radiantia fiereco ŝi prezentis al la kasisto la rozkoloran papereton. — Kiom restas al mi? — ŝi demandis la bankiston, dum li alŝovis al ŝi la du monerojn. Li malaperis post ekrano, susurigis kelkajn pezajn paĝojn, kaj reaperis kun papereto enskribita per du ciferoj.

— Vi ne bezonis fari al vi la penon noti sur papero — ŝi dolĉe rimarkigis, prenante la slipon; — tamen, estos utile ĝin havi, en la okazo, se mi forgesos — kaj ŝi kaŝmetis la papereton en la plej internan fakon de sia monujo, en kiu estas troveblaj lunĉkalkuloj, kvaronpencoj, uzitaj omnibusbiletoj, adresoj kaj notoj, kaj ĝenerale ĉio, krom la ormoneroj, por kiuj tiu parto de l' monujo estas teorie difinita. Dum ŝi tion faris, antaŭe perdante kaj retrovante kelkajn dokumentojn tute sen-valoraĵn, mi klarigis al ŝi, ke al la klientoj la bankistoj donadas la saldon skribe, pro timo, ke iu spionema persono ne subaŭdu la buŝe faratan respondon.

— Dio mia! — ekkriis Kamila, — kia feliĉo, ke mi ne legis ĝin laŭte, ĉar ĉe la pordo staris virino tute simila al la servistino de S-ino Fitzhugh (*elparolu*: Fichjŭ), kvankam mi efektive ne scias, kiam celon ŝi povus havi en banko, escepte se eble ŝia fianĉo estas domrabisto.

Mi konsentis kun Kamila, ke estas ĝuste tia persono, kia S-ino Fitzhugh, kiu kredeble ja havus domrabiston kiel la fianĉon de sia servistino, sed mi klarigis, ke eĉ se la banko estus prirabita, ĝi tamen estus ankoraŭ responda je nia mono. Pri tio Kamila ŝajnis dubema, sed fine decidis iri trankvile antaŭen kaj elspezi siajn du funtojn, kaj ne elpreni sian tutan monon por ĝin deponi en alian bankon. "Ĉar vidu, Podgy (*Pógi*), karulo mia — ŝi tre sagace rezonis, li povus ja prirabi unue la alian bankon!"

Ni do daŭrigis nian iradon, dum Kamila diskutadis pri tio, kion ŝi devas aĉeti por soleni sian unuan tagon en la stato de virino kun sendependa havaĵo. Mi ne lacigis mian genion per tro da konsiloj, ĉar mi tre bone sciis, ke post ne longe ni atingos la fenestrojn de la firmo *Currie & Jims*, preter kiu punkto mi ne havis multe da espero iri. Trans la ruŝoplena¹ elmontraro etendiĝis strio de grandegaj ruĝaj literoj anoncantaj: "Granda vendado de ĉapeloj, plej novaj parizaj modeloj," kaj mi eksciis, ke en la kalendaro de Kamila la hodiaŭa tago estos "ruĝlitera." Ŝi tuj eltrovis, ke ŝi bezonas ĉapelon. Tiu ĉi eltrovo, kiel mi poste sciigis, estas ĉe ŝi okazo ĉiutaga.

Baraktinte al ni vojon tra densa implikaĵo da

¹ La franca vorto *blouse* estas angle skribita ankaŭ *blouse*, sed elparolata jen *bluz*, jen *blaŭz*.

² Konata angla ĵurnalo karikatura kaj humoraĵa.

¹ Ruŝo, a frilling, fr. *ruche*, g. *Krause*.

virinaj vestaĵoj, ni traŝoviĝis en spacon plenegan de ekscititaj sinjorinoj, kiu, mi sentis, devas nepre esti la fako de l' ĉapeloj. Rifugiĝinte en seĝon mi eldiris mian dankon pro tio, ke mi naskiĝis nur viro, kiu bezonas decidi nur la formon de sia kapkovrilo, kaj preskaŭ certe povas tuj trovi ĉapelon sufiĉe grandan por ĝuste taŭgi al la kapo — se nur li ne estas famiĝanta politikisto aŭ populara romanisto, bezonanta specialan grandecon. Elektante ĉapelon, virino devas pripensi senfinan nombron da detaloj: materialo, koloro, fasono, grandeco, garno, ĉio ĉi tio devas esti konsiderata ne nur rilate sin mem sed ankaŭ rilate la kostumojn, kun kiuj la ĉapelo estas portota. La demando pri almezuro estas la sola, kiu ne okazigas eĉ la plej malgrandan malfacilecon.

Troviĝis en la ĉapela fako multege da virinoj kaj eĉ pli multe da ĉapeloj; sed la disporciigo tute ne estis juste egala. Unu sinjorino — plej ofte Kamila — staradis en fierega embaraso antaŭ duonrondo da malŝatataj konfekcioj, dum en alia loko du aŭ pli da sinjorinoj bataladis pri unu sola ĉapelo, ĝis mi atendis, ke la pereeman kaj malfortikan akirotaĵon jam dispecigos la avidaj ĉasistinoj. Baldaŭ elrevigis min tuŝo ĉe la brako. Kamila staris apud mi en profunda aflikteco. — Eĉ *unu solan* portindan mi ne povas vidi — ŝi diris; sed dum ŝi ankoraŭ parolis, sian okulon heligis jam la ardo de l' akiro. — Jen, jen la ĉapelo, kiun mi serĉas! — ŝi ekkriis, kaj triumfe sin ĵetis sur ĝin kuŝantan sur seĝo. — Ĉu ne *rava*!

Apenaŭ ŝi eksurmetis la rabaĵon, interrompas ŝian ekstazon akra voĉo: — Pardonu *min* — diris la voĉo — sed tio estas *mia* ĉapelo, kiun mi portadas! — Mi konsciis, ke alvenis “la situacio” de la dramo, kaj kaŝis min post ekranon, kien baldaŭ sekvis min Kamila, tiel ekscitite, ke ŝi eĉ ne rimarkis vendadon de “diversaj grandoj” sur la gantotablo ĉe sia kubuto.

— Ne estis via kulpo, — mi diris kvietige. — Virino kun tia ĉapelo ne havas la rajton provi alian. Venu, manĝi glaciaĵon.

— Ne estas tio, — murmuris Kamila; — tiun virinon mi jam antaŭe vidis; ŝi estas amikino de S-ino Fitzhugh, kaj mi *scias*, ke al tiu katino ŝi nepre diros, ke mi penis ŝteli ĉapelon.

“Al tiu katino, diris ŝi
Ke ŝian ĉapelon ŝtelis mi
Ĉe l' somermodel-vendado en Parizo.”

mi murmuretis, mehanike kantetante rekan-
taĵon el muzika komedio. Feliĉe Kamila ne rimarkis mian frivolecon, ĉar ŝi jam haltis antaŭ montrotablo plenigita de bluzoj — mi volas diri *blaŭzoj*.

— Nu, *jen* kion mi ja bezonas! — ŝi ekkriis, ekvidante malfortikan tamen delikatan veston de tiu speco.

La fraŭlino ĉe la montrotablo malfaldis la angulon de la “blaŭzo” por montri la etiketon. Estis *bluzo*, ĉar la prezo estis 21 ŝilingoj kaj 9 pencoj.

— Ho, tiom mi ne volas pagi — protestis Kamila.

— Bone, — diris la helpistino — per tono delikate mokanta. Kompreneble ni havas aliajn pli malkarajn, kvankam ne tiajn, per kiaj vi volus vin vesti, — kaj ŝi tuj elmontris la plej malŝatindajn el la *blaŭzoj* po 9ŝ. 11 $\frac{3}{4}$ p. kaj malsupren.

La vizaĝo de Kamila longiĝis. — Ili estas ĉiuj teruraj, — ŝi diris kortuŝante. — Mi pensas, ke mi *devas* havi tiun alian.

La knabino skribis fulmorapide la kalkulon. — Ĉu mi montru al vi ion plu? — ŝi demandis, senzorge malfaldante alian *bluzon* dum ŝi parolis.

Mi min deturnis por eviti la spektaklon de l' malvenko de Kamila, kaj ne ĉirkaŭrigardis, ĝis puŝego de ŝia sunombrelo min sciigis, ke ĉio estas finita. — Ĉu mi povas ion porti por vi? — mi demandis. — Ne, dankon, karulo — ŝi respondis — la objektoj estis ja iom pli karaj, ol mi pensis, do mi malfermis konton, kaj oni informiĝos ĉe la banko, antaŭ ol forsendi ilin.

— Estu singardema — mi diris severe; pli ol unu virino ŝuldas sian ruiniĝon al malfermo de konto ĉe butikoj. La briĝo¹ povas milojn pereigi, sed dekojn da miloj detruas la bluzoj. La Patro Vaughan —

— Ne estu malagrabla! — rediris Kamila. Vi vidas, ke nun, ĉar mi ne devis pagi tiujn aĉetaĵojn, mi povas regali vin per lunĉo kaj tiamaniere ŝpari al vi elspezojn.

Mi ne scias, ĉu la informpetoj ĉe la banko estis nefaritaj aŭ nekontentigaj; sed kiam en tiu sama vespero alvenis la pakaĵo, ĝi estis markita “Pagota ĉe la livero.” Kamila rapidis al sia skribotablo kaj skribis ĉekon, tiom kontenta de sia nova ludilo, ke ŝi tute forgesis riproĉi al S-roj Currie & Jims ilian eraron.

— Mi esperas, ke vi ĝin skribis en ordo — mi rimarkigis. — Ho, kompreneble, — ŝi gaje respondis. — Vi estis tiel okupita, ke vin ĝeni mi ne volis; sed mi estas certa, ke ĝi estis en ordo.”

Ĝi ne estis en ordo. La sekvintan tagon la ĉeko estis resendita al ni, kaj Kamila ĝin alportis al mi kun vizaĝo sulcita de miro.

— Mi neniam fidis tiujn bankulojn — ŝi diris; ĉu ili estas bankrotontaj aŭ io alia, kaj ĉu pro tio estas, ke ili al mi ne volas doni mian propran monon?

Mi rigardis la ĉekon; ĝi estis efektive unika peco, kaj volonte mi estus ĝin enkadriginta, se mi nur ne timus ofendi mian edzinon. Ŝi estis farinta ĝin pagota al “si mem,” kaj sur la

¹ a. bridge, kartludo.

posta flanko ŝi skribis "S-roj Currie & Jims," sed ellasis la subskribon kaj la daton. Krom tiuj bagateloj, la ĉeko estis tute en ordo. Mi atentigis ŝin, ke ia absurda rutino devigas al la bankestraro malakcepti tiajn ĉekojn kaj proponis skribi novan. Kamilo ŝanceliĝis tial, ke detruis la pencvaloran ŝtampon sur la ĉeko ofendis ŝian senton de ŝparemo. Nur post kiam ŝi per siaj provoj korektis la dokumenton gis nelegebleco, ŝi permesis al mi skribi alian, kaj eĉ tiam ŝi zorge deŝiris la ĉekstampon, kaj enmetis en la trezorfakon de sia monujo. Ŝi havis ideon, mi vere kredas, ke ŝi povos ĝin alglui al letero.

Kun la daŭro de l' tempo Kamila kondukadis siajn bankaferojn tute sen mia sen la helpo; sed iun tagon, dum mi ludis bilardon ĉe mia klubo, iu vokis min al la telefono. La voĉo de Kamila, akriĝinta de la timo, min salutis.

— Ho, Aŭgusto, en *tia* embaraso mi trovas min! Mi perdis ĉekon el mia ĉeklibro!

— Dio mia! — mi ekkriis. — Je kioma sumo ĝi estis? — La vigla telefonisto ĉe tiu punkto tranĉis la kunecon, kaj pasis kelkaj minutoj, antaŭ ol mi povis ĝin rehavigi.

— Ĉu vi estas tie? mi vokis. — Jes, respondis rompita voĉo, Ĉu vi pensas, ke oni forprenos el la banko le tutan mian monon?

— Kiele estis skribita la ĉeko?

— Ĝi tute ne estis skribita, ĝi simple malaperis, kaj mi ne kredas, ke ĝi iam eĉ ekzistis en la libro. Estas ia ruzaĵo de tiuj bankuloj!

Kamila havas suspektoman karakteron, kaj mi ofte vidis ŝin ekrigardantan kun glacia malamikeco al la bankisto, kiam li informis ŝin — kio ofte okazis — ke ŝia saldo estas malpli granda, ol ŝi supozis. Mi diris al ŝi, ke ŝi prenu la numeron de la ĉeko el la kontraŭfolieto, kaj tuj iru al la banko. Kiam mi alvenis hejmen, ŝi salutis min kun restarigita gajeco.

— Ili estis tiel afablaj ĉe la banko, ŝi diris. — Mi eniris la ĉambron de la bankestro, kaj li rakontis al mi tiom da interesaj okazintaĵoj pri personoj perdintaj kaj falsintaj ĉekojn; kaj li diras, ke mi ne bezonas maltrankviliĝi, ĉar kiam tiu ĉeko aperos, oni ne monerigos ĝin, sed konservos, ĝis oni malkovras la falsinton, kaj mi devos morgaŭ alporti mian ĉeklibron por ilin helpi.

— Mi alportos ĝin anstataŭ vi, mi diris.

La bankestro estas belaspekta viro, kaj multe tro afabla al Kamila. Mi lasis la libron ĉe la banko; kaj la sekvintan matenon, je ĉirkaŭ tri kvaronoj de la naŭa, dum ni eksidis por matenmanĝi, vizitis nin, survoje al la banko, la bankestro. Li tenis en la mano la ĉeklibron de Kamila kaj aspektis konfuzite.

— Mi estas iom embarasita, li diris, sin senkulpiginte pro sia frua vizito. — Ŝajnas neeble eltrovi vian ĉekon, ĉar la nomoj kaj

ciferoj de la monerigitaj ĉekoj ne estas konformaj kun la enskribaĵoj sur la kontraŭfolietoj.

— Ho! ekkriis Kamila, naive, — tio ne estas grava, ĉu vere? Efektive, kiam mi devas rapidi, mi ne havas tempon dece plenigi tiujn folietaĵojn, mi do faras ĝin poste, kaj mi ne ĉiam povas memori. La bankestro kaj mi ekrigardis silente unu la alian, kaj redoninte al Kamila ŝian ĉeklibron li foriris, promesante, ke li faros sian eblon, por trovi la perditan ĉekon. Tiu filio de la banko estis antaŭ nelonge starigita, kaj la oficiŝtaro, kiu havas nun multe da senokupeco, iom plezure antaŭsentis la perspektivon de detektiva laboro.

Proksimume unu semajnon poste ni vizitis la bankon, kaj la bankestro priparolis la perditan ĉekon. Ĝis nun neniu ĝin prezentis por pagado, li diris, sed kompreneble oni ankoraŭ vigle observados.

— Ŝajnas tre eksterordinare, kiel mi ĝin perdis, diris Kamila, kiu samtempe ludis per sia monujo. — Kelkfoje mi kunprenas senenhavan ĉekon, en la okazo se mi ĝin bezonos, sed, kompreneble — Ĉe tio ŝi haltis, kaj mi vidis ŝin forte ekruĝigantan, dum ŝi fingris sian malfermitan monujon. — *Kompreneble*, mi antaŭe enrigardis mian monujon, ŝi aldonis; kaj tiam, sin turnante al mi:

— Sed ni devas hejmen iri, ĉar S-ino Fitzhugh diris, ke ŝi min vokos per telefono. Adiaŭ.

Ni foriris el la banko kaj antaŭen marŝadis silente, ĝis Kamila eksplode ekkriis;

— Se mi diros al vi ion, ĉu vi *promesos* ne koleri min?

— Tio dependas de la *io*, estis mia singardema respondo.

— Ĉu vi promesos ne ridi min?

Mi diris, ke mi faros mian eblon.

— Bone, vi scias, ke kiam ni estis en la banko, mi havis la monujon malfermita — la mezan parton de ĝi.

Mi kapjesis. — Tie, kie vi konservas la malnovajn omnibusbiletojn, mi ekdiris; sed la moketo pasis nerimarkite.

— Nu, mi *scias*, ke mi traserĉis ĉiujn tiujn paperaĵojn duondekon da fojoj, sed prezentu al vi! kiam mi estis en la banko, mi vidis ion rozkoloran refalditan en malnova kalkulo pri 'jujoj' —

— Adding insult to *lingerie*, mi murmuretis, en la angla lingvo.

— Ĉu ne estis terure? ŝi daŭrigis. Mi preskaŭ diris, 'jen estas!' sed mi estus aspektinta tiel stulte kaj mi sciis, ke post nia foriro el la banko oni ridus min.

— Kamila, mi diris severe, vi ne povas permesi, ke tiu kompatinda bankestro travivu sendormajn noktojn sin demandante, kio fariĝis el via ĉeko! Vi ne povas permesi, ke pro via malsaĝa eraro renversiĝu la tuta financa

maŝinaro de grava banko. Estas tute ne mirinde, ke malplialtiĝis dum la lasta tempo la *Consols*! Vi almenaŭ devas reiri al la bankestro, montri al li la ĉekon kaj konfesi vian krimon.

Kamila min alrigardis, kaj ŝiaj lipoj kunpremiĝis. Ŝi elprenis el la monujo la ĉekon, disŝiris ĝin en malgrandajn pecetojn, kaj lasis ĝin fali tra kradaĵo.

Laŭ afabla permeso de l' redaktoro tradukita el "Printer's Pic," 1911, de RICHARD SHARPE, Torquay.

La Tago de l' Paco.

Laŭ rezolucio de la Pacoficejo en Berne, la dato de nun soleninda kiel Tago de la Paco tra la tuta mondo estas la 18a de Majo (dato de l' kunveno de la unua Haga Konferenco en 1899), anstataŭ la 22a de Februaro.

En tiu tago, ĉe kunsidoj de la diversaj Pacaj kaj Arbitraciaj Societoj en ĉiuj landoj, oni kutime proponas internacie identan rezolucion. Tiu de 1910 estis jene:

"Konsiderante la nemoralecon de sistemo, kiu edukas la homojn en la metodoj kaj praktikoj de l' detruado de la homa vivo,

"Konsiderante la premegantan ŝarĝon de impostoj trudatan por militaj celoj al la produktantoj en ĉiuj nacioj, kaj

"Konsiderante la pereigajn efektojn de elspizado kiu, je la malbono de la suferantoj kaj senhavigitoj, absorbas la naciajn monrimedojn, tiel urĝe bezonatajn por forigi la plej elstarantajn sociajn malbonaĵojn de la aktuala tempo, kaj por forigi la plej malhelajn makulojn sur nia civilizacio:—

"Ni, en ĉi tiu kunsido kunvenintaj, insiste petas al la ĉefaj Registaroj respondaj pri, aŭ tuŝataj de, la pligrandiĝantaj postuloj de la armita paco, ke ili kunvenigu kiel eble plej senprokraste Kongreson, kun la celo starigi *modus vivendi* bazitan sur la internaciaj leĝoj kaj ordo, kaj kalkulitan por rezultigi la haltigon kaj iom-post-ioman malpliigon de l' armadoj, la kontraktantaj Registaroj tiel formulante interkonsenton, nepre aklamotan de prudentaj homoj en ĉiu klaso kaj nacio kiel Akton de Liberigo."

El "The Peace Year Book," 1911, trad. W.M.

Internacieco.

Internacieco ne estas neigo de nacieco: internacieco ne pretendas forigi la malbonajn ecojn de la nacioj; ĝi volas nur transdoni la bonajn ecojn de unu nacio al la aliaj.

Kunigu la animetojn de la naciaj lingvoj — vi havos la animon de l' lingvo internacia.

De Ŝ, el Esperantaj Perleroj.

Parizaj Notoj.

De D'ANTIN.

Hieraŭ vespere, ĉe la teatro de l' Châtelet, krioj subite eksonis:

— Fajro! fajro!...

La ĉeestantoj ekstaras, maltrankvilaj, pretaj forkuri... Sed voĉo aŭtoritata aŭdigas sin:

— Oni sin ne movu..., estas ĉapelo de sinjorino, kiu brulas...

Efektive, grandega ĉapelo kun faskoj de plumoj, kiu pendis sur vesthokaro, estis ekbrulinta. Pro kio? La enketo tion ankoraŭ ne klarigis. Eble pro la varmego... Kiel ajn ĝi okazis, jam la flamoj elsaltis el la interna garnituro, kaj komencis atingi la randon de la giganta kap-tegilo.

— Rapide! ekkriis teatra servantino — oni iru serĉi la fajrestingistojn!...

La deĵorantaj fajrestingistoj alkuris. Unu, du, tri siteloj da akvo restis senefikaj: la fajro ĉiam progresis! La serĝento ordonis, ke oni pretigu la ŝpructubojn. Fortegaj akvoŝprucoj dronigis la ĉapelon. Vana penado! La kraketantaj flamoj sin ĵetis atakege kontraŭ la strutplumojn: estis spektaklo samtempe rava kaj terura.

La serĝento konstatis la nesufiĉecon de la rimedoj, kiujn li disponas. Li telefonis al la fajrestingista kazerno de la rue du Four... Kelkajn minutojn poste la aŭtomobilaj pumpiloj alvenis je granda galopo de siaj kvardekĉeval-potencaj motoroj. Baldaŭ la akvaj tromboj defalegis sur la ĉapelon, dum, kun risko de sia vivo, diversaj estingistoj, svingante la hakilojn, klopodis limigi la fajron, fortranĉante plumtufojn kaj strutplumegojn. Unu el ili ricevis vundon, ne tre gravan.

La kolonelo mem en fajrestingista kostumo senprokraste alvenis. Lia *sang-froid*, lia granda kuraĝo estis ankoraŭ unufoje la ĝenerala admiraĵo...

Feliĉe, oni povis savi la apudajn ĉapelojn, sen kio la katastrofo sendube havus terurigan vastecon. Fine, je preskaŭ unu horo matene, la fajro estis videble plimalvastigita, kaj ĉia danĝero foriĝis. Sed de la ĉapelo restas nenio krom skeleto el rusta fero, sur kiun la estingistoj ankoraŭ direktas siajn akvotubojn, sen zorgo pri la eblaj faloj, kaj pri la varmegeco.

La perdoj atingas sufiĉe gravan valoron, kiu estas protektata ĉe diversaj asekuraj kompanioj.

El "la Liberté," Parizo, 14 Jun., '11, tradukis G. L. BROWNE.

La Kvara Brita Kongreso en Southport.

Pentekosto, Junio 2-6, 1911.

En nia movado la ĉiujara nacia kongreso fariĝis jam institucio. Sen ĝi la Esperantista jaro ne estus kompleta. Post la internacia kongreso, kiu estas la centra kaj ĉefa manifestacio de la Esperantista vivo tutmonda, la nacia kongreso estas la punkto, al kiu direktiĝas la sentoj kaj la pensoj de ĉiu samideano en la lando. Ĝi estas kvazaŭ la simbolo de nia solidareco, de nia progreso, la atesto pri la forto kaj entuziasmo, kiun la koncernata lando volas kaj ĝojas alporti en servado al la sankta afero.

La nacia kongreso pri kiu mi rakontos, do, ne estis ia ordinara amikeca kunveno. Ĝi estis festo, per kiu samlandanoj kunvenis por soleni kun digno altan homaran idealon, antaŭfesto preparanta por la pli grava festo okazonta en Antverpeno, en kiu kunvenos samideanoj ne nur el unu lando, sed el ĉiuj landoj de l' mondo.

Jen la pensoj, kiuj en mi leviĝas, kiam mi prenas la plumon por raporti pri la kongreso en Southport. Kiam mi pensas pri la diversaj kunsidoj, la diversaj koncertoj, la ekskursetoj kaj festetoj, kiuj tiam okazis, mi nepre vidas en ili ion pli altan, ol montras la ekstera ŝajno. Mi ne povas forgesi, ke ili okazas sub la aŭspicioj de la Esperantismo. Kaj mi esperas, ho leganto, ke legante la nepre iom sekan kaj mallongan rakonton, al kiu devigas la raporta stilo kaj manko de spaco pro aliaj raportotaj aferoj, vi povos traserenti tra mia priskribo la esencon nepriskribeblan, la ĉeeston kaj superŝvebantan influon de tiu "mistera kaj majesta potenco," al kiu la Majstro verkis la plej belan preĝon, kiu ekzistas en nia lingvo. En la vortoj de la filozofo Emerson: "*Jungu vian vagonon al stelo*," la bela verda stelo kvinpinta de Esperanto!

* * *

Sub tiaj aŭspicioj la festo evidente nepre devis esti sukceso. Kaj sukceso, plena sukceso, ĝi efektive estis. Al tio konspiris ĉiuj elementoj: belega vetero, fervora entuziasmo ĉe la organizantoj, multnombreco de partoprenantoj (ĉeestis pli ol 600, mi kredas), kora akcepto kaj helpo flanke de la urbestro kaj la gaja nordlanda gastameco. Jam vendredon komenciĝis la alveno de vizitantoj avidaj je ĉia speco de informoj, kaj la sindona helpantaro en la akceptejo, direktata de la nelacigeblaj kongres-sekretarioj, S-roj G. W. Iddon kaj P. Foster, pasigis ja tempon tre okupitan. Kaj F-ino D. Threlfall, la agema kaj flue parolanta sekretario de la loka grupo, certe havis tian senĉesan kaj viglan lankekzercigaĉon, kia ŝin sufiĉos ĝis Antverpeno!

Kvankam la kongreso efektive ne komenciĝis ĝis la sekvinta tago, la urbestro neformale malfermis ĝin jam la vendredan vesperon, invitante ĉiujn kongresanojn al speciala orkestra ludado en la Municipalaĵ Gardenoj en Lord-street. Multe da samideanoj do tien iris, kaj kun granda plezuro aŭskultis belan programon de muziko, kiu enhavis por la okazo plej diversnaciajn numerojn: ariojn francan, hungaran, italan, turkan, amerikan, kaj germanan. En honoro de nia afero oni ludis "La Espero," ĉe kio la Esperantistaj ĉeestantoj stariĝis kaj entuziasme kunhelpis voĉe kaj kore. Responde al viglaj krioj de "Vivu Esperanto" muzikestro S-ro W. Rimmer devis doni bison.

SABATON, JAN DE JUNIO.

Krom la Akceptejo en la Temperance Institute, la kongresanoj havis duan renkontejon ĉe la granda "Prince of Wales' Hotel," bele lokita meze de l' belaj arboj, kiuj donas al Lord-st. ĝian agrable bulvardan kaj kontinentan aspekton, kaj kies ombro donadis tiel oportunan rifuĝon kontraŭ la tro ardaĵ — sed neniel priplendindaj! — brilkaresoj de l' Junia suno. Super la hotelo flirtis granda verda standardo, brave proklamante

nian pacan invadon al la urbanoj. De tiu centra punkto deiradis dum la mateno kompanietoj da samideanoj por esplori Southport, kiu je Pentekosto estas sieĝata ordinare de pli ol 70,000 vizitantoj kaj ekskursantoj el ĉiuj urboj de la ĉirkaŭanta regiono. Armita de la eleganta gvid-libreto Esperanta, kiun pretigis sub la aŭspicioj de la urbestro la lokaj organizantoj, oni povis tre oportune vidi ĉion vidindan. Nur unu vidindaĵo ne estis facile atingebla. Tio estis la maro, kiu en Southport efektive estas... nu, iom retiriĝema!

Je la 2a, kolektiĝo en London-square, por veturo per la elektra tramo ĝis la Botanika Gardeno, kie okazos "Liberaera" Propaganda Kunveno. Sed la homo proponas, kaj... la sorto (ne la vetero, kiu bonege kondutis!) disponas. Inter la anoncataj parolantoj estis D-ro Pollen—li devis ankaŭ prezidi—kaj S-ro Mudie. Sed kiam alvenas la difinita horo, la 3a, ili ambaŭ ankoraŭ mankas, neniŭ ankoraŭ vidis ilin kie ajn en la urbo. Kaj alia afero, ja ne gravega, sed iomete graveta: mankas ankaŭ publiko. Ĉiuj kongresanoj ĉeestas, kaj formas "respektindan" amason, sed da propagandotoj kaj eblaj varbotoj oni povas vidi apenaŭ duondekon. Negrave! Ĉeestas la gazetaj raportistoj, ankaŭ la gazetaj fotografistoj, kaj la ceteraj parolantoj. S-ro Brisbane Eldon, kiu prezidas, decidas do komenci kaj fidi al la disvastiga potenco de la lokaj gazetoj por porti nian evangelion al la Southport'anoj. Nu, se en la komenco iom mankis la publiko, certe ni Esperantistoj pasigis bonegan posttagmezon, kiel ankaŭ la diversaj ne-esperantitoj, kiuj iom post iom aliĝis logate de la oftaj aplaŭdoj kaj ridoj kaj evidenta plezuro, kiu radiis de nia kunveno. Raporti detale la diversajn erojn de tio, kiun la *Westminster Gazette* kun ĵurnalista vervo nomis poste "delightful oratory," mi ne povas. Ĉi tie mi havas lokon nur por kelkaj eĉetoj. Plenan raporton du-kolonan la interesato povos legi en la *Formby Times* de l' 10a de Junio.

Unue parolis S-ro H. BRISBANE ELDON, kiel prezidanto de la Federacio de Lancashire kaj Cheshire, dirante, ke fundamenta kaj esenca elemento en la Esperanta movado estas la ideo de universala paco, al la realigo de kiu la internacia lingvo estas nepre bezonata rimedo kaj jam tre granda kaj efika helpo. Poste parolis S-ro ANDREW WILSON, kiu anstataŭis S-ro Warden bedaŭrinde retenitan en Edinburgo. Veninte, kiel li diris, el tiu praktika lando, "kies ĉefaj eksportoj estas ĉefministroj kaj viskio," li ŝercoplene sed trafe prezentis la diversajn utilojn, kiujn li, kiel inĝeniero kaj homo spertis en Esperanto. Ĉe tio alvenis D-ro Pollen kaj S-ro Mudie, malfruigite de la neakurataĵoj de ia pentekosta ekskurso vagono. Ilin akceptis entuziasma aplaŭdado. Transpreninte la prezidantecon, D-ro POLLEN parolis pri siaj spertoj, kaj diris, ke ĉiuj faktoj montras al tio, ke la internacia lingvo de la estonteco nepre estos Esperanto. Lin sekvis HOBOMO kaj rakontis, kiel per Esperanto li jam tute oportune vizitis 30 diversajn landojn, kaj en ĉiu sin sentis kvazaŭ hejme. S-ro F. WEST montris la profitojn—materiajn kaj spiritajn—kiujn povas havigi la lernado kaj uzado de nia lingvo, kaj ĝian potencon por la realigo de l' idealoj de l' homa frateco kaj paco. S-ro W. MANN klarigis la diversajn aferojn, kiujn signifas kaj ne signifas Esperanto, kaj montris per diversaj faktoj de nia progreso, kiel ĝi signifas ne *entente cordiale* kun nur unu nacio, sed kun la tuta mondo, ne ian senkoloran unutonecon de internacieco, sed pli viglan naciecon kaj patriotismon pli altan kaj belan. S-ro CHIANTAREL Maltujo donis kelkajn frapantajn ekzemplojn pri la praktika valoro de Esperanto, kiu multe helpis al li en Francujo kaj Skotlando. S-ro W. CURRIE parolis pri nia lingvo de la vidpunkto de la ordinara "homo sur la strato," montrante per spritplena kaj ridelvoka klarigo, ke eĉ por tiu grava kaj politike multkonsiderata persono Esperanto havas multajn punktojn de intereso kaj valoro. Fine S-ro BLAISE

parolis kun sia kutima flueco kaj bonhumoro pri la laboro kaj kreskanta utilo kaj influo de la U.E.A., kaj admonis—kion ni persone ankaŭ rekomendas—ke ĉiu fariĝu en ĝi membro kaj kunlaboranto. Tiel finiĝis kunveno, kiu, kvankam eble ne sukcesega de l' tuja propaganda vidpunkto, almenaŭ entuziasmigis la samideanojn, kiuj certe ricevis multajn novajn punktojn por sia propra laboro kiel disvastigistoj de l' Esperantismo.

La vespero estis dediĉita al bonega koncerto aranĝita de la Vagabonda Klubo. Ĝi havis lokon en la granda salono de la Temperance Institute, gaje ornamita por la okazo per Esperantaj flagoj. Pastro Ashby, kiu prezidis, diris, ke bedaŭrinde la urbestro de Southport ne povas ĉeesti persone por bonvenigi la Esperantistojn en la nomo de Southport, pro trolaceco kaŭzita de multokupiteco pri la kronfestaĵoj kaj aliaj devoj, sed li sendis bonan anstataŭanton en la persono de eks-urbestro Willett, kiu multe helpadis la Esperantan movadon en Southport jam de ĝia komenco. Li ankaŭ aldonis la kontentigan sciigon, ke la edukadaj aŭtoritatoj de la urbo tute aprobas kaj subtenas nian lingvon.

Konsilanto WILLETT diris, ke la urbestro petis lin esprimi por li lian grandan bedaŭron pri lia devigata foresto, kaj diri, ke nur la ordono de la kuracisto retenas lin hejme. La parolanto tiam diris al la delegitoj, en la nomo de la urbo, tre koran konvenon. Li esperis, ke ilia vizito estos por ili vera plezuro, kaj ke ĉiuj iliaj faroj prosperos. Ilia estas granda kaj grava movado, kiu iom post iom nepre efikos multon bonan ĉe la popoloj de l' mondo. Li kore esperas, ke ĝi forte kreskados kaj progresos, kaj certigis, ke kiom la urbestro de Southport povos por antaŭenhelpi tiun movadon, tiom ĝi faros.

Post kiam S-ro H. Brisbane Eldon kaj S-ro H. B. Mudie en la nomo de la vizitantoj esprimis dankon pro la subteno farita de la urbaj aŭtoritatoj, komenciĝis la koncerto. S-ino Alison Wilson ludis du fortepianajn solojn, ankaŭ kantis angle la tre belan kanton de l' virinoj, "The Awakening" (La Vekiĝo) de Ella Wheeler Wilcox. Sub la forta allogo de la muziko, verkita de Teresa del Riego, la ĉeestantaro kunkantis la rekan-taĵon. F-ino Rosa Maude el Londono ĉarme kantis Esperante la konatan "Still wie die Nacht" de Boehm. S-ro W. Harvey el Edinburgo kantis per bela voĉo "La Kanton de l' Toreador", "Kara Land", kaj kiel bisajon la "Trompetistan Kanton" de Nessler. F-ino Minnie Phillips bone kantis "La Roz' de Juni" kaj Esperantigon de "Who is Sylvia?" Tre plezurigaj numeroj estis la du ĉarmaj violonsoloj de F-ino Annetta Schibsmann, kiu devis ambaŭfoje doni bison. Dum paŭzo S-ro Mudie en la nomo de la B.E. kaj la kongresanoj kore dankis la sindoneman sekretarion de la Vagabonda Klubo, F-inon Rutter, pro la tre agrabla koncerto, kiun ŝi organizis. Li ankaŭ klarigis la celon de la Vagabonda Klubo, kaj invitis ĉiun, kiu havas ian muzikan aŭ iel artistan talenton, al ĝi aliĝi.

DIMANĈON, 4AN DE JUNIO.

Dimanĉo, por la fervora Esperantisto en tempo de kongreso, ne estas tute tago de ripozo. La interna vigleco, do, instigis multajn el la samideanoj iri matene al la bela parko Hesketh, kie baldaŭ kolektiĝis, promenante aŭ sidiĝante en la ombro de l' arboj, gajaj aretoj de flue babilantaj Esperantistoj. Tiuj neformaj interparoletoj ne figuras sur la oficiala programo, sed ĉiu lerta organizanto bone scias, ke ju pli da tiaj oportunaj okazoj por amika babilado kaj interŝanĝo de ideoj prezentiĝas, des pli sukcesas kongreso de l' vidpunkto amikeca. Kaj estis precize tio, kio plej frapis min ĉe la kongreso en Southport. Eble oni ne havis la grandiozan pompon kaj brilon de publikaj ceremonioj kaj eksteraj oficialaĵoj, sed tio, kion oni antaŭ ĉio sentis, estis, ke oni partoprenas en kvazaŭ familiaj faroj de rondo de tre bonaj amikoj. Kaj tion,

mi kredas, antaŭ ĉio deziris la nordaj samideanoj, kiuj ĉi tiun jaron organizis nian feston.

Posttagmeze pli ol 700 Esperantistoj kaj amikoj partoprenis en Esperanta Diservo en Christ Church. Speciale disdonitaj folioj ebligis al ĉiu ĉeestanto partopreni. Pastro J. Ashby kaj S-ro Richard Sharpe el Torquay legis Esperante la lekcionojn, kaj Kanoniko Honeybourne donis Esperantan benon. La kantadon bonege kondukis elektita ĥoro de geesperantistoj, kaj S-ro W. Silkstone Dobson ĉe la orgeno kun gratulinda lerteco konformigis la muzikon por akompani la Esperantan tekston en la psalmoj kaj respondoj. La predikon, en flua kaj simpla Esperanto, faris Pastro C. J. Senior, el Bucks. Preninte kiel tekston la vortojn "Dio estas amo," kaj "La frukto de l' spirito estas la amo," li parolis pri la unuiga kaj interamiga sento, kiun Esperanto naskas inter la diversaj popoloj de l' mondo. Li aludis ankaŭ la taŭgecon de la nuna Pentekosta tempo, simbolanta la miraklan donacon de l' lingvoj, por la festo de l' apostoloj de nia kara pacon kaj amon disvastiganta Esperanto. La monokolekto, farita por la Southport Hospitalo, sumis sepdek spesmilojn.

En la daŭro de l' posttagmezo, dum promenoj post agrabla komuna temanĝo aranĝita ĉe la Prince of Wales' Hotel, sin prezentis diversaj okazoj de propagando. Sur la "Promenade" oni povis vidi grupon da Esperantistoj aŭskultantaj la Esperantan rakontadon de Hobomo kaj aliaj pri vojaĝoj spertoj, kaj la alproksimiĝadon de varbotaj scivolemuloj. Feliĉa sorto donis al mi persone kaj kelkaj kunpromenantaj amikoj la okazon, varbi por nia afero la afablan kaj konatan estron de grava loka kolegio.

Vespere Pastro J. Ashby, en la New Jerusalem Church, predikis de la teksto "Parolantaj per aliaj lingvoj," montrante, kiel Esperanto simbolas modernan Pentekoston, denove disportante inter la popolojn la malnovan diron "Pacon sur la tero kaj al la homoj bonvolon!"

LONDON, 5AN DE JUNIO.

La programo por tiu tago anoncis Agadan Kunsido, de la B.E.A. por la mateno, ekskurson al Ainsdale ĉe la marbordo por la posttagmezo, kaj vespere teatran prezenton kaj balon en la Temperance Institute.

Pri la Agada Kunsido, oni trovas la oficialan raporton sur alia paĝo. La ekskurso al Ainsdale, kie la maro estis feliĉe iom pli proksima, ol en Southport mem, estis agrabla distraĵo. La sabla marbordo tie formas tre oportunan ludejon, kiun la gesamideanoj energie utiligis por ĉiuspecaj kuroj kaj sportaĵoj. Ĉar en tiun saman lokon kunvenis ankaŭ multe da ne-esperantistoj, oni improvzis propagandan manifestacion, kiu efektive pli sukcesis, ol la oficiale aranĝitan kunvenon sabate en la Botanika Ĝardeno.

Oni komencis la aferon per kanto de l' Espero, kiu elvokis ĉe apude sidanta kompanieto de Socialistoj fervoran vetkantadon de "L' Internationale." Parolis D-ro Pollen, Pastro Ashby, Womo, S-ro Rhodes, kaj aliaj, kaj poste oni havis interesan demandaron, kiun partoprenis la allogitan bandon de socialistoj, el kiuj, poste montriĝis, kelkaj jam eklernis Esperanton.

Komence ni estis nia propra aŭskutantaro, sed nia multnombreco kaj voĉforteco baldaŭ altiris pli kaj pli da scivolemuloj, ĝis fine ĉirkaŭstaris granda nombro.

Pri la vespera prezentado de la komedio, "La Kandeligoj de la Episkopo," lerte tradukita de S-ro W. Currie, ni devas kore gratuli la Burnley'a grupon, sub kies aŭspicioj oni ĝin organizis, kaj tiujn anojn, kiuj ludis la rolojn. F-ino Dixon estis ĉarma kaj beleta servistino "Marie," kaj S-ino Currie plenumis kun konvena digneco la rolon de "Persomme," la fratino de l' Episkopo. La Episkopo mem, kara mildkora neofendebila maljunulo, havis bonan ludanton en la persono de S-ro Hardacre, kaj S-ro J. H. Graves aspektis sufiĉe timon inspiranta kiel la Gendarmo. S-ro Currie, en la ĉefrolo de la forkurinta punlaboranto, estis sendube la sukceso

de l' vespero. De la unua momento de lia apero ĝis la fino li katenis la atenton de ĉiu ĉeestanto. Lia kostumo kaj lia sovaĝa malsato estis plej realŝajna, kaj ĉe la falo de la kurteno li ricevis veran ovacion de la entuziasma aŭskultantaro. Pri la elparolado, specialaĵo de la Burnley'anoj, kaj kiun kelkaj trovis tro Burnley'a, mi persone opinias, ke ĝi estis ĝenerale bonega kaj vere "internacia," sed mia kelkara sperto ĉe alilandaj Esperantistoj direktas al mi, ke konsilinde estus, ne elparoli en tiel tro evidente "mallonga" maniero la finajn vokalojn, speciale la "o." Ili tiel fariĝas nenaturaj, kaj kontrastas malbone kun la eleganta flueco de la ceteraj silaboj.

Sekvis bona koncerto, donita de la Lancashire kaj Cheshire Federacio, en kiu partoprenis F-inoj M. Minshull (fortepiano), F-inoj J. Fielding (kanto), F-ino T. Lowe (violono), F-ino M. Phillips (kanto), S-ro P. Brooks kaj S-ro F. J. West (kantoj). Poste venis la balo, kaj kiu konas la nordajn samideanojn, tiu ne bezonas esti informata, ke ĝi estis sukceso. Persone, estante junulo viglakrura kaj ĉirkaŭsaltema, mi dancis ĉiun dancon. Dume en la supra etaĝo la nedancemuloj ludis viston aŭ kunbabilis, kaj en flankaj ĉambroj bela bufedo bone provizita, sub la administro de F-ino Turner de la "Imperial Café," kompletigis la aranĝojn de vespero, kiu plej agrable kaj plezurige finis la kongreson. Kaj revenante hejmen je frua horo matene oni povis vidi sur la ĉielo la mirinde delikatajn kaj kortuŝajn kolorojn de la leviĝanta aŭroro, kaj ŝajnas al mi kvazaŭ la maturo per tiu serena spektaklo volas beni nian feston por la paco kaj bono de l' homaro.

Marde, kvardeko da feliĉaj postrestintoj ĝuis plej ĉarman ekskurson benĉaran en la Laglando. Laŭ rave belaj vojoj oni rondveturis de Windermere tra Grasmere kaj Ambleside kaj reen al la deira punkto. La vetero estis ankoraŭ belega, kaj la valoj kaj lagoj de tiu pitoreska regiono portis sian plej verdan kaj vidindan aspekton. Reveninte al Southport per rapida vagonaro oni fine diris "ĝis la revido en Antverpeno," kien Southport sendos kontingenton de 12 gesamideanoj... kaj tiel finis kongreso, kiu markas pluan progreson por Esperanto kaj lasos karajn memorojn al multaj Esperantistoj.

W.M.

La Brita Esperantista Asocio.

Raporto pri la Ĉiujara Ĝenerala Kunveno de la Membroj okazinta en The Temperance Institute, Southport, Lancashire, je lundo, la 5an de Junio, 1911, je la horo 9.30 matene.

Prezidis D-ro JOHN POLLEN, C.I.E., LL.D.

La prezidanto demandis, ĉu oni parolu esperante aŭ angle. S-ro A. Blott (Londono) opiniis, ke ĉar ni estas angla kompanio, la angla lingvo estas pli taŭga laŭ la leĝa vidpunkto. S-ro J. Rhodes (Keighley) subtenis tiun opinion. S-ro H. B. Mudie (Londono), tamen proponis, ke oni uzu ambaŭ lingvojn laŭ la bontrovo de la parolantoj, kaj tiu propono subtenata de S-ro A. Sharp (Londono), kaj S-ro R. Sharpe (Torquay), estis akceptita.

La prezidanto legis salutajn telegramojn senditajn de la Belga Kongreso en Charleroi kaj la Germana Kongreso en Lübeck. La ekspedo de telegramoj kun reciprokaj salutoj al la alilandaj Kongresanoj estis unuanime aprobata.

Kiel ekzamenistoj de la balotlistoj oni elektis S-ron Wm. Phillimore kaj S-ron W. E. Rolston.

D-ro POLLEN tiam aludis la *Raporton pri la lasta Ĝenerala Kunveno* (presitan en "Brita Esperantisto," Julio, 1910, p. 138), kaj demandis, ĉu la membroj deziras aŭdi ĝin tralegatan. Oni decidis, ke tio ne estas necesa, kaj aprobe akceptis la presitan raporton.

La raporton pri la laboro farita dum la pasinta jaro

(vidu "B.E." p. 117) legis D-ro Pollen, kaj post tio la bilancon kaj kontaron de la Asocio. S-ro H. B. MUDIE respondis kelkajn demandojn pri la kosto de "British Esperantist" kaj ankaŭ pri la konto "Dubindaj Ŝuldoj." Li ankaŭ faris kelkajn rimarkojn pri la fidela kaj diversa servo de la stabo, kiu donadas multan laboron, laŭ lia opinio, nesufiĉe pagitan. Fine post respondoj al kelkaj demandoj, la membroj unuanime akceptis la raporton kaj bilancon.

D-ro POLLEN legis antaŭ la kunveno la *Lojalan Atestaĵon*, kiun la Konsilantaro proponas prezenti al Lia Reĝa Moŝto, Georgo Va, je l' okazo de lia Kronado. Tion la membroj kore aprobis, kun la rekomendo, ke la atestaĵo estu verkita ankaŭ en Esperanto por prezento al la Reĝo. Kopio de tiu dokumento troviĝos sur la 139a paĝo de nia Gazeto.

Oni elektis kiel *kontekzamenistojn* por la venonta jaro la firmon Charles Comins & Co., 50, Cannon-street, Londono, je inkluziva pago de dek gineoj. Oni faris la rezervon, ke se pro la Speciala Rezolucio, la findato de la financa jaro fariĝos 31a de Decembro, ke la pago por kontekzameno ĝis 31a de Decembro, 1911, estu nur ok gineoj anstataŭ dek gineoj.

S-ro H. B. Mudie klarigis per kelkaj vortoj la devenon de la *Garantia Kaso*, kaj espriminte sian grandan plezuron, ke la propono ricevis plenan sukceson, en la nomo de la Konsilantaro li dankis tiujn amikojn, kiuj tiel malavare helpis nin.

Telegramoj kaj leteroj kun bondeziroj alvenintaj de la Vagada Klubo, Edinburgo, La Klubo Esperantista en Kolozsvár (Hungarujo), Edmond Privat, Parizo, kaj William Bailey, Blackpool, estis tiam legitaj.

La demando pri la elekto de rajtigita delegitoj en la Antverpena Kongreso ekscitis viglan diskutadon. S-ro H. B. MUDIE legis la novan regularon, kiun proponas D-ro Zamenhof, kaj analizis kritike la projekton, esprimante sian malaprobkon kaj sian opinion, ke neniel la projekto estas praktika. Li eĉ timis, ke tiamaniere lasi la kontrolon de l' aferoj de l' Esperanta Movado en la manoj de nur kelkaj personoj estus eble por ni tre danĝera paŝo. S-ro A. WILSON (Edinburgo) ankaŭ esprimis malaprobkon, kaj konsilas, ke la membroj kunvenantaj starigu fortan proteston. S-ro F. M. SEXTON (Kingston-on-Thames) diris, ke la alilandaj societoj certe sendos delegitojn, kaj se la Asocio ne volas akcepti la proponon de D-ro Zamenhof, ĝi sola ne estos reprezentata en la Kongreso. Laŭ lia scio D-ro Zamenhof neniam faris paŝon, kiu montras malbonan juĝon, kaj pro tio li energie subtenas la proponon. Li proponis, "Ke la Brita Esperantista Asocio elektu delegitojn." Tion subtenis S-ro MUDIE, kiu aldonis, ke, se oni samopiniis kun li, la unua devo de la delegitoj en Antverpeno estos nuligi sian ekzistadon. S-ro W. H. HIRST (Huddersfield) diris, ke li ne komprenas la metodon de elekto, kaj demandis, ĉu la B.E.A. aŭ la Grupoj aŭ la ambaŭ havas la rajton elekti. Li volis scii, kio estas grupo en tiu ĉi rilato?

S-ro A. BLOTT (Londono) opinias, ke la nova regularo estas neĵusta, pro tio, ke ĝi forprenas la rajtojn de la kongresanoj sen ilia konsento, kaj li esperas, ke en la Kongreso ĉiu kongresano, ne sole la delegitoj, havos la rajton voĉdoni pri la projekto.

S-ro P. BLAISE (Londono) diris, ke laŭ lia opinio la Esperanta publiko devas esti tute libera pri ĉio, kio koncernas ilin kaj la lingvon. Ni ne bezonas reprezentantaron por decidi niajn aferojn, kaj li konsilis, ke la B.E.A. sciigu ĉiujn naciajn societojn pri sia malaprobo. Li memorigas, ke jam dufoje (en Bulonjo kaj Barcelono) la kongresanoj ne volis akcepti similan proponon.

S-ro W. W. MANN (Londono) ankaŭ sentis, ke la proponata projekto povus esti por la Esperantistoj fonto de malkonkordo, kaj opiniis, ke en multaj okazoj neeble estus kontroli la efektivan "reprezentantecon" de la delegitoj. Sed antaŭ ol povi decidi, oni

devas respondi al si du fundamentajn demandojn ankoraŭ ne tuŝitajn en la diskuto: unue, kio estas la celo de niaj ĝeneralaj kongresoj, kaj due, pri kiaj aferoj nome voĉdonos la proponataj delegitoj? Se la celo—kaj tion li kredas—de niaj ĝeneralaj kongresoj estas precipe propagando kaj ĝenerala amika interrilatado, li ne vidas, kian utilon havos ia delegitaro. Cetere, kian reprezentantaron aŭtoritatan povas havi aro de homoj, kies sola komuna ligilo konsistas en tio, ke ili parolas unu saman lingvon? Nia movado fariĝas tiel vastega, ke reprezentado estas jam nun ne nur nenecesa, sed neebla. Kaj se oni demandas, kion nome faros la delegitoj, malfacile estas, ricevi respondon klaran kaj precizan. Havi delegitojn por la *specialistaj* fakoj de nia movado estas praktika afero, ĉar ili ja povas trakti pri klare difineblaj kaj fakon-ligantaj decidoj. Sed tute alie estas ĉe korpo tiel vasta kaj heterogena, kiel la Esperantistaro ĝenerala. Pli saĝe kaj utile estos, konservi al niaj ĝeneralaj kongresoj la amikan spiriton, kiun ili ĝis nun havis. La grupoj do elektu la delegitojn kun la celo, voĉdoni en Antverpeno en tiu senco.

S-ro J. A. GILL (Tunbridge Wells) diris, ke la demando pri reprezentado ne estas facile komprenebla, sed kvankam lia grupo estas tre malgranda, li intencas mem elektiĝi per novaj membroj speciale elektitaj por tiu celo. Ĉar li estas Prezidanto, Sekretario kaj Kasisto de sia grupo, li efektive elektos sin mem.

S-ro J. TAYLOR (Buxton) S-ro C. P. BLACKHAM (Dublin), S-ro F. J. WEST (St. Helens), S-ro R. SHARPE (Torquay), S-ro J. W. BRITAIN (Stockton), S-ro RHODES MARRIOTT (Manchester), kaj S-ro J. T. HOLMES (Bradford) ankaŭ parolis, kaj el la paroladoj evidentiĝis granda necerteco pri la maniero elekti, kaj la signifo de la vorto "grupo." La membroj ĝenerale opiniis, ke la nova regularo ne estas dezirinda, sed ke ni devas elekti reprezentantojn por pridiskuti la demandon en Antverpeno, laŭ la propono de D-ro Zamenhof, kaj voĉdoni kontraŭ la ekzisto de delegitoj.

La sekventa rezolucio, proponata de S-ro S. TAYLOR kaj subtenata de S-ro R. SHARPE, estis aprobita kun unu kontraŭulo:

"La membroj de la Brita Esperantista Asocio en Ĝenerala Kunveno malaprobas la proponon starigi speciale rajtigatajn delegitojn por kontroli la aferojn de la Esperantistaro."

LA SEKRETARIO legis formalan *inviton* de la Grupoj en Coleraine kaj Portrush, ke la *Kvina Brita Kongreso* okazu en Portrush (Irlando), kaj S-ro F. W. CROFTS (Coleraine) diris kelkajn vortojn subtenante la proponon. Li diris, ke malgraŭ eblaj duboj Portrush estas facile atingebla el Anglujo kaj Skotlando, ke la vojaĝkostoj ne estas granda kaj ke li kun la helpo de Esperantistoj kaj ankaŭ de la Urba Estraro, povas promesi sukcesplenan kunvenon.

S-ro C. P. BLACKHAM (Dublin) kaj D-ro G. JAMESON JOHNSTON (Dublin) varme subtenis la proponon, dirante, ke la efiko de tia propagando en Irlando estus tre valora por la Movado.

S-ro H. B. MUDIE respondis esprimante la koran dankon de la Asocio por la tre afabla invito, kaj proponis, ke la konsilantaro konsideru ĝin, laŭ la kutimo, samtempe kun aliaj invitoj en la Aŭgusta kunveno. Tiu propono estis akceptita.

S-ro H. B. MUDIE legis la raporton pri la ekzameno de la balotlistoj, kiu montris la sekvantajn elektojn por la nova jaro:

Prezidanto.—John Pollen, C.I.E., LL.D.—*Vicprezidantoj*.—S-roj H. Bolingbroke Mudie, J. M. Warden, F.F.A., F-ino E. A. Lawrence, Pastro J. C. Rust, M.A., S-roj H. F. Höveler (E. Ĉefeĉ), G. J. Cox, Clarence Bicknell, W. T. Stead. *Hon. Kasisto*.—B. Chatterton, A.M.I.C.E.

Specialaj Konsilantoj.—S-ro W. M. Page, F.B.E.A.,

F-ino A. Schafer, F.B.E.A., S-roj Clarence Bicknell, F.B.E.A., W. B. Currie, F.B.E.A., A. J. Adams, F.B.E.A.—*Ordinaraj Konsilantoj*.—S-roj Harrison Hill, P. Kalisky, Andrew Wilson, F.B.E.A., A. Sharp, B.Sc., Rhodes Marriott, F.B.E.A.

La anonco de la diversaj elektoj estis entuziasme aklamita.

LA PREZIDANTO esprimis la grandan dankon de la Asocio al tiuj, kiuj partoprenis en la laboro de la organizado. Oni scias, kiel energie laboris la hon. sekretarioj, S-roj G. W. Iddon kaj P. Foster, kaj la sindonema helpantaro, kiu deĵoradis en la Aĵektejo, kaj li opiniis, ke ili devas esti tre kontentaj pri la sukceso de la Kongreso.

Pastro J. ASHBY, en la nomo de la organizintoj, respondis la afablajn vortojn de la Prezidanto. Li diris, ke la Komitato tiel fervore kunlaboris pro tio, ke la laboro estas afero de amo kaj respekto al la Esperanta Movado. Li siavice esprimis dankon al Pastroj Honeybourne kaj C. J. Senior kaj ankaŭ al la orgenisto, S-ro W. S. Dobson, por ilia granda helpo en la Esperanta Diservo.

S-ro MUDIE volis citi la nomon de Pastro J. Ashby, la Prezidanto de la Southport Societo, kiel ankaŭ speciale dankinda.

La kunsido tiam finiĝis.

H. CLEGG, *Sekretario*.

The British Esperanto Association (Incorporated).

EXTRAORDINARY GENERAL MEETING.

An Extraordinary General Meeting of the members was held at the Temperance Institute, Southport, Lancashire, on Monday, June 5, 1911, at 11 a.m., for the purpose of considering, and passing, if approved, the following resolution:—

"That the financial year of the Association shall henceforth commence on the 1st January instead of the 1st May, and that the following amendments in the Articles of Association be made accordingly:—

"In Article 5 (i) the word 'January' be substituted for 'May,' and the word 'April' be substituted for 'August.'"

"In Article 5 (k) the word 'November' be substituted for 'March,' and 'the 31st December' be substituted for 'the 30th April.'"

"In Article 11, paragraph 1, the words 'The Annual General Meeting shall be held on such date in either of the months of June or July as the Council may decide' be deleted, and the following words substituted:—'The Annual General Meeting shall be held on such date during the months of March, April, May, or June as the Council may decide.'"

"In Article 12 (e) 'the 31st December' be substituted for 'the 30th April,' and the word 'January' be substituted for 'May,' and 'February' for 'June.'"

"And that the Council be directed to make any necessary alterations in the existing bye-laws in conformity with the alterations in the Articles sanctioned by this Resolution."

It was explained to the meeting that the subject matter of the resolution had been before the members for a considerable time, and that the proposal to change the date of the financial year had been discussed at a special informal meeting held in Cheltenham on May 14, 1910. It was further stated that the resolution before the meeting had been formulated by the Council after careful consideration and acting under the advice of the Honorary Solicitor. In these circumstances it was not deemed necessary to discuss the question further, and the resolution having been duly proposed and seconded, was carried unanimously.

Libraro kaj Gazetaro.

La Revuo (Junio).—En la daŭrigo de la traduko el "Elro" (Exodus) la sekvantaj esprimoj kaj komparoj estas notindaj. Dum ses jaroj *prisemu* vian teron kaj rikoltu ĝiajn produktaĵojn (six years thou shalt sow (*sow over, tend to the sowing of*) thy land and shalt gather in the fruits thereof)—la dekdu *triboj* de Izrael (the 12 tribes of Israel)—io, kiel faritaĵo el brilanta safiro (as it were a paved work of a sapphire stone)—kaj la *majesto* de la Eternulo loĝis sur la monto Sinaj (and the glory of the LORD abode upon Mount Sinai)—*bisino* kaj kapra lano (*fine-linen* [byssin] and goats' hair)—feloj de *antilopoj* kaj ligno *akacia* (*badgers'* (?) skins and *shittim* wood)—por *efodo* kaj por *hoŝeno* (to be set in the *ephod* and in its *breastplate*)—*tegu* ĝin per pura oro; *kovru* ilin per oro, *ĉap.* 26—37 (overlay), faru *fermoplaton* el pura oro (make a *mercy-seat* [lid] of pure gold)—la *kesto de la atesto* (the ark of the testimony)—faru ĉirkaŭ ĝi *manlarĝan listelon* (thou shalt make unto it a border [listel, ledge, slightly projecting border] of an handbreadth round about)—panon de propono (*shew-bread*)—faru por ĝi sep *lucernojn* (thou shalt make the seven lamps thereof [image-lamp, lampad])—la *tabernaklon* faru el dek *tapiŝoj* el *tordita bisino* (thou shalt make the *tabernacle* with ten curtains of *fine twined linen*)—kiel *kovron* por la tabernaklo (a covering)—faru *tegon* super la *kovron* (thou shalt make a *covering* for the tent)—faru *kovrilon* por la pordo de la tabernaklo (thou shalt make an hanging for the door of the tent)—du *bazojn* sub ĉiu tabulo, por ĝiaj du *pivotoj* (two sockets under another board for his two *tenons*).

Aliaj artikoloj estas: "Prediko," de Pastro J. C. Rust, M.A., en la Preĝejo de St. Clement Danes, Londono, la 12an de Junio, 1910. Sendube ĉiuj, kiuj ne havis la feliĉon aŭskulti iun belan, kuraĝigan predikon, ĝojos ricevi la okazon nun tralegi ĝin sur la paĝoj de "La Revuo." "Esperanto-ludo," de S-ro Léon Frapié, unu el la plej ŝatataj francaj verkistoj nuntempaj. Konatiĝinte kun Esperanto, li entuziasmiĝis por ĝi, kaj antaŭ nelonge publikigis en la grava ĉiutaga gazeto *Le Matin*, la supre-nomitan rakonton, kiun tradukis esperanten S-ro René de Lajarte.—"Venezio," de la ĉefa verkisto J. S. Macher, tradukita de Theodor Cejka.—"Woldemar," de Theodor Körner, tradukita de L. E. Meier.—"Ĉu la Homo amas la Naturon," peco el nova verko, titolita "Sableroj," de S-ino Marie Hankel.—"Mistera Lando," tre interesa skizo pri Ĥinujo kaj precipe pri ĝia hieroglifoj, verkita de Nik. Engelgardt kaj esperantigita de S. Poljanskij.—"Taras Ŝevĉenko," mallonga artikolo de N. Saltan pri tiu glora ukraina (malgrandrusa) popola poeto, kies kvindeknaŭ datrevenon de la morto la slavaj popoloj ĵus solenis. Interesa "Babilado" de S-ro Carlo Bourlet finas la numeron.—E.A.M.

S-ro B. J. Klingenberg, el Kristiania, Norvegujo, sendas al ni paperon kun proponoj, ŝajne submetataj al la kongreso de la U.E.A. dum la kuranta jaro, kun la peto, ke ni rekomendu ĝian enhavon.

Rekomendi la Esperantan stilon de tiu dokumento ni tute ne povas: ĝi estas preskaŭ la plej malbona specimeno, kiun ni iam ricevis. Se ni bone komprenas lian iom neklaran verkon, lia fundamenta ideo rilatas al la eventuala interfratigo de la homaro; kompreneble tian senton ni tutkore konsentas, ĉar ĝuste pro tio ni mem laboras pro la Esperanta afero, ke ni esperas al interfratigo per vojo de interkompreniĝo. Tamen ni ne kredas, ke la esperantistigo de la tuta homaro estus per si mem la atingo de la dezirata celo: ŝajnas al ni, ke Esperanto estas nur unu, kvankam necesa, ŝtupeto en la ŝtuparo, kiu kondukas al la sopirata realigo. La aŭtoro de la dirita papero havas la ideon, cetere ne novan, ekspluati la ŝtatan maŝinaron por propagandi nian

lingvon. Certe, sinjoro, se vi povos per kongresa decido movi la pezajn radojn de ia ŝtata maŝino, ni ĝoje gratulos kaj dankos vin; tamen ni dume ne volas trompi nin per trograndigita espero en tiu direkto. Se nur la sukceso venos, estas tute egale por ni, per kia vojo ĝi venos; tamen ŝajnas al ni, ke la plej promesanta propaganda metodo estas la malnova: —ke ĉiu varbita, *funde mem koniĝinte kun la lingvo*, siavice penadu por varbi siajn najbarojn.—A.E.W.

Fatala Ŝuldo, de Lionel Dalsace, tradukita de Eugénie Ferter-Cense. (Presa Esperantista Societo, Parizo, Prezo 3ŝ. 6p. afrankite)—Ne nur tiu ĉi verko havos grandan intereson por inteligento simpatia, sed, krom tio, oni povas esperi, ke ĝi montros al la moderna psikologo—kiu certe ne estos simpatia—la malsaĝecon de lia sintenado kontraŭ la fenomenoj, kiujn traktas "Fatala Ŝuldo." La vidpunkto de la aŭtoro estas videble tiu de okultisto, t.e., de homo, kies inteligento estas preta doni seriozan konsideron al aferoj, kiuj restas ekster la sfero de nia preciza kono. Mi mem ne volas defendi la okultismon; sed mi ne povas perdi tiel bonan okazon eldiri vorton por kondamni la absurdecon de la sintenado, ne nur de la psikologo, sed ankaŭ de la mondo preskaŭ tuta, koncerne fenomenojn, kiuj ĉiam pli urĝe okupas la atenton de la publiko. De tiu sintenado, tre bela ekzemplo estas donata de la heroo de tiu ĉi romano. En la fino, li ja konvinkiĝas, ke ekzistas aferoj ankoraŭ ne elkomprenataj de nia limigita inteligento, sed frue en la historio, li provas klarigi la supernature klaran vidon de Donna Fiammetta per ekzemplo de la malsaĝa vidpunkto, pri kiu mi volas paroli: "Ĉu vi ne opinias," li demandas, aludante la supernaturajn viziojn de Fiammetta, kaj esprimante ideon tre amatan de la psikologo, "Ĉu vi ne opinias, ke halucinaj fenomenoj povus klarigi tiujn faktojn?"... Fiammetta diras, ke ŝi vidas "viziojn." Ĉar estas tute neeble, ŝin konante, konkludi, ke ŝi mensogas, oni estas devigata konsenti, ke ŝi efektive vidas ion. La demando do restas: Kion Fiammetta vidas? Laŭ ŝi mem, estas "vizioj"; laŭ la moderna psikologo, estas "halucinoj." Laŭ la psikologo, ankoraŭ, la ĉefa diferenco inter "halucino" kaj "vizio" estas, ke "vizio" estas *objektiva*—venanta de ekstere—kaj "halucino" estas *subjektiva*—venanta de interne. Sed ambaŭ estas realaj; ambaŭ ja estas vidataj. Eĉ la psikologo ne kuraĝus proponi, ke, kiam oni vidas "halucionon," oni efektive vidas nenion. Kion li volas diri estas, ke vidante "halucionon," oni vidas ion *subjektivan*, ion, kio estas interne de la vidanto. Li ne povas argumenti, ke "halucino" ne estas reala, ekzistanta, en sia propra sfero. Kiu vidas "halucionon" necese vidas ion; kaj oni ne povas vidi ion, kio ne ekzistas. Sed tio, kion oni vidas halucine, estas subjektiva, laŭ la psikologo. Kaj fine, tio ne estas ebla. En ĉia ago de vido, *io interna perceptas ion eksteran*. Per fizika okulo, oni perceptas fizikan eksterajo. Sed la vizioj de Fiammetta verŝajne ne devenas de fizika eksterajo. Ni do devas konkludi, ke ili devenas de nefizika eksterajo. Sekve, ni devas konkludi, ke estas nefizika okulo, per kiu ŝi perceptas ilin. Kia, do, estas tiu "nefizika" okulo? Pri okulo alia, ol la fizika, la psikologo scias nenion, aŭ tre malmulte. Post sufiĉe obstina demando, tamen, li konfesos, ke ja ekzistas speco de okulo alia, ol la fizika, speco de okulo, kiun li nomas okulo "pineala," sed pri kies funkcia celo li scias nenion. Li estas certa nur pri tio ĉi, ke tiu "pineala" okulo estas organo atrofiita, pro manko de uzado. La kuracisto diros, ke, laŭ sia sperto, tiu atrofiita organo tamen ofte estas ekscitata de la alkoholo, kaj ke sekvo de tia ekscitiĝo povas esti *delirium tremens*, dum kies daŭrado la paciento vidas "viziojn." Studanto de la mitologio aldonos kelkajn faktojn el sia scio. Li memoros, ke por trinko el la Fonto de la Saĝo apartenanta al Erda (la Tero), la dio Odin fordonis unu el siaj okuloj (*Götterdämmerung*); ke

kiam la dia Tyr aĉetis por la homaro la unuan tranĉilon, li pagis ĝin per la fordonco de okulo (Kipling: *Kanto de la Viroj*), ke kiam la homaro akceptis de Prometeo la donacon de la ĉiela fajro, ili perdis sian vidon de la estonto... "Fatala Ŝuldo" estas verko, kiu meritas seriozan studadon. Ĝi estas ekzemplo de kreskanta spirito de nia tempo, de spirito de tiu vera skeptikismo, kiu ekdubas, ne nur sian certecon, sed ankaŭ siajn proprajn dubojn pri ĉiaspecaj aferoj. La verko estas tre bone tradukita; kaj krom la okazado de kelkaj kunmetitaj vortoj, kies komplikeco malbeligas ilin, la stilo ne povas esti kritikata.—ARTHUR GRAY.

Gustaf Vasa, historia dramo en kvin aktoj, de Reinhold Schmidt-Gotha.—Ni bedaŭrinde ne povas juĝi pri la materialo el kiu tiu ĉi dramo estas kunmetita. Ni nur scias, ke malgraŭ multaj provoj ne prosperis al ni tralegi la volumon pro la terure komplikita stilo de la verko. Abundas en la libro malsimplaj parolturnoj, kaj eĉ gramatikaj eraroj ne mankas. Oni povus preterlasi kelke da gramatikaj eraroj, sed la nepardonebla peko de la libro estas ĝia peza malsimpleco. Se oni povus dir tion sen ofendo, ni certe preferus vidi la dramon reskribita en prozo, ol en ĝia nuna versa form.—P.J.C.

Komerca Korespondo—Konsiloj pri Higieno.—Jen du novaj numeroj de la bonega serio "*Esperanta Biblioteko Internacia*" de Möller and Borel, Berlino (prezo po 0.10 Sm.). La du volumetojn ni kore rekomendas. Legante la unuan, ni demandis al ni, kiam la plimulto de la komercistoj kiuj havas aŭ povus havi internaciajn rilatojn fine konstato, ke ili havas ĉe la mano en Esperanto rimedon de korespondado simplan, facilan kaj mirinde praktikan. La libreto, prezentante en tre oportuna formo la frazojn ofte okazantajn en komercaj aferoj, certe faciligos la komercan leterskribadon. La stilon ni trovas plejparte tre bona. Kelkaj rimarkitaj radikoj: *frajto* (kial ne "frejto?"), angle *freight*, france *fret*, germane *Fracht*; *konsigni*, angle *consign*, france *consigner*, germane *consigniren*, itale *consegnare*.—La dua volumeto traktas pri diversaj higienaj rimedoj por uzo en okazo de bezono.—P.J.C.

Esperanto and the Blind.—The Esperanto Section of the Incorporated National Lending Library for the Blind (Queen's-road, Bayswater, London, W.) has recently issued an excellent propaganda leaflet setting forth the advantages which would accrue to the blind from a study of Esperanto. The chief of these advantages—already being experienced by quite a number of blind Esperantists—is in connection with reading, a pursuit which is perhaps the greatest solace open to one who has been afflicted with the loss of sight. It is difficult for the ordinary man or woman, on whom cheap editions lavishly yearly thousands of volumes, to realise fully the disabilities of the blind in this regard. Although the Braille system of raised writing and printing has done much to provide a remedy, there are still far too few books available. The number of blind in any one country is so small, and the cost of producing works in Braille so high, that only a comparatively few copies of any book are in demand in any one language. If, however, by means of Esperanto, editions could be printed which would appeal not, as now, merely to a few buyers in this or that country, but to a market made up of all the blind in the world, they could be produced at a much smaller cost. To produce such editions is the aim of the Esperanto Section of the National Library, to give to the blind access to the literature of the world, and also to give them a means of correspondence with their fellow-blind in all countries. Those who have taken part in the annual Esperanto congresses, and heard the glad speeches in which blind samideanoj have expressed their gratitude to Zamenhof for bringing to their dark world the bright tidings of Esperantism, know that this aim is already to some extent realised. To those who would

join in further bringing the boon of Esperanto to the knowledge of the blind, we heartily recommend that they procure, for distribution, copies of the new leaflet, and carry out some of the suggestions therein set forth. Supplies may be had from Miss Hilda E. Boord, Hon. Sec., 8, Stanley-gardens, London, W.

Bona Konsilo.

Konsilo ne demandata ofte ne estas akceptata. Tamen mi riskas fari modestan proponon, kiu eble tre agrabligos la estontan internacian kongreson. Mi estas spertulino; ĉar mi jam partoprenis en kvar kongresoj, mi povas eldiri vorteton.

Cambridge (Kembriĝo) estis mia unua kongreso. La unuan fojon mi vidis alilandajn samideanojn, mi nur malmultajn konis. Mi kunhavis bonan provizon da vizitkartoj, kiujn mi intersanĝis je gesinjoroj, kun kiuj mi hazarde konatiĝis. La aliaj kongresanoj uzis notlibrojn, malkare haveblajn, por kolekti aŭtografojn. Mi preferis la kartojn, ĉar sur ili la nomoj estis pli bone legeblaj. Unu samideano kunhavis la albumon de Schuck, kun la portretoj de konataj Esperantistoj. Tio estis bona ideo, per helpo de albumo oni en la fino de la kongressemajno sciis, kiuj estis la sinjoroj sur la estrado, oni konis bone rektoron Boirac kaj doktoron Mybs, oni ne konfuzis la profesorojn Cart kaj Bourlet, kompreneble oni ankaŭ konis la faman Trion: Pollen, Cunningham kaj Mudie. Sed la aliaj? Ho ve! Kiu estis tiu? Kiuj trajtoj apartenis al la karto, al la aŭtografoj?

La sama embaraso en Dresden, Barcelona kaj Washington! Cie ni aĉetis ekzemplerojn de la grandaj, kolektaj bildoj montrantaj la gekongresanojn. Sed reveninte hejmen ni vane provis memori la nomojn. En Barcelona ni havis tre belan kongreslibron kun multaj blankaj folioj por aŭtografoj, sed denove aperis la maldolĉa demando: kiu estas tiu?

Nur unu escepto sin trovis. Kelkaj sinjoroj kaj unu sinjorino havis siajn portretojn sur la vizitkartoj. Jen la solvo de la problemo! Nomo kaj adreso bone presitaj, la portreto apude, la kartetoj trovas lokon en ĉiu paperujo, eĉ en la saketo de sinjorinoj, ofte oni rapide pririgardas—forĝeso ne estas ebla.

Mia konsilo kaj propono nun estas, ke ni ĉiuj havu vizitkartojn kun nia bildo, ni ilin intersanĝu. La karto fariĝas per la portreto pli valora, ĝi estas malgranda donaco, kara memoraĵo.

Ĝi anstataŭos la nelegeblajn aŭtografojn, kiuj estas krom tio veraj turmentadoj.

Mi tre ĝojus, se la karaj gekongresanoj akceptos mian konsilon; mi petas, ke ĉiuj gazetoj ĝin represigu.

Ĝis revido en Antverpeno!—MARIE HANKEL.

Sciigo.

Persekuto de rusaj Esperantistoj.—S-ro N. P. Evstifeieff, nia konata rusa samideano, sciigas per letero presita en Oficiala Gazeto, ke en la nokto de Aprilo 10/11, 23/24, en lia loĝejo en Peterburgo, okazis polica serĉado kaj konfisko de ĉiuj skribaĵoj kaj fotografiaĵoj, trovitaj ĉe li. Same okazis ankaŭ en la domoj de jenaj Peterburgaj Esperantistoj: S-roj A. A. Postnikov, B. B. Beringer, W. M. Zike, Burkov, Volkovyssky, F-inoj V. T. Barabanova, G. M. Zike, A. N. Trapeznikova, kaj Kosjanskovska. La kursive presitaj nomoj montras tiujn samideanojn, kiuj estis arestitaj. Perkvizicion oni ankaŭ faris en la oficejo de Ruslanda Ligo Esperantista kaj ĉe ĉiuj personoj, kiuj loĝis en la nomitaj dek loĝejoj (*nur pro tio*, ke ili loĝis kune aŭ najbare). S-ro Evstifeieff pro tio petas, ke alilandaj amikoj kaj ne tro rapide kondamnu ilin pro ilia malakurateco en la korespondado.

Esperanto Progress Abroad.

Catalonia.—The May number of *Kataluna Esperantisto* reports another striking triumph of the auxiliary language. In Catalonia there exists a considerable number of societies called "Athenæum," a kind of popular university. These associations play quite an important part in the social life of the Catalonians, who are keenly interested and active in all pursuits of an intellectual and artistic nature. Steadily growing in popularity, they form the basis of what is already practically a national movement for the culture of the Arts and Sciences. In April last was held the first Congress of the Athenæums. Some 500 people took part, including representatives from every Athenæum and "Culture-Society" in Catalonia. The matters discussed were important, and the decisions taken will probably have considerable effect in promoting national progress. Among the speeches made was one by S-ro Pujulà, in full session of Congress, on "Internationalism and the means thereto, the international language." The evening after, the following resolution was adopted unanimously, without discussion.

"The Athenæums and Culture-Associations of Catalonia, met in Congress at Reus, decide to work as heretofore for the spread of Esperanto, and henceforth to take part in the endeavour which is everywhere being made to have the international language of Dr. Zamenhof adopted officially for international relations."

It is noteworthy that there was no question of any discussion as to the fitness of Esperanto for such a rôle, nor as to the necessity or otherwise of an international language. Evidently these things are now taken for granted. It was merely a question whether the various societies should actively join in the work of getting Esperanto adopted officially by the State. The time has passed when it was necessary to make propaganda in order to convince theoretically; the time is now come when we may concentrate rather upon actual practical application and use of Esperanto. That the decision of the Congress will be something more than a mere pious expression of opinion is assured by the fact that many of the members are already keen Esperantists.

Russia.—The activities of the University Esperanto Group at ST. PETERSBURG have been suspended, owing to the disturbed state of affairs in the University.—At VORONEJ the local Esperanto Group and the Esperanto section of the People's University Society have joined forces, and are carrying on a vigorous propaganda.—An Esperanto-oficejo (U.E.A.) has been founded at PETROZAVODSK. The local press is also helping the movement.—In STAVROPOL Esperanto classes are being held every Sunday in the town school, and a permanent Esperanto exhibition is held in the Municipal Library.—A new group is announced in KIŜINEV.—Many students in the *Agricultural College* at NOVOČERKASK have joined the local Esperanto society.—A new series of Esperanto courses has been started at TIFLIS, and a great number of new pupils have been enrolled.—Considerable activity is being shown in Esperanto circles at VLADIVOSTOCK, where a large group is holding frequent meetings and classes in the People's Hall, under the auspices of the People's Lecture Society.—Upwards of 300 people were present at an Esperanto concert and ball organized by the group in ROSTOV-ON-THE-DON.—At a recent meeting of the Town Council (Douma) at EGORJEVSK a proposition was made by an Esperantist member, Mr. N. D. Zjenin, with regard to the introduction of Esperanto as a facultative subject into municipal schools.—A literary and musical evening, arranged by the HARKOV Esperanto Society, at which more than 400 persons were present, has resulted in a large number of new members. The attitude of the local papers towards Esperanto has also changed from one of scepticism to warm approval.

Various.—An Esperanto group of 50 members has recently been formed at SIDI-BEL-ABBES, Algeria, under the patronage of the Governor of Algeria.—*The Sixth Congress of the Blind*, held a few weeks ago at BOLOGNA, Italy, adopted unanimously a resolution allowing Esperanto to be used at future Congresses. Esperanto courses for the blind have since been organised at Bologna, Padua, Reggio, and Emilo, and further ones are in formation by the Institutes at Naples, Palermo, and Genoa. Esperanto is also being taught in the Institutes for the blind at CORDOVA and MADRID, in Spain.—An Esperanto course has been started at the *Christian Brothers' College* in ST. LOUIS, Mo., U.S.A. Among the pupils are 18 Mexicans, a Cuban, and a Spaniard.—*El Semanario Comercial*, an important business paper at IQUIQUE, Chile, has started a regular weekly Esperanto section.—The *Chamber of Commerce* at FLORENCE, recognising the great value of the international auxiliary language for business relations between the different countries, has just voted a subvention of 100 lire to the local Esperanto group.—The *Kolumbia Stelo* reports that Dr. Carlos E. Restrepo, President of the Republic, has accepted the honorary presidency of the *Columbian Esperantist Union*.—*Il Piccolo*, a newspaper at TRIESTE, Italy, lately wrote to various well-known personalities asking what would be their chief work during the present year. Among them was Dr. Zamenhof, who replied: "In 1911 I intend to work for brotherhood and justice among the nations."—*Le Petit Niçois* has an interesting account of a festival recently organised by the NICE Esperanto group, which under the skilful guidance of its President, Mme. Tiard, and Secretary, Lieut. Martin, is doing good work for the cause in the Riviera.—The *Oficiala Gazeto* announces that a special meeting of the *Theosophical Esperanto League* is to be held on the occasion of the Antwerp Congress.—*La Esperantisto* for March, an interesting monthly, published by Fritz Stephan in Leipzig, gives the first instalment of the adventures of two Turkish samideanoj who are setting off on an *Esperanto tour round the world*. The same magazine also publishes a supplement, *Poŝta Esperantisto*, the official organ of the *International League of Postal Officials*, which already numbers many postmen among its members.—An American correspondent informs us that the Pilgerhouse Emigrant Mission (Rev. H. H. Restin), No. 8, State-st., NEW YORK CITY, are taking up Esperanto. Esperantistoj vizitante tiun urbon faros bonan propagandon, se ili vizitos tiun institucion kaj priparolos la disvastigadon senĉesan de la lingvo.

Esperanto for Business Men.

A PROMINENT PARISIAN'S OPINION.

In the last number of the B.E. we had the pleasure of printing a speech in which the Lord Mayor of London expressed his cordial approval of Esperanto. Our readers will be glad to learn that French Esperantists are also happy in counting among their keenest supporters their chief civic officer, Monsieur Léopold Bellan, President of the Municipal Council of Paris, and President of the "Society for Modern Instruction." We reproduce below a letter recently sent by him to the Editor of *Excelsior*, a leading daily which has lately been giving considerable publicity to our movement:—

"MONSIEUR LE DIRECTEUR,—You have done me the honour of asking what are my views in regard to Esperanto.

"To the President of the Society for Modern Instruction, above all others, should the present rapid spread of Esperanto be a matter for satisfaction. What more

perfect means could he have indeed for reaching the goal he has set himself, namely, to give to the youth of this city, following on the general notions inculcated in the primary school, a professional instruction, of which present-day conditions of living show more and more clearly the necessity?

"A business language *par excellence*, Esperanto to me seems destined in this regard to prove of incontestable utility in the realms of industry and commerce. Universally written and spoken, it will give to the man of business a means of extending indefinitely the circle of his customers; thanks to this magic 'master-key' the merchant will be able to open up for commercial relations regions previously inaccessible on account of the peculiar difficulties of the languages there spoken.

"I shall here, possibly, be told I am taking up too exclusively practical a point of view. Perhaps so; but must not the same accusation also be made against the age in which we live? And in relations between State and State, just as in transactions between individuals, is it not usually the utilitarian view which prevails? Contemporary diplomacy—it has often been said—is above all a diplomacy of business; witness the number of so-called 'commercial' treaties concluded between different countries in recent years.

"It is, of course, only fair to add that the normal corollary of these 'alliances of interests' is the sympathetic feeling, if not the veritable friendship, between the contracting parties.

"And since Esperanto will incline nations thus to draw closer to one another, we are justified in looking upon it not merely as a very precious help in business transactions, but as an instrument of concord and of peace.

(Sd.) LÉOPOLD BELLAN,
President of the Municipal Council of Paris."

NEKROLOGIO.

Charles Méray.

Esperantists by the recent death of Charles Méray have lost one of the earliest and most devoted supporters of their cause. A mathematician of international renown, professor at Dijon University, corresponding member of the Scientific Academy of the Institut de France, a member of the Lingva Komitato, Mons. Charles Méray was an ardent pioneer of the Esperanto movement in the scientific world. Speaking at the funeral service, Mons. Emile Boirac, Rector of Dijon University and President of the Esperanto Academy, said of his former colleague and Esperanto teacher:—

"The enthusiastic support given by Monsieur Méray to the international language Esperanto was undoubtedly a further sign of that same independence, of that need of logic and clearness, which he showed in all things. Until his time the work of Dr. Zamenhof had been received by scientists, by the so-called intellectuals, with but scornful indifference, even conscious disapproval. The simplicity and regularity of this almost geometrical language attracted Mons. Méray even more than its euphony and flexibility. But what he most of all valued in Esperanto was the very great service it could render to science and civilisation, if it were one day to become the universal medium of communication between nation and nation. Therefore it was that he devoted himself with apostolic zeal to its dissemination and defence: letters, speeches, articles in newspapers and magazines, all means were used by him to make Esperanto known and valued in the highest scientific circles in France and other lands."—*Laŭ "Oficiala Gazeto."*

D-ro W. J. Clark.

Kun plej granda bedaŭro mi devas sciigi, ke la 18an de Majo mortis nia kara kaj estimata kunlaboranto, W. J. Clark, de Arborfield, Weybridge.

Inter miaj multaj samideanaj amikoj neniuj gajnis pli varman estimon, ol tiu ĉarma kaj fevora kunbatalanto.

D-ro Clark havis nur 39 jarojn, kaj la fakto ke li gajnis altajn gradojn ĉe la universitatoj de Oxford, Leipzig kaj Parizo kaj faris longajn vojaĝojn en Kanado, Japanujo, kaj preskaŭ la tuta terglobo sufiĉe montras, ke lia fervoro por nia afero estis bazita sur la vera bezono por helpa lingvo, kiun devas senti ĉiu kulturita internaciulo.

La Esperantistoj en Reading—apud kiu urbo li dum kelkaj monatoj restis—havis por li tre varmajn sentojn kaj elektis lin prezidanto de la Reading kaj High Wycombe Esperanto Societoj. Dank' al lia malavareco tiu societo ĝuis cent-spesmilan vojaĝpremion, kiu permesis al neriĉa samideano ĉeesti niajn mondkongresojn.

Tiom li aplaudis la ideon, ke Emanuel Reigher kaj liaj kolegoj ludu Ifigineon dum la Dresena Kongreso, ke li garantiis mil spesmilojn por certigi la efektivigon de tiu memorinda okazo.

Sed eble nia tutmonda samideanaro plej bone konatiĝis kun li dum la Kembriĝa Kongreso, kie li tre lerte prezidis la belan ekspozicion tie aranĝitan.

Ĉe la afero en Anglujo li lasas ĉiaman monumenton en tiu bonega verko "International Language, Past Present and Future," eldonita de Dent.

La rimarkinda propaganda valoro de tiu verko faris je mi grandan impreson, kaj mi tre bedaŭras, ke ĝis nun la verko ne estas sufiĉe konata.

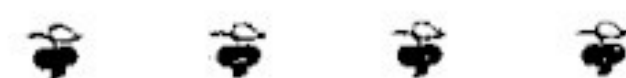
Mi esperas, ke antaŭ nelonge oni povos trovi la rimedojn por nova eldono, kun aldono pri la historio de nia movado de post 1907.

D-ro Clark estis tre sincera homo, dezirante perfektecon en ĉio, kion li entreprenis. La knaboj, kiujn li instruis, trovis en li konstantan amikon, kaj liaj oficirkolegoj de la Teritoria Armeo sentas tiom, kiom ni Esperantistoj kaj liaj instruistaj kolegoj la perdon de tre estimata kunlaboranto! D-ro Clark estis pioniro pri la unuagrada instruado de infanoj pri Esperanto.

Inter la multaj feliĉaj memoroj, kiuj restos ĉe mi elstaras tiu, pri la malĝoja post-Geneva serĉado por D-ro Lloyd, kiam lia sindomemo kaj memofero dum multaj tre malfeliĉaj tagoj montris, ke lia koro estis plena je vera Esperantismo.

Li esperantistigis sian tutan familion, kaj la plej sincera kondolenco de ĉiu bona samideano devas esti kun liaj malfeliĉaj patro kaj gefratoj.

H. BOLINGBROKE MUDIE.

Ekspozicio en Antverpeno.

La loka komitato de la "Sepa" organizas ekspozicion. Por ĝin sukcesigi ĝi faras alvokon al ĉiuj eldonistoj, aŭtoroj, grupoj kaj disaj samideanoj por la alsendo de libroj, broŝuroj, kartoĵoj, cirkuleroj, fotografiaĵoj, afiŝoj, ĉiuspecaj Dokumentoj, k.t.p. Ĉio estos zorge konservata, kaj tuj resendata post la 1a de Septembro. De la 1a de aŭgusto la sendaĵoj estos akceptataj. Adreso: *Sepa internacia kongreso de Esperanto, Koninklijk Athenaeum, Antwerpen (Athénée Royal, Anvers).*

Ekspozicio en Siberio.—Dum la nuna somero okazos en urbo OMSK (okcidenta Siberio) la unua Okcident-Siberia Agrikultura Industria Ekspozicio. Tre grave estas ke Esperanto tie estu plej bone reprezentata. Tial la Tomska Studenta Rondo, kiu prenis sur sin la organizon de la Esperanta Fako, insiste petas pri afabla alsendo de Esperantaj libroj, gazetoj, p-kartoĵoj ilustritaj, katalogoj, prospektoj, k.t.p. Adr. *Siberio, OMSK, Atamanskaja 6, dom Levina, S-ro A. Skalskij.*

Brita Kroniko.

Manko de loko, kaŭzita de la multeco de oficiala materialo, denove devigis nin prokrasti ĝis la proksima numero enpresigon de kelkaj kronikaĵoj.

OKAZONTAĴOJ.

Unua Universala Kongreso de Rasoj.—Julio 26–29, en la Universitato de Londono, *Imperial Institute*-rd., *South Kensington, Londono, S.W.* Ni rememorigas, ke tiuj Esperantistoj, kiuj dezirus ĉeesti la kunvenon, en kiu oni traktos la demandon “Internacia Lingvo” (pri kiu D-ro Zamenhof verkis tezon* presitan en la speciala volumo de memuaroj eldonita de la Kongreso), povos tion fari aĉetante specialan unu-tagan bileton, por 29a de Julio, prezo 5ŝ. Tio rajtigos ilin ĉeesti ĉiujn kunsidojn de la lasta tago, en kiuj oni diskutos diversaj “pozitivajn konsilojn por helpi al interrasa amikiĝado.” Se ne malpli ol ses efektivaj membroj de la B.E.A. volus aliĝi al la kongreso kiel aktivaj membroj, ni povus havigi al ili la bileton por la tuta kongreso (ordinare 21ŝ.) po la speciala opa prezo de 12ŝ. 6p. por ĉiu. Interesatoj volu tuj skribi al la B.E.A. Aŭ pasiva membro oni povas fariĝi pagante 7ŝ. 6p., kio ne rajtigas partopreni en la kunsidoj, sed havigas la multvaloron pli ol 500-paĝan volumon de memuaroj diskutotaj dum la kongreso kaj iajn aliajn eldonaĵojn. Ni esperas, ke multe de Esperantistoj profitos la okazon por aĉeti tiun por ili plej vive interesan libron, kaj tiel montros al la organizantoj de la kongreso, sian deziron antaŭenhelpe la grandan laboron de l’ interproksimigo de l’ popoloj de la mondo.

Universala Esperanto Asocio.—Ĝenerala kunveno de U.E.A. por la Distrikto Londono kaj ĉirkaŭaĵoj okazos en St. Bride’s Institute, St. Bride’s-lane, E.C., vendredon, la 7an de Julio, akurate je la 7a vespere.

Tagordo: Organizo de la propagando por la estonto. — Raporto pri la servoj faritaj en la distrikto. — Sugestoj kaj proponoj farotaj dum la 2a kongreso de U.E.A. — Diversaĵoj.

Ĉiuj anoj de la Asocio estas petataj ĉeesti kaj helpi al la komitato per siaj bonaj ideoj por la estonta plua sukceso de nia tiel utila organizaĵo.

Hyde Park.—Ciudimanĉe okazas ĉi tie esperantista promenado. Rendevuo: 3a. 30 p.m., ĉe la Albert Memorial, malantaŭa parto. Konstanta ĉeesto de alinacianoj. Porti la stelon kaj paroli nur Esperanton estas devige.

Wimbledon Common.—The first summer meeting of the Wimbledon Group last month was so successful that it has been decided again to invite gesamideanoj (and inquirers) to meet the Group at the *Windmill, Wimbledon Common*, on Saturdays, July 8th and 22nd, at 4 o’clock for conversational practice. The historical and literary associations of this neighbourhood are of great interest.—E.M.R.

Propagandistoj Atentu!

Bona trupo de knabaj aktoroj ĵus vizitis Kettering-on kaj estas varbitaj por Esperanto de nia energia samideano, Sinjoro Clyde Ferguson, kiu ilin instruis, kaj entuziasmigis pri ĝi. Tiuj ĉi “Lancashire Lads” kiuj ludis, kantis kaj dancis en Vint’s Electric Palace, nun iras tra la lando kaj poste vizitos Berlinon. Ni donas sube la nomojn de la urboj, kiujn ili vizitos, kaj la datojn, kiam ili intencas ĉeesti. Ili ricevis la nomojn de la U.E.A. Delegitoj kaj la Grupaj Sekretarioj en tiuj ĉi urboj, kaj la Esperantistaj ĝenerale estas petataj atendi ilian viziton, por ke la knaboj povu ricevi helpon pri la

* Laŭ afabla permeso de D-ro Zamenhof kaj de la Organizantoj de la kongreso, ni povas presigi en nia Aŭgusta numero de B.E. la Esperantan originalon de tiu tre interesa verko.

lernado de la kara lingvo, ĉar ili sendube estos bonaj propagandistoj de la afero dum sia vojaĝo tra la mondo. Jen estas la detaloj pri iliaj rendevuoj:

July 10 Brighton, 17 Southsea, 24 Croydon, London: Aug. 7 Hackney, 14 Finsbury Park, 21 New Cross, 28 Stratford, Sept. 4 Shepherd’s Bush; Sept. 11 Nottingham, 18 Birmingham, 25 Wigan; Oct. 2 Liverpool, 9 Manchester, 16 Belfast, 23 Burnley, 30 Birkenhead; Nov. 6 Newcastle, 13 Edinburgh, 20 Glasgow, 27 Hull; Dec. 4 Leeds, 11 Sunderland, 18 Sheffield, 25 Bradford.

LONDONO.

U.E.A.—Niaj legantoj ĝojos scii, ke inter la sidlokoj ĉe la Mansion House (Urbestrejo) metitaj je la dispono de reprezentantoj de diversaj societoj kaj institucioj urbe gravaj, por rigardado de la Kronfesta Procesio de la britaj Ge-Reĝoj, troviĝis ankaŭ seĝo, laŭ invito de la Lord Mayor, Sir Vezey Strong, rezervita por la prezidanto de la U.E.A. Krom tio, ni povas ankaŭ sciigi, ke Sir Vezey konsentis fariĝi Honora Membro de la U.E.A., kio certe signifos multon por nia propagando en la “Civita” kaj komerca mondo.

Clapham.—Interesa kaj agrabla ero en la Esperantista vivo ĉi tie jam de kelkaj monatoj estas la Esperantaj “akceptoj,” kiuj okazas ĉiun trian sabaton en “La Espero” (3, *Lynette-avenue, Clapham Common*), la ĉarma domo de Ges-roj Blaise. Tiu “hejmo de la nova sento” estas multe amata de ĉiuj, kiuj havis la privilegion ĝin viziti, do ne estas mirinde, ke tiuj akceptaj festetoj allogas ĉiuforte multe da gesamideanoj, inter ili nombron da alilandaj. La regulo estas, ke la britaj Esperantistoj povas paroli kiun ajn lingvon krom la angla, kiu estas permesata nur al la fremdlandaj ĉeestantoj. Vera poliglotejo, en kiu Esperanto estas la ĉion harmoniiganta agordilo. Per interbabilado, muziko, deklamoj, refreŝaĵoj, kaj esplorado de la multaj Esperantaĵoj tie troveblaj, oni pasigas gajan kaj langlertigan tempon, kaj kiam vespere la foriranto diras al la afablaj domestoj “ĝis la revido,” ili esprimas ne ian konvencian frazon de saluto, sed sinceran deziron de la koro. Dum la monatoj Julio kaj Aŭgusto tiuj akceptoj ne okazas, sed rekomenciĝos la trian sabaton en Septembro.

Croydon.—La 25an de Aprilo okazis la ĉiujara kunveno ĝenerala de la grupo, en la grupa ĉambro, 109, *North End*. Laŭ la bilanco la afero estas en tre bona stato, ankaŭ la nombro da anoj estas ŝatinda, ĉar aliĝis sep novaj membroj. La klubo nun havas bonan Esperantan bibliotekon. — Propaganda lekcio pri Esperanto estis farita de S-ro Bredall la 13an de Majo en Horniman Hall, laŭ invito de la Bontemplana Grupo. — La laŭtenisa fako de la klubo jam rekomencis, kaj havigas amuzon kaj sanan ekzercon al la anoj. La urbestro, Ald. J. Trumble, J.P., estas prezidanto de la klubo. — Grupanaĵoj sukcesoj: F-ino Swan antaŭnelonge gajnis la diplomon de la B.E.A., kaj S-ro Peck gajnis la Esperantan ateston de la Londona Ĉambro de Komerco.

Highbury.—A delightful concert took place at the Christchurch Room, Highbury, on May 3. Our well-known samideano, Mr. Montagu Butler, played his own compositions on the harp, Mr. G. W. Butler sang the “May Sun,” by W. C. Bryant, to his brother’s setting, and Miss Gladys Cosmetto sang her own Esperanto translations of some sweet songs. The exquisitely played harp solo, “La danse des Fées,” evoked rapturous applause from the audience, and at last Mr. Butler had to return and play again. The whole performance was refined and beautiful, and it is to be hoped that the musical world will awaken to the fact that a harpist such as our talented samideano is a *rara avis*. — E.A.L.

Sutton.—Dum la ĵuspasintaj monatoj la programo de la Sutton’a Grupo enhavis, inter aliaj, vortarajn vesperojn, rilate al “La Glitado” kaj “La Meblaro.”

Okazis ankaŭ lekcion "Pri Vortformado en Esperanto" kaj "La Telefono." Oni ankaŭ esperantigis mallongan teatraĵon; aliaj vesperoj pleniĝis per ludoj, k.t.p. Ankaŭ okazis societa vesperfestoj je la 11a de Majo, ĉe kiu multaj grupanoj ĉeestis. — R.A.W.

Vagabonda Klubo.—Majo 11: Sub la aŭspicioj de ĉi tiu Klubo, en Furnival Hall, Holborn, tre interesa lekcio de F-ino E. L. Young, pri "Esperanto kiel Kantlingvo." Komparinte la anglan, francan kaj germanan kiel kantlingvojn, F-ino Young en tre interesa kaj viva maniero montris, ke Esperanto ilin superas ĉiujn en tiu rilato. Kun vokalaj sonoj ne malpli belaj, ol tiuj de la itala lingvo, kaj kun multe pli da konstrua elasteco ol tiu lingvo, Esperanto — ŝi diris — povas esperi, iam fariĝi la kantlingvo de la mondo kaj helpas formi belajn kantistojn tiel same, kiel iam faris la itala lingvo mem. Poste ŝi parolis pri la principoj de la kantraduko en la senco, kiun konas niaj legantoj per la artikolo de ŝi verkita por la B.E. S-ino San Carolo lerte ilustris per Esperanta kantado de kelkaj konataj kantoj. Poste okazis vigla diskuto.

Woolwich.—La unua ĉiujara ĝenerala kunsido de la grupo "Sudorienta Stelo" okazis la 21an de Aprilo en la kunveno en William-street, Woolwich, sub la prezido de S-ro W. D. Dennis. La sekretaria raporto montris, ke la klubo bone progresas. Laŭ permeso de la estro, la BRITISH ESPERANTIST nun troviĝas ĉiunmonate sur la tabloj de la loka publika biblioteko.

La *Woolwich Gazette* raportas, ke Grupo "Sudorienta Stelo" en la fino de Marto organizis tre sukcesan Esperantan koncerton en la Wesleyan'a Lernejo, William-street. Ĉeestis inter aliaj Pastro D. W. Barr. La grupmembroj, kiuj estas tre fervoraj, kunvenas en tiu sama lernejo ĉiuvendrede je la 8a vespere, por lernado kaj interparolado Esperanta.

LA PROVINCOJ.

Coventry.—S-ro F. W. Shaw, sek. de la loka Esperantista grupo, antaŭnelonge propagandis nian lingvon laŭ originala maniero, parolante antaŭ kunveno de 70 anoj de la Coventry Inĝeniera Societo (de kiu ankaŭ li estas sekretario) pri la temo: "Standardisation," ("Laŭnormigado.") La parolado havis jenajn fakojn: Laŭnormigado (a) en la Inĝenierarto, (b) en la Komerco, (c) en la Scienco, (d) en la Lingvistiko. Kvankam la lingva fako estis nur unu ero el kvar, la tempo de ĝi okupita estis tri-kvaronoj de la tuta. Ĉiu fako estis ilustrita per lumbildoj speciale preparitaj, montrantaj paĝojn el Esperantaj gazetoj, taŭge elektitajn. En la komerca fako, la parolanto traktis la Esperantan monsisistemon kaj Ĉekbankon, montrante bilde la ĉekojn kaj transpagilojn. La lekcio estis resumita Esperante, kaj tradukita anglan de S-ro I. H. Wright el Northampton, kiu ankaŭ faris mallongan paroladon Esperante, poste tradukitan anglan de la lektiinto. — La loka grupo daŭre kaj vigle laboras por disvastigi la lingvon.

Bristol.—Kiel memoraĵon pri la kronado de la Gereĝoj britaj okazonta ĉi tiun monaton, la Urbestro kaj urbanoj de Bristol intencas disdoni al proks. 80,000 infanoj en la lernejoj po unu skatoleteto da ĉokoladoj. Ankaŭ en aliaj urboj oni simile faros. La plenumantoj de tiuj vastaj mendoj estos la firma J. S. Fry & Sons, kiu jam delonge rekonas la utilecon de nia lingvo kaj anoncas Esperante sur la kovrilo de B.E.

Burnley.—La *Burnley Gazette*—kiu jam de kelkaj jaroj enpresigas pli-ol-kolonan Esperantan fakon—la 22an de Aprilo havis viglan refuton de artikolo aperinta en *Hugo's French Journal*, kiu diris, ke Esperantistoj povas per sia lingvo esprimi nur la plej simplajn kaj mallongajn frazojn, ke malsamlandanoj malsame kaj malkompreneble parolas la lingvon, k.t.p., k.t.p. La refuton verkis la nelacigebla S-ro W. B. Currie, fervora kiel ĉiam, kiu ankaŭ antaŭnelonge, per parolado farita

laŭ invito de Pastro E. Cooke, pretigis la vojon por nova grupo en COLNE — Dum Aprilo du pluaj kursoj—unuagrada kaj duagrada—komenciĝis en Burnley.

Chester.—Interesa okazo en la lastatempa ĉtiea vivo Esperantista estis muzika festeto aranĝita por forsaluti du grupanojn migrontajn al Kanado. Kelkaj ne-esperantistoj ĉeestis, kaj oni esperas novajn varbojn.

Gloucester.—Majo 8: agrabla intergrupa kunveno, okaze de vizito de S-ro Westmancote kaj aliaj Esperantistoj el Cheltenham. Oni aranĝis ankaŭ verdstelan festeton por Pentekosta lundo.

Hampton-in-Arden.—Tre sukcesa kunveno okazis tie ĉi je la 13a de Majo, kiam pli ol 30 samideanoj el Coventry, Birmingham, kaj Leamington vizitis la vilaĝon. Laŭ afabla permeso de Lady Fredk. Peel oni ĝuis tre ŝatatan promenon tra ŝiaj ĝardenoj, kies aspekto en sia printempa gloro estis beleaga. Sekvis temanĝo en la Lernejo, kun kanto de La Espero kaj aliaj kantoj. Ni havis la plezuron de la ĉeesto de S-ro H. W. Roberts, el Ipswich, unu el la fondintoj de la Grupo en tiu urbo. S-ro F. Hackett kaj S-ro F. W. Shaw esprimis la Esperantistan dankon al Ges-roj Frodin pro la klopodoj kiujn ili faris por nia komforto, dum S-ro F. W. Hipsley aludis la morton de S-ro W. C. Amery, kiu okazis antaŭ unu monato. — F.W.H.

Huddersfield.—La kunvenoj en la Technical College nun ĉesis, kaj la grupanoj renkontiĝas ĉiujlande je la 7a 30 vespere en Greenhead Park, sub la arkaĵo, kiu troviĝas apud la granda lago. Aliurbaj samideanoj ricevos tre koran akcepton. — W.H.H.

Jersey.—Ĉi tiu grupo nun konsistas el 20 membroj, kiuj kunvenas ĉiun duan mardon por ekzerĉiĝado en la lingvo. Prezidanto estas nia fervora samideano, Pastro A. Poynder, transloĝinta el Cheltenham; S-ro C. H. Brockhurst, *King's Cliff, Jersey*, estas Sekretario.

Manchester.—La *Manchester City News* de 1^a 6a de Majo, kies konata ĉefredaktoro S-ro Cuming Walters estas ankaŭ fervora aprobando de Esperanto, havas raporton pri la tre sukcesa ĉiujara kunveno ĝenerala de la loka Esperantista societo. Prezidis S-ro Rhodes Marriott. Montriĝis, ke la pasinta jaro estis la plej prospera, kiun la klubo ĝis nun spertis. La nombro da membroj multe pligrandiĝis, kaj la ĉiusemajna ĉeestado meznombre ampleksis 50 personojn. Dum la jaro, krom la tre sukcesaj festoj organizitaj en Manchester mem, oni ankaŭ aranĝis bonefikajn propagandajn kunvenojn en Withington, Ashton, Didsbury, Swinton, Sale, Oldham kaj Chorlton-on-Medlock. Entute, plej kontentiga kaj esperiga periodo de agado, pri kiu ni kore gratulas la grupanojn.

Scarborough.—Aprilo 15: Intergrupa kunveno de la Nordanglaj Esperantistoj sub la aŭspicioj de la Yorkŝira kaj Nord-orienta Federacioj. S-ro J. Rhodes prezidis. La festo havis bonan propagandan efikon en la ĉirkaŭaĵoj, kaj estis multe ĝuata. Raportoj en *Yorkshire Herald* and *Scarborough Post*.

Southport.—Post la Brita Kongreso la ĉi-tieaj samideanoj havis la instruon plezuron, aŭskulti en speciala kunveno paroladon de S-ro Richard Sharpe el Torquay, pri la prononco de Esperanto. La parolado okazis en la domo de S-ino Ferguson en Lord-st., kaj estis grandnombre ĉeestata.

Wakefield.—La kutima kunveno de la grupo la 5an de Aprilo estis markita de interesa okazeto, kiam la membroj prezentis al S-ro Thistlethwaite, okaze de lia edziĝo, kaj por esprimi sian ŝaton pro la altvalora laboro de li farita por nia movado, donacon sub formo de bela karbujo. S-ro Thistlethwaite estis la pioniro de Esperanto en Wakefield, kaj jam dum kelkaj jaroj laboris por ĝin disvastigi en la regiono. Dank'al liaj klopodoj ekzistas nun en la urbo tre vigla kaj kreskanta grupo.

KIMRUJO.

North Wales Esperanto League.—La unua konferenco de tiu-ĉi Ligo okazos en Criccieth, en Aŭgusto. La komitato ne povas doni sciigojn ankoraŭ pri la dato, programo, k.t.p., sed ĝi petas, ke ĉiuj ĉeestontoj tuj skribu al la Sekretario.

Portmadoc.—Nia afero daŭre progresas en tiu-ĉi urbo. Dum la pasinta monato, kelkaj membroj de la loka grupo organizis ekskurson (bicikle) al Beddgelert. Belega vetero helpis la ekskurson, kiu havis grandan sukceson. La BRITISH ESPERANTIST nun troviĝas ĉiumonate en la legoĉambro de la loka Konservativa Klubo.

Propaganda kunveno kaj Esperanto-bazaro okazos en Portmadoc dum Julio. Ĉiuj gesamideanoj estas kore invitataj. Detaloj aperis en la Junia numero de *Kimra Kroniko*. La Sekretario de la N.W.E.L. (11, Britannia-terrace, Portmadoc) estus tre dankema se iuj Esperantistoj sendus al li iajn Esperantajn librojn, aŭ gazetojn, por la bazaro.—V.A.P.H.

All Esperantists who visit North Wales regularly are invited to become Associates of the North Wales Esperanto League. The annual subscription for association is rs. 3d.

SKOTLANDO.

Dundee.—Aprilo 28: Ĝenerala kunveno 1910-11. Raportoj legitaj montris sukcesan jaron. Oni elektis kiel Hon. Prez. S-ron R. J. Muir, Ŝtatan Inspektoron de Lernejoj, Prez. efektivan S-ro J. D. Simpson, kaj Sek. F-inon J. O. Fettes, 38 High-st.—La proksiman monaton ni presigos raporton pri la bonege sukcesinta Skota Esperantista Kongreso en Dundee.

Fort Augustus.—Antaŭnelonge nia agema samideano Pastro John Beveridge el Dundee, farante deĵoran viziton al la "United Free Church" ĉi tie, renkontis kaj interesis pri Esperanto monaĥon el la loka Benediktina Monaĥejo. Sekvintan tagon li ricevis inviton de la Monaĥestro, fari lekcion pri Esperanto, laŭ kio li poste faris paroladon antaŭ la tuta frataro, en la monaĥeja muzeo. La ĉeestantaro aŭskultis tre atente, faris diversajn demandojn, kaj poste kelkaj eldiris sian intencon, lerni la lingvon. Kurioze estas, ke unu el tiuj lastaj estis Patro Jerome Urquhart, posteulo de la skoto Sir Thomas Urquhart de Cromarthy, kiu jam antaŭ 200 jaroj mem verkis tezon pri la internacia lingvo. Kred-eble la semo tiel ĵetita naskos bonan frukton.

Glasgovo.—La *Glasgow News* je 1^a 5a de Aprilo enpresis tre interesan tutkolan elĉerpaĵon el Amerika ĵurnalo *Houston Daily Post*, pri la rimarkinda progreso de Esperanto en Usono.

PLIGRANDA BRITUJO.

Aŭstralio.—La ĵurnalo, *The Advertiser*, ADELAIDE, donas tutkolan raporton pri la ĉiujara ĝenerala kunveno de la loka Esperantista Societo okazinta en Februaro, el kiu estas rimarkebla, ke nia movado faris ĉi tie sufiĉe bonan progreson. Montriĝis, ke la vizito lastan someron de D-ro Pollen multe antaŭenhelpis la aferon. La grupanoj decidis organizi periodajn konferencojn publikajn laŭ ekzemplo de aliaj landoj, kaj intencas klopodi pri aranĝo, dum la venonta vintro, de propagandaj paroladoj ĉe diversaj publikaj kluboj kaj societoj.—La *LYTTLETON Times* (Marto 3) havas bonan ĉefartikolon pri la progreso de Esperanto en 1910.

Natalo.—La *Natal Mercury*, DURBAN, en sia numero de 1^a 7a de Februaro enhavis tutkolan raporton pri la ĉiujara ĝenerala kunveno de la loka grupo Esperantista "Natala Verda Stelo." La raporto de 1^a sekretario montris, ke la grupo faris kontentigan progreson dum la pasinta jaro. Kiel prezidanton oni elektis S-ron. C. J.

Morin, kaj vicprezidanton S-inon. C. R. Grix. Oni ankaŭ raportis, ke iama vicprezidanto de la grupo, S-ro. A. Wilkinson, ĵus sukcesis starigi kurson Esperantan en JOHANNESBURG.—Al niaj sudafrikaj samideanoj ni sendas plej koran saluton kaj bondeziron por plua sukceso en sia propagando!

Novzelando.—Ni ĵus ricevis la prospekton de la Novzelande Esperanta Asocio, kiu montras, ke nia movado en tiu antaŭenema lando estas tre bone organizata kaj jam akiris tre kontentigan progreson. Konstatebla estas, ke ĝi tie havas ankaŭ tre eminentan prestiĝon, ĉar ni rimarkas, ke la patronoj de la Asocio estas la Sir Joseph Ward, K.C.M.G., Ĉefministro de Novzelando, kaj la Hon. George Fowlds, Ŝtata Ministro por la Edukado. Al la prospekto estas aldonita nomaro de la membroj de la Asocio, kaj ilia nombro, pli ol ducent tridek, aŭguras tre bone por plua prosperado de nia afero. *Korajn gratulojn kaj bondezirojn!*

Sudafriko, Wynberg.—S-ro G. F. Clark antaŭnelonge fondis du novajn grupojn ĉi tie, unu por plenaĝuloj, kun 12 anoj, kaj alian por knaboj, kun 20 membroj.

KARAVANOJ AL ANIVERPENO.

Laŭ speciala sciigo el Antverpeno ni povas anonci jenajn kontentigajn detalojn pri la lastmomenta nombro de aliĝoj al la kongreso: *Gr. Britujo kaj Irlando*, 388; *Francujo*, 195; *Belgujo*, 160; *Germanujo*, 104; *Aliaj landoj*, 151, *Entute*: 998. Bonege!

De Londono al Antverpeno tra Harwich.—Samideanoj kaj iliaj amikoj povos enskribigi sin ĝis la lasta momento, kvankam estas konsilinde, ke ili faru siajn aranĝojn kiel eble plej baldaŭ, kaj sendu la necesan monon, por ke litoj povu esti rezervitaj por ili sur la ŝipo. Por ĝeneralaj informoj pri la karavano, oni bonvole legu B.E. de junio, paĝon 116. Ĉiu sciuj, ke la malkaraj biletoj estos uzeblaj nur la 18 aŭ 19an de Aŭgusto, laŭ elekto, sed tiu elekto devas esti sciigata kun la mendo. *Samideanoj, kiuj deziras forlasi Londonon antaŭ aŭ post tiuj datoj, devos pagi la plenan prezon.* Ili tamen povas mendi sian bileton de mi. Ĉiu aĉetanto de bileto aldonu 6p. por la diversaj elspezoj.—P. BLAISE, "La Espero," 3, *Lynette-avenue, Clapham Common, S. W.*

La Norda Karavano.—S-ro Brierley ankaŭ lastmomente—(ho vivo de redaktoro!) sendis al ni diversajn informojn pri sia karavano, al kiu aliĝis jam pli ol ducent personoj. Ni resumas liajn dirojn:

Pri la vojaĝo.—Ĉar la G.C.R. pro iu ne atendita kaŭzo ne povis aranĝi specialan ŝipon, mi decidis, ke la tuta karavano iru laŭ Hull kaj Rotterdam per la Nord-orienta fervojo. Jen la datoj: Aŭg. 14, 15, 16. Kelkaj fruuloj iros.—Aŭg. 17: Multaj personoj ekiros.—Aŭg. 18: Ekveturos preskaŭ plensipo.—Aŭg. 19: Speciala ŝipo (75 personoj) ekiros de Hull tuj post la alveno de la karavano, por trafi la rapidan vagonaron 10.2 matene de Rotterdam ĝis Antverpeno (alv. 11.42). Triaklasa vagono (aŭ, se ne, speciala) aranĝota en tiu vagonaro.

La Nord-orienta kompanio, tre afabla kaj helpema, faris jenajn koncesiojn: (1) Speciala ŝipo Aŭg. 19 por trafi rapidan vagonaron de Rotterdam.—(2) Se 16-taga bileto ne ekzistas por vojaĝo el iu urbo, la kompanio aranĝos, laŭ proporcia prezo, biletojn, el tie al proksima urbo, kie 16-taga estas havebla.—(3) Kiuj ekiros antaŭ Aŭg. 19, tiuj povos kalkuli la 16-tagan bileton de merkredo la 16a, se ili deziras, sed devos tuj sciigi min.—(4) Rabato pri bileto Rotterdam-Antverpeno: zaklase 6ŝ. 1p. anst. 8ŝ. 8p.; zaklase 3ŝ. 11p. anst. 6ŝ. 5p., kondiĉe, ke 20 personoj veturos kune en sama klaso. Por havi tiun rabaton oni devas sendi al mi la monon antaŭ Julio 20.

Mi petas, ke ĉiu, kiu ankoraŭ ne sciigis min pri la dato de sia reveno, volu tion fari tuj. Alie estos risko,

ke en iu vojaĝo mankos la 20 personoj aŭ ke tro da personoj revenos je sama dato kaj ne povus trovi ŝiplokojn.

Tiuj, kiuj ekvojaĝos de Aŭg. 14-17, restos en Rotterdam ĝis Sabato matene, kiam ĉiuj veturos kune, eble en speciala vagonaro, al Antverpeno. Tiuj, kiuj deziros, povus ĝui la bonan programon aranĝitan de la Rotterdam grupo. Konsistantaj el promenoj, vizitoj al muzeoj, boatpromeno, vizito al Hago kaj Scheveningen, k.t.p., k.t.p., tiuj ekskursoj kostos, inkluzive de veturoj kaj manĝado, Aŭg. 16-17 kune 5 Sm.500, Aŭg. 18, 6 Sm. 500.

Pri pakajoj, mi insiste konsilas, ke ĉiu ano portu nur unu, malpezan!

Pri postkongresaj ekskursoj (tra Belgujo, al Holando, al Rejnlando, k.c.) ni pro manko de loko povos anonci nur en la Aŭgusta numero. (De fino de Julio ĝis Aŭg. 12 mi ne estos hejme; pro tio leteroj devos atendi ĝis mia reveno).—E. J. BRIERLEY, Grosvenor-rd., St. Helens, Lancs.

Skotaj Karavanoj.—*Vojo A.* Jam estas menditaj ĉiuj ordinaraĵoj kaj litoj sur la ŝipo *Nigel* ekironta el Leith vendredon Aŭg. 18 je 7a vespere. Mi ne plu povas akcepti sinjorinojn por tiu vojaĝo, kaj sinjorojn nur se ili volas dormi en litoj en la salono; sed mi povas aranĝi por veturo en la ŝipo *Feveril*, kiu iros el Leith mardon la 15an de Aŭgusto je la 4a posttagmezo. Estas necese, tuj mendi kaj pagi, laŭ la informoj en *B.E.* por Junio (paĝo 117).

Vojo B. Kelkaj anglaj samideanoj aliĝis al ĉi tiu karavano ironta laŭ Londono, Dovero, kaj Ostendo. Ĝia kondukonto povas akcepti aliajn, se ili tuj mendos kaj pagos al mi.

Ĉiuj skotaj kongresanoj partoprenontaj la Kongreson, kiuj ankoraŭ ne sciigis tion al mi, estas petataj bonvole komuniki al mi sian nomon kaj adreson, kaj diri per kiu vojo kaj kiam ili iros al Antverpeno.—J. M. WARDEN, Vic.-Del., U.E.A., 28, St. Andrew-square, Edinburgo.

Diversaĵoj.

Alvoko al Kristanaj Samideanoj.—Por la Antverpena Kongreso oni aranĝas du kunvenojn por Kristanaj Esperantistoj. Unu servos por Kristanaj junaj viroj kaj junuloj, la alia por ĉiuj kristanaj samideanoj. La unua okazos en la ĉambro de la K.U.J.V. (rue van Schoonbeke, 111, Antverpeno) je la 20a de Aŭgusto pasttagmezo. Pri la loko de la dua oni ankoraŭ ne decidis. Ĉar oni jam nun devas scii la nombron de la partoprenantoj, oni petas, ke ĉiu ĉeestonto komuniku sian nomon kiel eble plej baldaŭ al S-ro Paul Hübner, Hubertusstr. 45, Dellbrück, apud Köln, Germanujo.

Internacia Asocio de Inĝenieroj.—Kunlige kun la Internacia Scienca Asocio oni nun fondas Esperantistan asocion de inĝenieroj. Dank' al la klopodoj de la iniciatinto, rusa samideano S-ro Eitinger, kaj de S-ro Stromboli, provizora organizanto kaj sekretario, oni ricevis jam sufiĉe grandan nombron da aliĝoj el ĉiuj landoj, kio montras, ke la nova fondaĵo havas bonajn ŝancojn de sukcesa kaj efika agado. Oni do petas, ke ĉiu inĝeniero, kiu dezirus aliĝi, sendu tuj sian nomon al la ĝenerala Sekretario de la Scienca Asocio (51, rue Gauthier de Chatillon, Lille, Francujo). La jara kotizaĵo estas 2 Sm., aŭ kun abono al la *Scienca Revuo* 4 Sm. La samideanoj estas ankaŭ petataj, disvastigi tiun sciigon al ne esperantistaj fakuloj, precipe per naciaj teknikaj revuoj.

Ĉu iu povas helpi?—La Redaktoro de *B.E.* dezirus trovi helpanton, kiu povus dediĉi kelkan tempon ĉiumonate al klasifikado de sciigoj, gazetteltranĉaĵoj, k.t.p., por faciligi pretigadon de lekcioj, propagandaj artikoloj, k.t.p. Ĉu iu fervora samideano aŭ samideanino povus sin dediĉi al tiu ordiga laboro, kiu estus

sufiĉe interesa kaj multe valorus en propaganda rilato? Oni volu skribi al S-ro W. Mann ĉe la B.E.A.

Propagando ĉe Marhavenoj.—S-ro Ch. J. Edwards, la fervora sekretario de la Gibraltara grupo, faras jenan utilan proponon, kiun ni rekomendas por konsidero kaj plenumo al niaj marhavenaj grupoj: Estus bone, se la *Marista Ligo Esperanta* sin informus pri la datoj kaj lokoj de paradaĵ vizitoj, kiujn faros diversaj naciaj ŝiparoj aŭ eĉ sipoj al alinaciaj havenoj. Gustatempe, t.e., sufiĉe antaŭe por certigi la bezonatan tempon, ĝi devus, senpere aŭ per la lokaj grupoj, instigi al lernado de Esperanto per allogaj sciigoj pri la rezultonta plia ĝuebleco de la vizito, la koncernatajn ŝipanarojn, kaj samtempe atentigi pri la vizito la Esperantistan grupon en la havenoj vizitotaj, kiu povus antaŭanonci la viziton al siaj samurbanoj. La ĉefa kondiĉo de sukcesa agado estas la samtempa propagando ambaŭloka, t.e., ĉe la vizitontoj kaj vizitotoj.

Utiligu la malnovajn lernolibrojn.—Kiel? Sendu ilin al la subskribinto, kiu transdonos ilin al diversaj vendistoj de malnovaj lernolibroj, ekzemple tiuj en Farringdon-road, Londono, kiuj vendos ilin malkare. Multaj lernemaj homoj vizitas tiun lokon, kie oni vendas ĉiajn lernolibrojn el kiuj multaj estas modernaj kaj tre utilaj. Kompreneble, nur libroj sespencaj aŭ plikostaj valoros la penon.—H. D. Akerman (*Hon. Sek., Londona Esp. Klubo, 112d, Marlborough-rd., Bowes Park, Londono, N.*).

B.E.A. Year Book for 1911-12, containing a full list of members, will be issued shortly. Any member of the Association may obtain a copy free on application to the Secretary.

Respondo al Korespondanto.

ĜENULO (Edinburgh).—Jen kelkaj frazoj, kiuj esper-eble forigos viajn malfacilaĵojn.

Deziri kaj voli: *mi deziras lin vidi, sed mi ne volas iri tiel malproksimen*, I want (desire) to see him, but do not want (am not willing) to go so far. *Kiom multe li tion deziras, tuj mi ne volas foriri*, I am not going to go at once, however much he may wish (desire) it. *Volo*, will, volition, choice; *deziro*, desire, longing for, wish.

Rimarki kaj observi: *mi rimarkis, ke ili ne observas vin sufiĉe atente kaj sekve ne povas vin imiti*, I have noticed (observed) that they do not watch you with sufficient attention, and consequently are unable to copy (imitate) you. *Li estas tre observema, tiel ke nenio pasas sen lia rimarko*, he is very observant, so that nothing passes without his remark (notice).

Rimarki, to take notice of, notice; *observi*, to be on the look out, watch, observe; observe, keep (the law, etc.).

Graso kaj sebo: Ambaŭ substancoj estas grasoj (*fats*), sed la dua estas la pli malmola parto de la besta graso, kiun oni nomas angle *tallow*, kaj kiu troviĝas en la formo de *suet* ĉirkaŭ la renoj de bovo, ŝafo k.t.p.

Grasa, fat, fatty, *grasa homo*, fat man; *seba*, of tallow, tallowy, *seba kandelo*, tallow candle.

Sentenco kaj frazo: *la unua frazo en tiu sentenco enhavas pli da vero, ol la dua*, the first sentence (clause, phrase) in that saying (wise saw, maxim) contains more truth than the second. *La maljunuloj ofte estas tre sentencemaj*, old men are often very sententious. *La Sentencoj de Salomono*, the Proverbs (efektive ne proverboj, sed saĝaj diroj aŭ aforismoj) of Solomon. Verajn proverbojn vi trovos en la plej interesa kaj por la lernantoj utilega verko de D-ro. Zamenhof, "Esperanta Proverbaro."

I expected him, but did not wait for him, iom dubes-enca frazo, kiun tamen mi tradukas: *kvankam esperante, ke li venos (tamen), mi ne atendis lian alvenon, aŭ mi supozis, ke li venos, sed mi ne atendis ĝis lia alveno.*—E.A.M.

Loyal Address to the King.

The following is the text of the address presented by the British Esperantists assembled at the Southport Congress to His Majesty King George V., on the occasion of his Coronation.

"To the King's Most Excellent Majesty.

"May it please your Majesty, we, the Members of the British Esperanto Association, convened in general meeting in Southport, desire to approach Your Gracious Majesty with loyal affection and with dutiful devotion to your august person and sovereignty. We do this with all the deeper feeling of loyalty in view of the near approach of the Coronation of Your Majesty and of your well-beloved Queen. We fervently hope that Your Majesty's reign, so auspiciously begun during a period of peace, may be distinguished by a long continuance of that great blessing to the nation and to the world. We rejoice that the cause of international peace has in Your Majesty one of its most earnest and devoted supporters. It is a cause to the furtherance of which we, by the spread of the international language Esperanto, believe we can give and are giving powerful aid, and we feel assured that our efforts to this end will have Your Majesty's cordial sympathy. We earnestly pray that Your Majesty may long be spared to reign over a peaceful, happy, and prosperous realm, winning ever more love and praise of the subjects for whose interests Your Majesty and Royal Consort have ever shown the strongest personal and practical sympathy and concern.

"May it please Your Majesty.

"Your Majesty's most obedient and faithful servants and subjects, the Members of the British Esperanto Association, convened in annual meeting."

Council Meeting, B.E.A.

Meeting held at the Temperance Institute, Southport, Lancs., on Monday, June 5, 1911, at 12.30 p.m.—*Present*.—Dr. J. Pollen (Chairman), Miss M. L. Blake, Miss D. E. Bellamy, Mr. A. Blott, Mr. B. Chatterton, Mr. W. B. Currie, Mr. C. A. Fairman, Mr. J. H. Fitton, Mr. W. Harvey, Miss E. A. Lawrence, Mr. R. Marriott, Mr. H. Bolingbroke Mudie, Mr. W. Phillimore, Mr. A. Sharp, Mr. A. Wilson.—*In attendance*.—Mr. W. Mann, the Secretary.

Sub-Committees.—The following Sub-Committees were elected:

Emergency.—The President, the 8 Vice-Presidents, the Hon. Treasurer, the Hon. Secretaries of the Sub-Committees.—*Quorum* 3.

Executive.—The whole of the Council.

Advisory.—Messrs. John Ellis, G. Ledger, W. Mann, E. A. Millidge, A. E. Wackrill.

Journal.—Misses A. Schafer, E. A. Lawrence; Messrs. W. Mann (Editor), E. A. Millidge, P. J. Cameron, H. B. Mudie, A. E. Wackrill.

Examinations.—Messrs. J. Blaikie, M.A., L. J. Caw, J. Ellis, E. L. Kearney, M.A., C. T. McGregor, E. A. Millidge, J. Rhodes, J. Robbie, Rev. J. C. Rust, M.A., Messrs. A. E. Wackrill, J. M. Warden.

Censor.—Messrs. W. Mann, E. A. Millidge, W. Morrison, H. B. Mudie, S. Nicholl, Rev. J. C. Rust, M.A., Messrs. A. E. Wackrill, J. M. Warden.

Finance.—H. B. Mudie.

Propaganda.—Misses Blake, E. A. Lawrence; Messrs. J. Bredall, C. E. Cowper, Harrison Hill, F. L. G. Maréchal, H. B. Mudie, W. E. Rolston.

Coronation.—Messrs. P. Kalisky, H. B. Mudie, W. E. Rolston, C. F. White.

Delegates at Universal Congresses.—Miss Henningsen; Messrs. J. C. Flügel, A. Honeysett, H. B. Mudie, W. E. Rolston, F. M. Sexton.

Year Book, 1911.—Messrs. C. A. Fairman, W. Phillimore, W. E. Rolston.

Delegates at Universal Congresses.—The notice prepared by the Sub-Committee, and published in the June number of THE BRITISH ESPERANTIST (p. 118), was read to the meeting, and approved.

Guarantee Fund.—The Guarantee Fund for the year 1911-12 was mentioned by Mr. Mudie, and it was agreed, on his suggestion, that the Council should communicate with the Guarantors before entering upon any extraordinary expenditure for propaganda purposes.

The British Esperanto Association (Incorporated).

CANDIDATES FOR MEMBERSHIP.

EXTRACT FROM RULES.—"If no objection shall be lodged within fourteen days, the Secretary shall inform the candidate that he is admitted as a member."

J. L. BARR, *Pine View, Ridgway-road, Farnham, Surrey*; M. H. BEATTIE, *34, Upper-avenue, Eastbourne*; Miss L. M. BICKNELL, *Lincoln Hatch, Burnham, Bucks*; E. A. BUDGE, *11, Church-street, Hobart, Tasmania*; A. P. CORDEREV, *25, Kirkham-street, Plumstead, London, S.E.*; J. W. DAVIS, *304, 16th-street, S.E., Washington, D.C., U.S.A.*; W. JOLLY, *Columba-buildings, Oban*; A. M. MIRRIELES, *6, Montague-square, London, W.*; Miss E. B. RUTTER, *Mere, Wilts*; J. SAUNDERS, *Knights Nursery, Heathfield, Sussex*; J. T. TANNER, *The Lodge, Bowthorpe-road, Norwich*; Mrs. F. WADE, *Soldiers' Home, Belfast, Ireland*; W. J. WORTHINGTON, *Chief Post Office, Napier, New Zealand*.

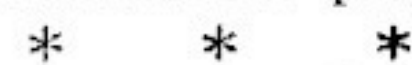
PASSED ADVANCED EXAMINATION.

J. M. GELDERT, *Halifax, Nova Scotia*; Mrs. E. H. HARDBOTTLE, *Toorak, Melbourne*; W. L. EDMANSON, *Melbourne*; *Mrs. M. B. CARY, *Middletown, Conn., U.S.A.*

PASSED PRELIMINARY EXAMINATION.

*Miss A. F. LILICRAP, F. H. SAXBY, S. E. LENTON, *Devonport*; Miss E. E. STIPLING, *St. Budeaux*; Miss T. JEWELL, F. H. SWEET, E. L. HUSBAND, *Miss A. M. MULKERNS, *W. E. STITSON, *Plymouth*; *H. HYAMS, *Paignton*; *Miss D. HASWELL, *Mrs. E. H. WESTWATER, *Miss I. EADINGTON, *Blyth*; *W. J. SHEPHERD, *Perth, W. Aus.*; W. E. FURNISS, *Wellingborough*; E. H. GREIG, *Kalgoorlie, W. Aus.*; Miss S. E. RANSFORD, *Cheltenham*; W. A. PEPILOW, *London, N.*; Miss A. NADIN, *Oldham*; S. S. JENNINGS, *Redhill*.

* Denotes that the candidate has passed with distinction.

Tutmonda Propaganda Ago.—S-ro Chas. Evans, Londona samideano, sendis al ni interesan kaj utilan propagandan proponon, kiun ni varme rekomendas al la konsiderado kaj plenumo de la Esperantistaro tutmonda, nome, ke je la datreveno de l' naskiĝa tago de l' majstro, la 15an de Decembro, ĉiu Esperantisto en ĉiu lando prenu sur sin kiel *devon*, sendi al iu ministro aŭ alta ŝtato-ficisto leteron pri Esperanto. En la letero oni petus la adresaton, uzi sian influon por starigi ŝtatan komitaton kun celo esplori la pretendojn faratajn pri Esperanto kiel internacia helplingvo por la komerco kaj interfratigo de l' popoloj, kaj konsideri ĝian enkondukon en la publikajn lernejojn. Gvidan modelon de la letero oni povus presigi en la Esperantistaj gazetoj, kvankam kompreneble ĉiu povus mem verki leteron laŭ sia propra plaĉo, se li tion preferus. Ankaŭ la naciaj societoj eble povus cirkulere aŭ gazete diskonigi la nomojn de la "atencotoj." Prezentu al vi la efekton, li diras, se la Ĉefministro en ĉiu lando, ricevus milojn da tiaj leteroj! Vere, la ideo ŝajnas provinda... La kosto por ĉiu skribanto estus bagatelo: poŝtmarko, koverto, papero, kaj jen vi havas. Tia tutmonda ago—tutarmea koncentrita paf—certe havus bonan efikon je la movado, kaj estus efektive *frapanta* maniero atentigi la oficialan mondon pri la disvasteco de Esperanto. (*Ni petas, ke alilandaj gazetoj represu!*)

Subscriptions.

Members and Fellows are respectfully reminded that subscriptions for the current year became due on 1st May. In accordance with the rule, the "B.E." will not be sent after this issue to those whose subscriptions are still outstanding.

H. CLÈGG, *Secretary*.

Guarantors, 1911-12.

Adams, A. J., Hastings £50	Fryer, Miss H., London £20	Mudie, T. R., London £50
Alexander, Dr. R. R., Kingston-on-Thames 20	Gibson, F., Todmorden 10	Munro, Miss A. M., Edinburgh 10
Anderson, D. S., Sutton 10	Goodliffe, F. A., Letchworth 50	Nix, J. P., Eastbourne 30
Bailey, H. T., London 10	Grundy, C. C., Blackpool 20	O'Brien, Miss E., London 10
Barnes, C. E., Brackley 20	Harper, W. W., London 10	Page, W. M., Edinburgh 10
Bartholomew, Mrs. A. M., Letchworth... 50	Harvey, Wm., Edinburgh 10	Pearson, M., Sheffield 20
Bellamy, Miss D. E., London 50	Higgs, Miss E., Bromley 10	Peck A. D., Thornton Heath 10
Bennett, L. C., London 20	Hipsley, F. W., Birmingham 10	Peckover, Miss P. H., Wisbech 100
Beveridge, Rev. J., B.D., Dundee 10	Hollis, G. Mercer, London... .. 100	Phillimore, W., London 40
Black, R., Peebles 250	Holmes, Jno. T., Bradford... .. 10	Pointer, Mrs. M., St. Neots 10
Blaikie, J., North Berwick 10	Honeysett, A., Sutton 20	Pollen, Dr. J., London 500
Bone, Miss H. E., London 12	Howlett, Miss A. B. Norwich, ... 10	Priestman, A. Tuke, Bradford 20
Bredall, J., Croydon... .. 50	Inman, Miss Z. A., Halstead 10	Purvis, Miss D., London 10
Buchan, Miss A. M., London 10	Johnston, Dr. George, London 40	Robertson, R., London 10
Burnley Esperanto Group 10	Johnston, Dr. G. Jameson, Dublin 20	Rust, Rev. J. C., Soham 30
Campbell, G. W., London 10	Jones, H., Swansea 10	Sach, H. E., Croydon 10
Clegg, H., London 40	Kalisky, P., London 10	Schafer, Miss Ad., London 10
Coombe, J. Newton, Sheffield 20	Knowles, Mrs. C., York 10	Senior, Rev. C. J., Buckingham 10
Cox, G. J., London 10	Leadley L. H., York 10	Shaw, F. W., Coventry 100
Craig, R. A., Shrewsbury 10	Lees, A. H., Evesham 10	Skeen, Miss L., Sunbury Common 10
Crofts, F. W., Coleraine 50	Legge, Dr. R., Derby 20	Sultzberger, M., Croydon 30
Crowley, R. H., Letchworth 10	Lely, G. P., Beckenham 10	Surridge, Wm. A., London 10
Davies, W. E., Treorchy 10	Lockington, A. H., London 10	Taylor, S., Buxton 10
Dougall, C. S., Dollar 10	Marriott, Rhodes Ashton-on-Mersey 20	Tredgold, R. R., London 20
Drummond, H. C., Stirling 20	Mather, W. H., Bradford 10	Walker, S. R. M., London 10
Fairman, C. A., London 50	Megahy, B. P., Preston 10	Warden, J. M., Edinburgh 500
Farmer, G. Noble, London 50	Millidge, E. A., London 50	Way, A. G., London... .. 10
Finez, J. M., Dover... .. 10	Milner, Miss M. E., Leek 10	Wilson, J., Leek 10
Flügel, J. C., Reigate 500	Moody, R. H., Leeds 10	
Freke, Mrs. A., London 10	Morgan, A. J., Coventry 10	
	Mudie, H. Bolingbroke, London 500	
		Total £4,052

Election of Delegates for Antwerp.

IMPORTANT NOTICE.

With reference to the notice published by the Council of the B.E.A. in the May No. of the B.E. (p. 118) relative to the above matter, groups who elect or have elected delegates accordingly are urgently requested to send in to the Secretary of the B.E.A. without delay their completed forms, together with names and addresses of any surplus electors (fractions of 25) whose votes have not been utilised, so that the B.E.A. at Antwerp may be represented by the full number of delegates to which it is entitled.

COUNCIL MEETINGS.

Notice is hereby given that the next meeting of the Council of the B.E.A. will be held on Monday, July 10th, at the Offices of the Association, 133, High Holborn, London, W.C., at 6.30 p.m. Following meeting, August 14th, at same place and hour.

H. CLEGG, Secretary.

Mondonacoj (B.E.A.).

Kol. W. A. Gale (Southwick)	£1	0	0
F-ino H. E. Boord (Londono)	0	10	0
S-ro A. Mirrieles (Londono)	2	0	0
S-ro G. Mercer Hollis (Londono)... ..	1	5	0
S-ino Pointer (St. Neots)	5	0	0
	£9	15	0

Fako de Korespondado Internacia (F.K.I.).

Sub tiu ĉi rubriko oni enpresas malgrandajn anoncojn de tiuj el niaj legantoj, kiuj deziras korespondadi kun alilanduloj. Ĉiu anoncanto devas pagi ses pencojn (25 spesdekojn) por trilinea enpresaĵo kiel sube (pli ol tri linioj po tri pencoj por ĉia komencita linio); ĉiu MEMBRO de la Asocio havas la rajton fari unu enpresaĵon senpage. *Bonvolu skribi legeble, rekte al la Redakcio.*

925. **Kolozsvár (Hungarujo).**—S-roj Otto Amon, Alberto Szöcs, Sam Tasnady-Szöcs kaj Ed. Wallentin (ĉiuj oficistoj ĉe la reĝa poŝtdirekcio) deziras korespondadi per il. poŝtkartoj. Ili respondos ĉiam al ĉiuj.

926. **Brooklyn (New York), U.S.A.**—S-ro Joseph Dawson, 11a, 3rd Place, deziras korespondadi per il. poŝtkartoj kun alilanduloj.

927. **Fairhope (Alaska), U.S.A.**—S-ro A. S. Mellichamp deziras korespondadi per ilustritaj poŝtkartoj kun samideanoj en Azio, Afriko kaj Sud-Ameriko. Ĉiam tuj respondos.

928. **München (Germanujo).**—S-ro Heiner. Büttner, Ickstattstr. 28/11r, deziras korespondadi p. ilustr. poŝtkartoj kaj poŝtmarkoj.

929. **Edinburgh (Skotlando).**—S-ro A. T. Whitehead, 6, Douglas-terrace, Haymarket, sciante iomete la francan lingvon, deziras korespondi kun franca Esperantisto aŭ Esperantistino, kiu lernas la anglan lingvon, por reciproka helpo. Ankaŭ deziras korespondantojn en Hinujo, Japanujo, Turkujo aŭ alia Orienta lando. Korespondantoj kaj amikoj bonvole notu novan adreson.

930. **Enfield (Anglujo).**—S-ro A. Morrow, 7, Llynvi-terrace, Gordon-road, deziras korespondadi per ilustr. poŝtkartoj kun alilandandanoj. Ĉiam respondos.

931. **Praha (Bohemujo), Aŭstrio.**—Samideanoj, kiuj volas korespondadi kun bohemaj Esperantitoj, sendu bonvole unu belan il. poŝtkarton kun plej legebla adreso al redakcio de *Bohema Esperantisto*, Praha III. 495, kiu senpage represos adreson en sia gazeto. Kiu volos ricevi tiun ĉi numeron en kiu la adreso estos represita, sendu unu respondkuponon.

932. **Seville (Victoria), Aŭstralio.**—F-ino L. Douglas deziras korespondadi poŝtkarte aŭ letere kun alilandandanoj.

933. **Kolizsvár (Hungarujo).**—S-ro Béla Dávid, universitata oficisto, deziras interŝangi urbajn koloritajn vidaĵkartojn kaj Esp. urnalojn. Metu markon bildflanke.

934. **Mexboro (nr. Rotherham), Anglujo.**—S-ro C. Silverwood, 15, White Lee Grove, deziras korespondadi kun ĉiuj amikoj ekster Anglujo per ilustritaj poŝtkartoj. Ĉiam kaj tuj respondos.

935. **Armley (Leeds), Anglujo.**—S-ro G. Mason, Armley Grove Place, deziras korespondadi kun alilandandanoj.

936. **Manchester (Anglujo).**—S-ro J. B. Young, The Athenæum, Princes-street, deziras interŝangi poŝtkartojn kun samideanoj alilandaj.

937. **Kras i Jar (Zabajkala oblast, Siberio), Azia Rusujo.**—Pastro Innokentij Serišev, Verhneudinskij Mezdo, dezirus interŝangi poŝtkartojn kun tuta mondo kaj interŝkribiĝi letere pri diversaj temoj: antialkoholaj, matematikaj, k.a.

938. **Milnsbridge (Anglujo).**—S-ro F. Hadfield, apotekisto, Market-street, volas doni la nomojn de kelkaj Milnsbridge-anoj dezirantaj interŝangi poŝtkartojn ilustritajn kun gealilanduloj.

939. **Chardon (Ohio), U.S.A.**—F-ino Hilda Ford kaj F-ino Minnie Carlson, Chardon, Goauga County, deziras korespondadi kun gealilanduloj per ilustr. poŝtkartoj.

940. **Muzafferpur (Hindujo).**—S-ro Giriwar Dhari Lall, bankiero, New Bazar, deziras korespondadi kun hindaj kaj eksterhindaj samideanoj.

941. **Gaya (Hindujo).**—S-ro Harihar Prasad, Sherghati, deziras korespondadi kun samideanoj en Hindujo kaj aliaj landoj.

942. **Colwyn Bay (Norda Kimrujo), Anglujo.**—F-ino A. G. Rawlinson, Wilton House, Alexandra-road, deziras korespondadi kun alilanduloj per ilustr. poŝtkartoj.

Any of the following books may be had by applying to the Sec., BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION, Museum Station Buildings, 133-136, High Holborn, W.C., and it should be noted that ALL profits arising from the sale of same are WHOLLY devoted to the propaganda of Esperanto.

New books are marked with an asterisk, books specially recommended are in black type.

N.B.—Deposit accounts can be opened with the Secretary. Minimum deposit, 10s. Group leaders and others will find this a great convenience. Stamps should not be sent for amounts over 1s. Cheques, Money and Postal Orders to be crossed "London and South-Western Bank." American drafts not accepted unless 25 cents are added for cost of collection. *Cekbankaj transpagiloj akceptataj.* Telegraphic address: "Esperanto, London."

INSTRUCTION BOOKS.

IN ENGLISH.

Prices,
post free.
s. d.

Commentary, Grammar and, on the International Language Esperanto, by Major-General GEORGE COX, B.A. (Third Revised Edition)	2	6
Complete Grammar of Esperanto, I. KELLERMAN, A.M., Ph.D.	3	10
Ekzercaro , Dr. Zamenhof's, with key, J. RHODES	1	0
Esperanto Teacher, The, a simple course for non-grammarians, by HELEN FRYER	0	7
Esperanto for Young Beginners ... (1s. per doz.)	0	1½
Esperanto for the English, by A. FRANKS	0	7
Esperanto for the Million...per doz., 1s. 3d.; each	0	1½
Esperanto Manual, MARGARET L. JONES (cloth boards, 2s. 3d)	1	8½
Esperanto in 50 Lessons, by EDMOND PRIVAT	1	8
Esperanto Made Easy, Dr. O'CONNOR	1	2
Esperanto Self-Taught, WM. MANN (cloth, 1s. 8d.)	1	2
Esperanto Home-Student, JAMES ROBBIE	0	2½
First Reader in Esperanto, A, by E. A. LAWRENCE	0	7
Fluency in Esperanto, How to Attain, W. MANN	0	1½
Graduated Exercises, with Key, by A. MOTTEAU	0	7
Grammar and Exercises, by R. H. GEOGHEGAN	1	7
Phonography, Pitman's, adapted to Esperanto, by GEORGE LEDGER	1	0½
Espersteno (Internat. Stenog.), J. CATTON	1	1
Pictorial Esperanto Course, CART-MANN	1	2
Picture Lessons in Esperanto, MARSHALL-MANN	0	3½
Primer of Esperanto... (1s. 8½d. per doz.)	0	2½
Standard Course, by G. W. BULLEN, paper	0	7
Student's Text-book, by Dr. O'CONNOR, M.A....	1	1

IN ESPERANTO.

Ĉiutaga Vivo, La (Gouin Metodo), Esp.-Eng.	1	2
Fundamento de Esperanto , 5-lingva, de D-ro. ZAMENHOF ... cloth, 3s.; paper	2	0
Eldono bohema, hispana, itala, greka, hungara, rumana, slovaka, turka ... (each)	1	0
Karlo (facila legolibro), ED. PRIVAT	0	7
Komercaj Leteroj, de LAMBERT	0	6
Komerca Sekretario, La, de J. ROS SUDRIÁ	0	6
Kurso Tutmonda de Esperanto, de E. GASSE	0	9
Librotendo, Duobla (Mondsisistemo), ERNST WUCHER	2	6
Lingvaj Respondoj (el <i>La Revuo</i>), de D-ro. L. L. ZAMENHOF...	0	9
Parizaneto, La, de R. KRON, Ph.D., 1s. 1d.; cloth	1	7
Sintakso Esperanta, de P. FRUICIER	1	6
Stenografio Internacia Aoro, de R. SPROUTE	0	5
Strukturo de la Vortaro Esperanta , by L. DE BEAUFONT (French and Esperanto)	0	4
Tutmonda Lernolibro (laŭ metodo Gouin), de F. L. G. MARÉCHAL	1	0

IN OTHER LANGUAGES.

Ausführliche Grammatik der Esperanto, Rektor W. VELTEN	1	10
Cours Méthodique, C. AYMONIER et GROSJEAN-MAUPIN. Thèmes. Versions	1	3
Curso Práctico, por R. D. SEDÓ y V. INGLADA	3	2
Esperanto por Bohemoj, ČEJKA-KRUMPHOLZ	1	4
Grammaire complète, par C. AYMONIER...	1	6
Manual y Ejercicios, por V. INGLADA (Spanish)...	3	2
Petit Cours Primaire, BONNEHON kaj ROSIAUX	1	2
Praktisches Esperanto-Lehrbuch, R. SPROTTE...	1	7
Vollständiges Lehrbuch, von J. BOREL	1	7

Prices,
post free.
s. d.

Yiddish-Esperanto Text-book, J. BRESLER	1	0
Text-books in Portuguese, Italian, Catalan, Dutch, Dano-Norwegian, Swedish, Modern Greek, Roumanian, Hungarian, Bohemian, Polish, Servian, Slovak, Ruthenian, Russian, Bulgarian, Finnish, Japanese, Arabic, Armenian, and others to order.		

DICTIONARIES AND PHRASE-BOOKS.

Aferistoj, Turistoj, k.c., Poŝlibro Internacia por, by G. NORMAN (bound)	2	0
Anatomia Vortaro (kvarlingva)	1	6
Cesko-Esperantsky Slovník, de T. ČEJKA	1	1
Conversation Manual, O'CONNOR (cloth, 1s. 1d.)	0	7
Dansk-Norsk Esperanto Ordbog, KAJ BENDIX	3	6
Deutsch-Esp. und Esp.-D., Taschenwörterbuch	1	1
Deutsch-Esperanto, Wörterbuch, ZAMENHOF	2	2
Deutsch-Esperanto Wörterbuch, P. CHRISTALLER (bind., 4s. 10d.)	4	0
Enciklopedia Vortareto (Esperanto-Franca)	6	0
English-Esperanto Dictionary, J. RHODES	5	4
English-Esperanto, by O'CONNOR and HAYES	1	8
Esperanto-English, by A. MOTTEAU	1	8
Supplements to above	1½d. and	0 4
Esperanto-Deutsch Wörterbuch (bound, 2s. 8d.)	2	2
Esp.-Franç., Dict. Usuel de, E. GROSJEAN-MAUPIN	1	0
Esp.-Français, Dictionnaire de P.E.S., 2s. 6d.; bound	3	0
Esp.-polski i polsko-esp., Słownik, ZAMENHOF ea.	0	7
Esperanto-Dansk-Norsk Ordbog, af F. SKJELGIORLING	4	0
Esperanto-Español y E.-E., Vocabulario, INGLADA and VILLANUEVA	6	3
Esperanto-Portuguez, T. R. LEITE	1	10
Esperanto-Rusa Vortaro, D-ro. L. L. ZAMENHOF	1	10
Esperantsko-Cesky, Slovník (bound, 2s. 3d.)	1	9
Français-Esperanto, Vocabulaire, by TH. CART	2	6
Franç.-Esp. Dictionnaire, P.E.S. (cloth)...	4	6
Frazaro, de HENRI DE COPPET	1	0
Frazaro, Deut.-Esp., VELTEN (cloth, 2s. 6d.)	2	0
Frazaro, Praktika, laŭ A. Matthias, J. BOREL	0	3½
Frazlibro, Popola, R. DESHAIS	0	6½
Frazlibro de l' Turisto (nova eldono)	0	6½
Italiano-Esperanto, Dizionario, di G. MEZZINI	2	6
Konkordanco de Ekzercaro , A. E. WACKRIEL	1	0
" de Sentencoj , de UOAGO	0	10
Marista Terminaro, Provo de, ROLLET DE L'ISLE	1	6
Matematika Terminaro, by RAOUL BRICARD	0	9
Muzika Terminaro, kompilita de F. DE MÉNIL	0	7
Naŭlingva Leksikono de Esp., L. BASTIEN	3	0
Novaj Vortoj, Du Mil, korektita, P. BOULET	1	6
Photographique, Vocab. Français-Esp., C. VERAX	0	10
Plena Vortaro Esperanto-Esperanta kaj Esp.-Franca, EMILE BOIRAC. Partoj I. kaj II., 4s. 4d.; kun aparta aldono	9	6
Aldono	1	6
Ornitologia Vortaro oklingva (Prova eldono), P. E. STOJAN	2	6
Poliglota Vade-Mecum de Internacia Farmacio, C. ROUSSEAU	7	6
Portuguez-Esperanto Dicionario, J. A. PROENÇA	3	9
Rimoj, Vortaro de Esperantaj, de J. RHODES	0	7